

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಾನು ಒಂದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪಾಯಿಂಟ್ ಬೇಡ ಏನು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.—ಯಾವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮೇರಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರ ಹಾವಳಿ ಇಲ್ಲ. ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಡೋನೇಷನ್ ಮೂಲಕ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರದೇ ಈ ಹಾವಳಿ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೊರ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಬಂದವರು ವಾಪಸ್ ಹೋಗಬೇಕು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ನೀಡಬೇಕು. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಉಪಕುಲಪತಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಇದನ್ನು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು. ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಹಾಜರಾಗಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ವಿನಯ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನನ್ನ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಏನೆಂದರೆ ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವುರಣಾಂತ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಿಂದ ಆರೇಳು ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಆಫೀಟ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಒಬ್ಬ ಆಫೀಸರನ್ನು ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಕಳುಹಿಸಿ, ಅವರ ಜೊತೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಕನ್‌ವಿನ್ಸ್ ಮಾಡಲಿ. ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲ ರಘುಪತಿಯವರೇ, ಅವರಿನೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.—ನಾನು ತಕ್ಷಣವೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಮಾತನಾಡುವಂತೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶಾಸನ ರಚನೆ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು

Karnataka Land Revenue (Second Amendment) Bill 1986.

(Leave to Introduce)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ (ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ಯೋಜನಮಂತ್ರಿ).—ಇವರ ಪರವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ (ಕಾನೂನು, ಮತ್ತು ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—“ರೀಲಿನೇ ಇಸವಿಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಕಂದಾಯ (ಎರಡನೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ)ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲು ಅನುಮತಿ ಕೋರುತ್ತೇನೆ.”

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಂದರೆ —“ರೀಲಿನೇ ಇಸವಿಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಕಂದಾಯ (ಎರಡನೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡುವುದು.”

(ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಮತ್ತು ಮಂಡಿಸಲು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು)

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ (ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಕಂದಾಯ ಹಾಗೂ ಯೋಜನಾ ಮಂತ್ರಿಗಳವರ ಪರವಾಗಿ).—ರೀಲಿನೇ ಇಸವಿಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಕಂದಾಯ (ಎರಡನೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

* ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಾಯಿತು.

ವಿತ್ತೀಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು

ರೀಲಿನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯದ ಮೇಲಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಚಾರ್ಜ್.

† ಬಿ. ಆರ್. ನೀಲಕಂಠಪ್ಪ (ತರೀಕೆರೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ಈ ವರ್ಷದ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರೈತರ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆಯ ಜ್ಯೋತಿ ದೀಪವಾಗಿದೆ. ಇದು ಕಾರ್ಯಗತವಾದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ನಮ್ಮ

* Annexure

† ಈ ಚಿಹ್ನೆಯು ಮಾನ್ಯ ಕಡಸೂರು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಅಥವಾ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ರೈತ ಜನರ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಜನರ ಕಷ್ಟಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಈ ಬಜೆಟನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದವರ ಒಂದು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಯಾವಾಗಲೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರೊಡನೆ ಜಗಳ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕಳೆದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇರತಕ್ಕ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಮಲತಾಯಿಯ ಧೋರಣೆ ತೋರಿರುವ ವಿವರ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅದರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಇಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದೊಡನೆ ಜಗಳ ಕಾಯುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಜಗಳ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು. ನಮಗೆ ಬರತಕ್ಕಂತಹ ಸಮಲತ್ತುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣದ ಮೂರನೇ ಪುಟದ ೯ನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ, ಶೇಕಡಾ ೭೦ ರಷ್ಟು ಅನುದಾನ ಮತ್ತು ಶೇಕಡಾ ೩೦ ರಷ್ಟು ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದ ನೆರವು ಇರಬೇಕು-ಹೀಗೆ ಕೇಂದ್ರದ ಪೂರ್ಣಗ್ರಾಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ರಾಮರಾಜ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ." ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಿಂದ ಹಣ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಧೋರಣೆಯ ವಿಫಲ ರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದವರು ಒಂದೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಮಗೆ ೭೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅನುದಾನವನ್ನು ಮತ್ತು ೩೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಫಲ ಪ್ರದವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಕೇಂದ್ರದ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ನೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

೧೨-೦೦ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ

ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಒಡತನದ ರೇಖೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಹೊಣೆ ಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ತಮ್ಮ ಆಯವ್ಯಯ ಭಾಷಣದ ಪುಟ ೧೫ರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯ ೧೯೫೦-೫೧ ರಿಂದ ೧೯೮೪-೮೫ರ ನಡುವಣ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಶೇಕಡ ೩.೫ ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ತಲಾ ವರಮಾನ ವರ್ಧನೆಯಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಶೇಕಡ ೧.೩ ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯತನದಿಂದ ಮತ್ತು ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿತನದಿಂದ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶ ಎಷ್ಟು ಬಡತನದ ರೇಖೆಗಿಂತ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ ೨೨ರಷ್ಟು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅದರ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದಂಥ ಸೇವೆಯನ್ನು ಬಹಳ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವಂತ ಜನರ ಬದುಕನ್ನು ಹಸಸ ಮಾಡಿದೆ. ಮತ್ತು ೧೯೮೩ರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮಾಸಿಕ ಬಳಕೆಯ ಸರಾಸರಿ ವೆಚ್ಚ ೧೧೨ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಗಿದ್ದು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವೆಚ್ಚ ೧೬೪ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ೧೯೮೩-೮೪ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಕ್ತ ಬೆಲೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತಲಾವಾರು ವರಮಾನ ೧೩೨೪ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ೩,೯೯೯ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಈ ಒಂದು ಅಂಶರ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಒಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಸರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಗರವಾಸಿಗಳ ವರಮಾನಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನರ ವರಮಾನ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಬೇಕು. ಆ ಒಂದು ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ರೈತರಿಗೆ ಕೆಲವು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳು ಯಾವುವೆಂದರೆ ರೈತರೂ ಪಡೆದುಕೊಂಡಂತಹ ಸಾಲದ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದೆ, ಮತ್ತು

ಸುಮಾರು ೪ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಹಣವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಾಗಲೀ ಅಥವಾ ನೆಬಾರ್ಡ್‌ನವರಾಗಲೀ ಈ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮೆಚ್ಚಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಹ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಂದು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದಂಥ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ, ಅದೇನೆಂದರೆ ರೈತರು ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತಹ ಸಾಮಾನುಗಳಾದ ನೇಗಿಲು ಮತ್ತು ಟ್ಯಾಕ್ಸರ್ ಇತರ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರೈತ ತನಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ನೇಗಿಲನ್ನು ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸುಮಾರು ೩೪ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಈ ವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ಆ ಯೋಜನೆ ಯಾವುದೆಂದರೆ ಜವಂದಳ್ಳಿ ಯೋಜನೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು ಒಂದು ನೂರು ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಬಡಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶ ಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಬಡ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಶಿಶುವಿಹಾಗಳನ್ನು ತೆರೆಯ ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಅಂಗವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಇವೆ. ಆ ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನೇವು ಬರದೆ ಇದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ಈ ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರ ಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಂಗವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೦-೧೫ ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಇವೆ. ಈ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನೇವು ಬರದೆ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಮತ್ತೆ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿವೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಶಿಶು ವಿಹಾರ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಕ್ಕಳು ಸುಮಾರು ೫-೬ ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಆ ವೇಳೆಗಾಗಲೇ ಅವರು ಕುರಿ ಕಾಯುವುದಕ್ಕೋ ಅಥವಾ ದನ ಮೇಯಿಸುವುದಕ್ಕೋ ಹೋಗಿ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದೆ ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಶಿಶು ವಿಹಾರ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮ ಯಾವ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸಹ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಸುಮಾರು ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಂಬಿ ಯಾವುದೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ...

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶಿವಣ್ಣ.—ಸ್ವಾಮಿ ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆ ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ,

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನನ್ನ ಕಡೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿ. ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಮಾತನಾಡಬಾರದು. ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಯಮ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ನೀಲಕಂಠಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ ಅವರಿಗೆ ತಾಕತ್ತು ಇದ್ದರೆ 20 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅನುದಾನ 30 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸಾಲರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಿಸಲಿ. ಆಗ ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಆ ರೀತಿ ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಾಕತ್ತು ಇಲ್ಲ...

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಈಗ ಏತಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಶುರು ಮಾಡಿದಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ನೀಲಕಂಠಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಸಿದ್ಧಪ್ಪನಿಗೇ ಸಿಡಿಲು ಬಡಿಯಿತು ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸಿಟ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು 30 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಿಂದೆ ಮನೆತನದವರು ಆಳ್ವಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಡ ಜನತೆಯ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ನಾವು ಕೇಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಜಗಳ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ನೀಲಕಂಠಪ್ಪನವರು ಕಳೆದ 30 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಹೊಸದೇನಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಹಿಂದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರಾಗಿ, ಅಬ್ಕಾರಿ, ಸಚಿವರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೆಗಡೆಯವರಿಗೆ ತಾಕತ್ತು ಇರಲಿಲ್ಲವೇ? ನಿಮಗೆ ತಾಕತ್ತು ಇದ್ದರೆ ಏಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ನೀಲಕಂಠಪ್ಪನವರು ಇನ್ನೂ ಹೊಸಬರು, ಆದ್ದರಿಂದ, ಹಿಂದಿನ 30 ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸ ಬೇಡ. ಆಗ ವಸಂತರಾವ್ ಪಾಟೀಲರು ಬಂದಿದ್ದರು ರಾಜ್ಯಾನವರೂ ಬಂದಿದ್ದರು, ನಾವು ಬಂದಿದ್ದೆವು, ಅವರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಈಗ ಹಾಲಿ ಇರುವುದನ್ನು ಹೇಳಿ. ಏನೇನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವ್ಯಾವುದನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ಎಂಬತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿ. ಸುಮ್ಮನೆ ಏನೇನೋ ಮಾತನಾಡಬೇಡಿ, ನೇರವಾಗಿ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಹಿಂದೆ ಹೆಗಡೆಯವರು ಇದ್ದು, ರಾಜ್ಯಾನವರು ಇದ್ದು, ಆಗ ನಿಮ್ಮ ತಾಕತ್ತು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಬೇಳಗಿ.—೧೯೭೭ನೇ ಇಸವಿಯೊಳಗೆ ಬಡತನ ರೇಷಿಂಗಿಂತ ಕೆಳಗೆ ಇಂತಕ್ಕೆ ಜನಳರ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇತ್ತು, ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಮಾಡುವಾಗ ಮಾಡಿದರು. ಮುಂದೆ ಬಂದರಲ್ಲ. ನೀವು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಎಂದೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಇನ್ನೂ ಚಾಸ್ಸಿಯಾಯಿತು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ನೀಲಕಂಠಪ್ಪನವರೇ, ನೇರವಾಗಿ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿ. ಮೊದಮೊದಲು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದಿರಿ. ಬರುಬರುತ್ತಾ ಗಾಡಿ ಹಳಿ ತಪ್ಪಿ ಹೋಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರ ಧೋರಣೆ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ರಾಮಣನು ಯಾವಾಗಲೂ ರಾಮನನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಜ್ಞಾಪಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅದೇ ತರಹ ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದೇ ಹೋದರೆ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಬರೋದೇ ಇಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ನೇಹಿತರೇ, ನೀವೂ ಅವರ ಸ್ನೇಹಿತರು, ಅವರೂ ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ರಾವಣನ ಹೆಸರು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರೆ ಸಾಕು, ಅವನ ಹಿಂದೆ ಪೂರ್ತಿ ರಾಕ್ಷಸ ಕಾಲವೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಇವರೊಬ್ಬರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರಾಕ್ಷಸ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀವೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದೀರೆಂದು ಅರ್ಥ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ನೀಲಕಂಠಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೂರು ವರ್ಷದ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಕಷ್ಟವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಏಕೆಂದರೆ, ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಮೂರು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಸಾಕಷ್ಟು ರೈತರ ಸಾಲವನ್ನು ವೇಣ್ಣ ಮಾಡಿದೆ. ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಎಲ್ಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ, ಶಾಂತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ದರೋಡೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪ್ರತಿ ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಾದ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಮದ್ರಾಸ್, ಕಲ್ಕತಾ ಈ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿ, ಹಾಗೆಯೇ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶವಾದ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿ, ಮಧ್ಯ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ದರೋಡೆಗಳು ವಿಪರೀತವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ಶಾಂತಿಮೂರ್ತಿ, ಸೌಜನ್ಯಮೂರ್ತಿ ಆದ, ಗೃಹ ಸಚಿವರಾದ ಮಾನ್ಯ ರಾಜಯ್ಯನವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆ ಸೂಚಿಸಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಯಾರೂ ಸಹ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಿಂದೆ ನಡೆದ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಇವೆ. ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರ ಕೊರತುಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಆಳಿದಂಥ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಇವೆ. ಅದರಿಂದ ಮೊನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಈ ದರೋಡೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ನಾವು ನೋಡಬೇಕು. ದಯಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಮಾತನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಿಂದೆಲ್ಲಾ ದರೋಡೆ ಮಾಡಿ, ಮತ್ತು ದರೋಡೆ ಮಾಡಿಸಿದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಅವರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಗೂಂಡಾಗಳನ್ನು ಸಾಕಿದಂಥ ಜನ. ಅದರಿಂದ ಅವರು ಇಂದು ದರೋಡೆಕೋರರನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಟ್ಟರೆ, ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ತಾಳಿ ಭಾಗ್ಯ, ಪುಸ್ತಕ ಹಂಚಿಕೆ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಡ ರೈತರು, ಬಡ ಕುಟುಂಬದವರು, ಅನೇಕ ಜನ ಶ್ರೀಮಂತರ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೂಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅವರು ತಾಳಿಗೋಸ್ಕರ ಜೀತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಮದುವೆಗಳನ್ನು ಖುಷಿಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೩೦ ಮದುವೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನೆಯ ಮದುವೆ ಅಥವಾ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಮನೆಯ ಮದುವೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಸೇರುತ್ತಾರೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು ಜನ ಸೇರಿದ್ದರು, ಜೀತ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಬಾರದು, ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು, ಅವರು ಇದ್ದಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದು ಇವರ ಇಚ್ಛೆ. ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ಬಿಟ್ಟು, ಆಕಾಶ ತೋರಿಸಿ, ಓಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂಥ ಜನ, ಬಡ ಜನತೆಗೆ ಆಹಾರ ಕೊಡುವುದಾಗಲೀ, ಬಟ್ಟೆ ಕೊಡುವುದಾಗಲೀ, ತಾಳಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಲೀ, ಇವನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ಇರತಕ್ಕ ಜನ. ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಬಿಟ್ಟರೆ ಓಟು ಖಾಯಂ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಅವರಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಈ ಜನ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಉದಾಗ ಮಾತ್ರ, ಅವರನ್ನು ಓಟು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ದಣಿ ಎಂದು ಕೈ ಮಂಗಿಯುತ್ತಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಫಲಪ್ರದವಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀಲಕಂಠಪ್ಪನವರೇ, ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಿ...

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ನೀಲಕಂಠಪ್ಪ.—ಸುಮ್ಮನೆ ಗಾಳಿಗೋಪುರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ನೋವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು, ಉತ್ತಮವಾದ ಬಜೆಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಫಲಿತಾಂಶ ಕೊಡತಕ್ಕ ಬಜೆಟ್, ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ. ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಲ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ರೈತರಿಗೆ ಮನೆ

ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಜವಾನು ತನ್ನ ಜಮೀನು ಒತ್ತೆ ಇಟ್ಟರೂ ಸಾಲ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ರೈತ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಿ, ಸಾಲ ಸಿಗುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ರೈತನು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅನುದಾನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ರೈತನು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಯಾವರೀತಿ ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ನೌಕರನಿಗೆ ಸಂಬಳ, ಪಿಂಚಣಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ರೈತ ಬೆಳೆದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇದು ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಉತ್ತಮವಾದ ಬಜೆಟ್. ಈ ಬಜೆಟ್‌ನ್ನು ನೋಡಿ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಅವರು ವಿರೋಧಿಸಬಹುದು ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ೧೯೭೫ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಾಗ, ಮಾನ್ಯ ಚರಣಸಿಂಗರೂ, ರೈತರಿಗೆ ರಸಗೊಬ್ಬರ ಇತ್ಯಾದಿ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಚರಣಸಿಂಗರೊಬ್ಬರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಈ ರೀತಿ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ ಜನ ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದರಂತೆಯೇ ಈ ಬಜೆಟ್ ರೈತರಿಗೆ ಅನೇಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಜೆಟ್, ರೈತರ ಬಜೆಟ್ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆಯ ಆಶಾಕಿರಣದ ಬಜೆಟ್. ಇದು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಫಲಪ್ರದವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಹಣ ಅಪವ್ಯಯವಾಗಬಾರದು. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಹಣ ಪೋಲಾಗುತ್ತದೆ, ಎಂಬುದನ್ನು ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹಿಂದಿನ ರೆಕಾರ್ಡ್ ತೆಗೆಯಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಧಾನ ಸಭೆ ಎಂದರೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಸಭೆ ಇಲ್ಲಿ. ಹಣ ಪೋಲಾಗದಂತೆ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಜನರ ಹಣ. ವಿಧಾನ ಸಭೆ ನಮಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸುತ್ತದೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಇಡೀ ಒಂದು ವರ್ಷ ಹಣ ಪೋಲಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜನ ನಮ್ಮನ್ನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸಹಾ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಉತ್ತಮವಾದ ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಹೇಳುವನ್ನು ಪೋಲಾ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಾವು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಜನ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಜೆಟ್‌ನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾನು ಅನುಮೋದಿಸಿ, ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಹಾಗೂ ಪೂರ್ಣವಾದ ಬಜೆಟ್‌ಯೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ (ಶಿಕಾರಿಪುರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ೮೬-೮೭ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಹಾರ ಸಿಗದಂತಹ ಒಂದು ಬಜೆಟ್‌ನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಜೆಟ್‌ನಿಂದ ನಗರದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಸಂಗತಿಗಳು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬೆಳೆದುಬಂದಿದೆ. ಅದೇಂದರೆ ಬಜೆಟ್ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಕೆಲವು ದರಗಳನ್ನು ಏರಿಸುವುದು. ಬಜೆಟ್ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯನು ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಜೆಟ್ ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವುದು, ನಂತರ ತಾನು ಹೊರಲಾರದಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸುವುದು. ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಹೋದ ವರ್ಷದಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನೇನು ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಸದನದಲ್ಲಿ ಜರ್ಜಿ ಆಗುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡದೆ, ವಿದ್ಯುತ್ ದರ ಬಸ್ ದರ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಏರಿಸಿ ಹೊರಲಾಗದಂತಹ ಹೊರೆಯನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯನ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಏರಿಕೆಯಿಂದ ಅಂದರೆ ಬಸ್‌ದರದ ಏರಿಕೆಯಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಬೆಂಕಿ ಸಕ್ಕೆ ೪೦-೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಂತು. ವಿದ್ಯುತ್ ದರದಿಂದ ೫೦-೬೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಂತು. ಹೀಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಹಣದಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಜನಗಳಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ

ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಬಹುದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಯಾವುದು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಮಾತು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಸಾನ್ಮಾನನ ಮೇಲೆ ಇರುವಂತಹ ಅನುಕಂಪ ಕೇವಲ ಚುನಾವಣೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವನ ಒಟಿನ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಹೊರತು ಅವನ ಜೀವನವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಯಾವುದೇ ಅನುಕಂಪ ಇರುವಂತಹ ಶಂಕೆ ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ವಿಧಾನ ಸಭೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ತಕ್ಷಣ, ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ, ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಭೀಕರವಾಗಿ ಕಾಡುತ್ತಿರುವ ಬರಗಾಲದ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರ ನೀಡಿತು. ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದಂತಹ ರೈತರು, ಕೂಲಿಗಾರರು ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಅವಾಸ ಬಂದ ನಂತರ ಅವರ ಪುನರ್ ವಸತಿಗೋಸ್ಕರ ಏನಾದರೂ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿ ಈ ದಪ್ಪ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ನಾನು ತಿರುಗ ಮರಗೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ, ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪುಟದಲ್ಲಿ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಶಬ್ದವನ್ನು ಹೇಳದೆ ಇರುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ವಂಸ್ತುಗೆ ನೋವು ತರುವಂತಹ ಸಂಗತಿ. ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಗರಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನಗಳಿಗೆ, ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಶ್ರೀಮಂತರು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕಾರಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಪರೆಯಿಂದ ಐದಕ್ಕೆ ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಟಿಎ ಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ೧೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಿಂದ ೪ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬೆಲೆಯನ್ನೂ ಇಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗಲೆಂದು ಫಾರಿನ್ ಲಿಕ್ವಿಡ್‌ಗೆ ೮೪.೫ ಇದಂತಹ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ೫೦ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ೧೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದಂತಹ ವೆನ್ಸ್‌ನನ್ನು ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ಗೆ ಇಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಕುದುರೆ ಜೂಜು ಒಳ್ಳೆಯ ಜೂಜು ಅದನ್ನು ಆಡಲೆಂದು ವೆಂತ್ರು ಅನುಕೂಲವಾಗಲೆಂದು ಅದರ ಮೇಲೆ ಇದಂತಹ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಸ್ವಾಮಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯೋ ತಪ್ಪೋ ಒಂದು ಲಾಟರಿ ಟಿಕೆಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇತ್ತು. ಈ ಲಾಟರಿ ಟಿಕೆಟ್ ಮಾಡುವವರು ಬಹಳ ಕಡುಬಡವರು. ಆ ಒಂದು ಲಾಟರಿ ಟಿಕೆಟನ್ನು ಮಾರುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಒಂದು ಕಾಸು ಸಿಗಬಹುದೆಂದು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಈಗ ಅವನ ಮೇಲೂ ನಿಜವು ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ, ಇಂತಹ ಒಂದು ಮಾರಾಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸನ್ಮಾನ, ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ, ಅದನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬದಲು ಅದರ ಮೇಲೆ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದರೂ ಅದರ ಯಾರು ಲಾಟರಿ ಟಿಕೆಟ್ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಆಟೋ ಹತ್ತಿರ ಕಾರಿನ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಯೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೋ, ಅಂಥವರು ಇವತ್ತು ೧೦ ಪೈಸೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಟೋದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತವರು ೧ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ೧೦ ಪೈಸೆ ಚಿಲ್ಲರೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆಟೋ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ೧೦ ಪೈಸೆಯನ್ನು ಮಾರುವವನು ತನ್ನ ಜೇಬಿನಿಂದ ಹಾಕಬೇಕು. ಇದು ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದೆ. ೪೮ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಉಳಿತಾಯದ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದಾರೆ. ೪೮ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಇಳಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಜನತೆಗೆ ಹೆಗಡೆಯವರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಸರಿಯಾದ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಟೀಕಾಟ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇದನ್ನು ಮರೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಈ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಅವರು ಅಂಕಿ ಅಶ್ವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಪೆಟ್ರೋಲ್, ಡೀಸೆಲ್, ಅಕ್ಕಿ ಮುಂತಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಬೆಲೆ ಏನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಏರಿಸಿದನಂತರ ಸುಮಾರು ಒಂಬತ್ತೊಂವತ್ತು ಪೈಸೆ ಒಂದು ಲೀಟರ್‌ಗೆ ಲಾಭ ಬರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಲಾಭದಲ್ಲಿ ೩ ಪೈಸೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಂದರೆ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಬೆಲೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೬ ಪೈಸೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲೀಟರ್‌ಗೆ ೬ ಪೈಸೆ ಲಾಭ ಬರುತ್ತದೆ.

೧೨-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಆದ್ದರಿಂದ ೬ ಪೈಸೆ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವಹಾಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರೀತಿ ಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ತೋರಿಸುವಂಥಾ ಅನೇಕ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಈವೊತ್ತು ರೈತನ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ತಾವು, ಒಂದೆ ಮೊನ್ನೆ

ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲರ ಹತ್ತಿರವೂ ಸಹ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿದ್ದೆ, ಒಂದು ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೆ, ಈಗಲೂ ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದರೂ ನಬಾರ್ಡ್‌ನವರ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಹೇಗಾದರೂ ಒಪ್ಪಿಸಿ, ಅವರ ಮನವೊಲಿಸಿ ಧನಸಹಾಯ ಒದಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಏನೆಂದರೆ ಭಾರತದ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ನಬಾರ್ಡ್-ಇವು ರಿಯಾಯಿತಿ ಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಧನಸಹಾಯ ಒದಗಿಸುವಂತಾಗಲೇಬೇಕು. ಸಾಲದ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಶೇಕಡಾ ೩ರ ದರದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವಂಥಾ ಒಂದು ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಾವು ರೂಪಿಸಲಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವಾಗ ನಬಾರ್ಡ್‌ನವರೂ ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ? ಅದೇನೇ ಇರಲಿ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಲಿ. ಒಪ್ಪದೇ ಇರಲಿ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಓಡಿವೆಂಬ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಶೇಕಡ ೩ರ ದರದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲಭವನನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾ ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಮಾತೂ ಕೂಡ ಈ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ನಬಾರ್ಡ್‌ನವರೂ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಸರಿ, ಒಪ್ಪದೇ ಹೋದರೂ ನಾವು ಈ ಶೇಕಡ ೩ರ ದರದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಬಡ್ಡಿಗ ದೊರೆಯುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದೆ, ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತುಟಿಗೆ ತುಪ್ಪ ಸಾರಿ ಜೊಲ್ಲು ಒರೆಸುವ ಹಾಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಇಂಥಾ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ತಂದಿರಿ ? ಶ್ರೀಮನ್ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲರವರಿಗೂ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಆಗುಹೋಗುಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಮಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಏನೆಂದರೆ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ರೈತರು ಜೀವನ ಮಾಡುವುದೇ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ತಾವು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ರೈತನು ಒದಗಿಸುವ ಹಾಗೆ ಅವರ ಸಾಲವನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹಾಗೂ ನಬಾರ್ಡ್‌ನವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಒಲಿಸಿ ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಮ್ಮ ದಿಯಿಂದ ಬದುಕುವ ಹಾಗೆ, ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರೂ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುವ ಹಾಗೆ ತಾವು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ಶಬ್ದವೂ ಇಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಜನರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ನಾನು ಹಿಂದೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೨೦ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಹಾಗೂ ೨೦ ಉಪ ಆರೋಗ್ಯ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಮೈಸೂರಂ-ಬೆಂಗಳೂರು ನಲ್ಲಿರುವ ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಗೆದ್ದುಕೊಂಡು ಆ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವುದು, ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ರೂಪಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ನಗರ ವಾಸಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಹಾಗೆಯೇ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ, ರೈತನ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಅಷ್ಟು ಕಳಕಳಿ ಇಲ್ಲ. ಅಂತ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೧೭೫ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಇವೆ. ೧೭೫ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ೨೦ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ೨೦ ಉಪ ಆರೋಗ್ಯ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಲ್ಲ, ಇದು ಸಾಕೇ ? ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಜನರಿಗೆ, ಅನೇಕ ರೋಗದ ಜನಗಳು ಬರುತ್ತವೆ, ಆ ಜನರ ಮತ್ತು ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ೨೦ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು ತೆರೆದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಯೇ ? ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೭೫ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಇರುವಾಗ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರವೂ ಆಗಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ ? ಅದುವೇಂದೆ ಇದು ಕೇವಲ ಕಣ್ಣು ಒರೆಸುವ ಯೋಜನೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಇಂಥಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ, ನಾನು ೩ ವರ್ಷದಿಂದೇಯೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದೆ. ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜಾನುವಾರುಗಳು ಇವೆ. ರೈತರು ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅವಲಂಬಿಸಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಜಾನುವಾರುಗಳಿಂದಲೇ, ಅದುದರಿಂದ ವೆಟರಿನರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ೫-೪ ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಹೆಚ್ಚು ಔಷಧಿಗಳು ಇಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್‌ರೇ

ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಇದ್ದರೆ ಔಷಧಿಗಳು ಇಲ್ಲ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್‌ನ್ನು ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಬರೇ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲ, ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವೆಚ್ಚರರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನೂ ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಈ ಬಡ್ಡು ಬ್ರಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ವೆಚ್ಚರರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಶಬ್ದವೂ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ೩-೪ ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಏನೆಂದರೆ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಆರೋಗ್ಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ೬ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಇಲ್ಲ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಔಷಧಿಗಳು ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ರೋಗಿ ರುಜಿನಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಡಾಕ್ಟರ್‌ರೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಬಾಸ್ತಿ ಸಮೈತ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅವಾಗ ಅವರು ಉತ್ತರ ಏನು ಹೇಳಿದರು ಎಂದರೆ ಈ ವಿಧಾನಸಭೆ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಈ ಸದನದಲ್ಲೇ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ...

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಶಾಚಯ್ಯ.—ಈಗ ಡಾಕ್ಟರ್ ನೇಮಕಕ್ಕೆ ಪಿ ಎಸ್ ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ ಎಸ್, ಯಾಡಿಯೂರಪ್ಪ.—ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಈ ಕಡೆಯವರೇ ಇರಬಹುದು, ಆ ಕಡೆಯವರೇ ಇರಬಹುದು, ನೀವು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಜನೆಗಳು ಬರೇ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಘಟಕಗಳು ಇವೆ, ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಇವೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್‌ರೇ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನವರೇ ಇರಬಹುದು. ಈಗಿನವರೇ ಇರಬಹುದು, ಡಾಕ್ಟರ್ ಇಲ್ಲದೇ, ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದೇ ಅದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಈಗ ತಾವೂ ಸಹ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ೩ ವರ್ಷ ಕಳೆಯಿತು, ಎಷ್ಟೋ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಎಂಬಿಬಿಎಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೭-೮ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಿವೆ, ಆದರಲ್ಲಿ ೬-೭ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಬಂದು ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ? ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಇಟ್ಟು ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಂತೋಷ. ತಾವು ಬಂದು ೩ ವರ್ಷ ಕಳೆಯಿತು. ಇನ್ನೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಈಗ ತಾವು ಇನ್ನೂ ೨೦ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ತೆರೆಯುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ ಹೀಗಾದರೆ ಅದನ್ನು ತೆರೆಯುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಚಯ್ಯನವರಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ೨೯ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಈವೊತ್ತಿನ ವರೆಗೂ ಕೂಡ ಆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಆ ಮುಗ್ಧ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ, ಅವರು ಬದುಕುವ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದಿನವರಿಗೆ ಕಾಳಜಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಾದರೂ ನೀವು ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವಿಶ್ವಾಸ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರು ಬದುಕುವ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ನೀವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ೩ ವರ್ಷ ಕಳೆಯಿತು. ಆದರೂ ಕೂಡ ಇದುವರೆಗೆ ನೀವು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್‌ರೇ ಇಲ್ಲ, ಹೀಗಾದರೆ ಆ ಮುಗ್ಧ ಜನರು ಬದುಕುವುದು ಹೇಗೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ೨೦ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈವೊಮ್ಮೆ ದಿವಸ ನಮಗೆ ವೆಚ್ಚರರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಇರಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯೇ

ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದು ಇರಬಹುದು. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದರ ಇರಬಹುದು, ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದು ಇರಬಹುದು, ಇವೆಲ್ಲ ಕಟ್ಟಡ, ಬೇಕಾದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ, ಸುಮ್ಮನೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಾದಾ ಇದರಿಂದ ಲಾಭವಾದರೂ ಏನು? ಏನೋ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ ಅಂತ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ದಯೆ ಮಾಡಿ ನೀವು ಯಾವುದನ್ನೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹಾಗೆ, ತಾವು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಕೂಡ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದೇ ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ನಗರವಾಸಿಗಳ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಂತರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ ಅಂಬಾಸಿಡರ್ ಕಾರ್ ಬಗ್ಗೆ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗೆಯೇ ಟೆಲಿವಿಷನ್ ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥಾದ್ದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಟೆಲಿವಿಷನ್ ಮೇಲೆ ೧೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದ್ದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ೪ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗೆಯೇ ಮೊಪೆಡ್‌ನ್ನು ಕೊಡುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥಾ ಜನರಿಗೆ ಒಂದೇ ಸಲ ಏಕಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ೭೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಸಾಕು ಅವನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕಟ್ಟುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಆತನಿಗೆ ಏಕಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸಲ ೭೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಕಟ್ಟುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ೭೫೦ ರೂ. ಇದ್ದು ದನ್ನು ೪೦೦ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಇಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೀತಿ ಮೋಟಾರ್ ವೆಹಿಕಲ್ಸ್ ಉಪಯೋಗಿಸುವವರಿಗೆ ಈಗ ೧೨೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಏನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ೭೫೦ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಇಳಿಸುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ, ಹಾಗಾದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಇನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿ, ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ತಾವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಬಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಲಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಮಂಗ್ಲೂ ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಮತ್ತು ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯತ್ ಫೀಮನ್‌ಗೆ ಸಿಟಿಂಗ್ ಫೀಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯತ್ ಇವಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಎಂಟ್ರಿ ಟ್ರಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಹಿಂದೆ ಅಕ್ಕಾಯಿ ಇತ್ತು, ಈಗ ಅಕ್ಕಾಯಿ ಬರಲು ಎಂಟ್ರಿ ಟ್ರಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಮೊದಲು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಇತ್ತು. ಈಗ ಅದನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಗೊಂದಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಲಾಭವೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತಷ್ಟು ಕರಂಕಳವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅಕ್ಕಾಯಿನಿಂದ ೨೩ ೧/೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಈಗ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಏನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ, ಈಗ ಇದನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡಿ ಆ ಮಂಗ್ಲೂ ಜನರ ಮೇಲೆ ಈ ಕರೆ ಏನು ಬೀಳುತ್ತದೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿದರೆ ಸುಮಾರು ಇದು ೬೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಏರುತ್ತದೆ.

ಈ ಬಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ತುಂಬ ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು, ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯಿತಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಆಗುತ್ತದೆ ನಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸ್ಥಿತಿ ಏನು? ಇನ್ನೂ ನೊಂದಾವಣೆ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡದೇ ಒನ್ ಟು ಡಬಲ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ದುರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಬಡವ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮನೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಮೊದಲು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತು, ೫೦ ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಮನೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಐದೂವರೆ ಸಾವಿರ ನೋಂದಾವಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಂಗಿಯಾಗಿತ್ತು, ಈಗ ಡಬಲ್ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ೧೦ ಸಾವಿರ ಆಗುತ್ತದೆ,

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.— ಇದು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಫೀಸ್, ಸ್ಟಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಅಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕನ್ಫ್ಯೂಷನ್ ಇದೆ. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಫೀಸ್ ಮಾತ್ರ ಡಬಲ್ ಆಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ರಘುಪತಿಯವರ, ನಿಮಗೆ ಕನ್ಫ್ಯೂಷನ್ ಇದೆಯೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಖರ್ಗೆಯವರು ಹೇಳಿದರು. ತಾವು ಬಿನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.— ಅವರಿಗೆ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.— ನಾನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಂತೆ.....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.— ಯಾರಾದರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮಾತು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ. ತಮ್ಮ ಮಾತಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರೋ ಹೇಗೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.— ಯಾವಾಗ ಅಂದರೆ ಆಗ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.— ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಅಫೀಸರ್ಸ್ ಅಲ್ಲಿ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆಮೇಲೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ — ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.— ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಎಲ್ಲರೂ ಬಂದು ಕೊಡುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾಗಬೇಕು. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರೆ ಹಾಜರಾತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ೨೨ ಕೆಲಸ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.— ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇತ್ತು, ಈಗ ೨ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾಡಿದೆ ಅಷ್ಟೆ, ಇನ್ನೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ — ಸೀನಿಯರ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವವರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ದಯವಿಟ್ಟು ಅವರು ಹೇಳಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಉತ್ತರ ಹೇಳುವಾಗ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಏನು ಮಾತನಾಡಿದರೂ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಖರ್ಗೆಯವರ, ಪಾಟೀಲರು ಚಟಾಕಿ ಹಾರಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಹಾರಿಸಬೇಕು ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.— ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಆದ್ಯತಾ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ವೆಚ್ಚ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದ ಸಂಗತಿ. ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ನೀರಾವರಿಗೆ ಈ ಸಾರಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಮಾಡಿ ರೈತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದುದು, ಮತ್ತೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಆಗಬೇಕು ಎಂಬ ಬೇಡಿಕೆ ಇತ್ತು. ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆಮೇಲೆ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಊಟದ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಒಳಗಿಂದ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ನಿಜಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಇತ್ತು. ಆದರೂ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದಿಡುವಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಾ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಗೊಂದಲಮಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೈದು ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಗೊಂದಲಮಯ ವಾತಾವರಣವಿತ್ತು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿಜಕ್ಕೂ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೊಸ ಹೊಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ರೈತರ ಹಾಗೂ ಕೂಲಿಗಾರರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ

ತರುತ್ತಾರೆಂದು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಒಂದು ತಂಬ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಾಗಿರುವ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಭೀಕರ ಬರಗಾಲ ಇದೆ, ಕಾಮಗಾರಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ನೀವು ಶಾಸಕರು ಇದ್ದೀರಿ, ಶನಿವಾರ, ಭಾನುವಾರ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು ನಾನು ಮೂರು ಸಾರಿ ಹೋಗಿ ಬಂದೆ, ತಹಶೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದೆ. ಭೀಕರ ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಸಿಗದೇ ಇರುವ ಕಡೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಹೊಸ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಸಭೆ ಕರೆಯಿರಿ ಎಂದೂ ಪತ್ರ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಇದುವರೆಗೆ ಸಭೆ ಕರೆಯುವಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸೀರೆ, ಪಂಚೆ ವಿತರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಶಾಸಕರನ್ನು ಕರೆದು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಯಾಯಿತು. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಶಾಸಕರ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಾರತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಶಿಕಾರಿಪುರದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಶಾಸಕರು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿಗೆ ಎರಗದ್ದು ವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ. ಏನು ನ್ಯೂನತೆಗಳಿವೆ, ಆ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಡಾಟ ಮಾಡುವಂಥ ಅವಕಾಶ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಇಲ್ಲವೇ, ಸಭೆ ಕರೆಯ ಬೇಕು ಎಂದು ತಹಶೀಲ್ದಾರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಬಂದರೂ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಬಸವಣ್ಣ ಪ್ಪನವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಬಸವಣ್ಣ ಪ್ಪನವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲ. ಶಾಸಕನಾಗಿ ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಾಡಬೇಡವೇ. ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದರ ಸಲುವಾಗಿ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ. ನಾಲಾರು ಶನಿವಾರ, ಭಾನುವಾರಗಳಿಂದ ನಾನು ಹೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ೧೩೦ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲ ಇದೆ, ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ನೆಪ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕಾನಿ ಗ್ರಾಮದ ಹತ್ತಿರ ೫೦೦ ಕೆಲಸಗಾರರು ಒಂದೇ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಇವರನ್ನು ವಾಪಸ್ ಕಳಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರಂತೆ ಅವರೂ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಅದೊಂದೇ ಒಂದು ಕೆಲಸ, ಬಡವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ, ಬೇರೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿಬಂದೆ ಇದುವರೆಗೆ ಯಾವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಯನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವ ಸ್ಥಿತಿ ತರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು, ಇವತ್ತು ಹರಿದ್ವರ್, ಗಿರಿಜನರು, ದೀನದಲಿತರು ಇರತಕ್ಕ ತಾಲ್ಲೂಕು ನನ್ನದು. ಅವರು ೭-೮ ಮೈಲಿ ಕೂಲಿಗಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಏನು ಉದ್ದೇಶ ಹೇಳಿ ಏನುಗೆ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏಕೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನು. ದಾಡ್ಲಿ ಆದರೆ ಕೆಲಸ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲಿ, ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲಿ ನಿಮ್ಮ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲಿ ವಾರಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ಸಾರಿ ಹೋಗಿ ಬರಲಿ. ಶಾಸಕರು ನಾವು ಹೋಗಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕುಳಿತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲ ಕಾಡುತ್ತಿರುವಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅಂದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದೆ.

ಅದಕ್ಕೆ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಬೇಕು. ನಾವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಗೋ ಅದನ್ನು ಅನ್ವೇಷಣೆ ಮಾಡಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆರೋಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕ್ವಾರಂಟೇಷನ್ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಹಾರ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಹಸಿರು ಕಾರ್ಡಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಈ ಒಂದು ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆ ಅಂಗಡಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ರಾಜ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ ನಮಗೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಕೊಡಿ ಎಂದು. ಅವರ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವಿವರ ಕೊಡುತ್ತಾ ೧೯೯೫-೯೬ ರಲ್ಲಿ ಜನ್ಮ ಗಿರಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೧೨೫ ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿ ಇದ್ದರೆ, ಈಗ ೮೫ಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಶಿಕಾರಿಪುರದಲ್ಲಿ ೧೦೩ ಇದ್ದರೆ, ಈಗ ೫೩ಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಈಗಿರುವಂತಹ ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿ ೫೩.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ.— ನಾವು ಮೊದಲು ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವಿತ್ತು. ಕಾರ್ಡುದಾರರು ೩-೪-೫ ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ದೂರ ಹೋಗ ಬಾರದು, ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿತ್ತು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದಾಗ ಒಂದು ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗಿ ೫೦೦ ಕಾರ್ಡ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಯಬಲ್ ಆಗುತ್ತದೆ, ಕಡಿಮೆ ಕಡಿಮೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನ್ ಮಯಬಲ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಯಬಲ್ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ೩-೪ ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ದೂರ ಆಗಬಹುದು. ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಹಾಯ ಸಿಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೨,೨೫೫ ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರಬಹುದು ಇಲ್ಲವೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.— ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುವುದು ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರಿಗೆ ಲಾಭವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಲ್ಲ. ಈಗ ಹೋಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರುವಂಥಾದ್ದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕೂಲಿಕಾರನಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಇರುವಂತಹ ದವಸಗಳು ಸಿಗಬೇಕೆಂಬ ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳು ಸಿಗಬೇಕೆಂದು. ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲೋನಿ ಇದೆ. ಅವರು ೫-೬ ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ದೂರದಿಂದ ಬ್ಯಾಗು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋದಾಗ ಅಂಗಡಿ ಕ್ಲೋಸ್ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಅಂಶ ಅಂಶ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರಲೂಟು. ೫೬ ಅಂಗಡಿ ಗಳಲ್ಲೂ ಅಕ್ಕಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ೪೨ ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಅಕ್ಕಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ೮-೧೦ ಮೈಲಿ ದೂರ ಹಚ್ಚಿ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮೋಗಮೇ ಇರುವಂತಹ ಅಂಗಡಿಗಳು ಇದೆ. ತಹಸೀಲ್ದಾರರವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಹೇಳು ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ.— ಈ ಒಂದು ಹೋಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನವೆಂಬರ್ ಒಂದರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬಂತು ಈ ಯೋಜನೆಯಂತೆ ೨ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ. ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಇದೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರಫ್ತು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯ ತಕ್ಕಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಿರುವ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಲಿಫ್ಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇರಬಹುದು. ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದ ರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಸತ್ಯಾಂಶ ಇದೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಹೊಳೆಹೊನ್ನೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಲಿಫ್ಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಎತಕ್ಕಿಂದರೆ ಅವರು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಇರಬಹುದು. ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವ ವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆರು ಲಕ್ಷ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಹಸಿರು ಕಾರ್ಡ್ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಈ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಗೆ ಇನ್ಸೂಮರೆಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ೫-೬ ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ದೂರ ವೆಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸೋಣ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.— ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿರು ವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.— ಈ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಆಗ ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲೋಸ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಂತಹ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳೇನಿವೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಮೊದಲು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರೀ ಆಜ್ಞೆ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಆಹಾರ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ತಹಸಿರು ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು. ಇದು ಬಗಬೇಕಾದಂತಹವರಿಗೆ ಸಿಗದಿದ್ದರೆ ಕಾನೂನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ? ಹಸಿರು ಕಾರ್ಡ್ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಹದಿನೈದು ದಿವಸವಾದರೂ ಬಡವನ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತನಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ತಡವಾದರೆ, ಅವನಿಗೆ ೧೦ ಕೆ.ಜಿ. ಅಕ್ಕಿ ಸಿಗುವುದರಿಂದ ಪಂಚಿತನಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ನಿಮ್ಮ ಆದೇಶಕ್ಕೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡುವಂತಹ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವಿರಬೇಕಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕಾ ಹೇಳಿಕೆ ನೋಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಾರಾರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ

ಜನರು ಎಲ್ಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಔಷಧಿ ಇದೆ, ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಇದೆ, ಡಾಕ್ಟರ್ ಇಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳುಂಟು, ಶಾಲೆ ಉಂಟು, ಮೇಸ್ತ್ರಿಗಳಿಲ್ಲ, ಈ ಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ರಘುಪತಿಯವರು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಎಂದು ಕೈಮುಗಿದು ಕೇಳಿಕೊಂಡೆ. ಇಬ್ಬರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತೆ ಯಾರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ತುಂಬಾ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಕರೆಸುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತೋರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದೆ, ಅವರು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮುಂದಿನ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು. ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಇಬ್ಬರಿದ್ದರೆ, ಮೇಸ್ತ್ರಿಗಳಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಮಕ್ಕಳ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಪುಕ್ಕಟೆ ಪುಸ್ತಕ, ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಟ್ಟೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕೇ? ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟೇ ತೀವ್ರವಾದಂತಹ ಗಮನ ಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಹೊಸದಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹರಿಗೆ ಭತ್ಯೆ, ವಿಧವಾ ವೇತನದ ಭತ್ಯೆ ಮುಂತಾದವಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಮೂಲೆ ಗುಂಪಾಗುತ್ತಿವೆ. ಬಡವರಿಗೆ ಈ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಭೀಕರ ಬಂಗಾಲ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದಿಯಿಂದ ಬಿರ ಕಂಡೀಷನ್ ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೂತು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಡಬೇಡಿ. ಒಡಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿ. ಈಗ ವಾರಕ್ಕೆ ೫ ದಿವಸ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಏನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ, ಇದನ್ನು ಆರು ದಿನಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾಗ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ತಡ ಏನಾದರೂ ಭಯವೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಿರುಗಿ ಬೀಳುತ್ತಾರೆಂದು. ಕಾನೂನು ಮಾಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು ಜನತೆಗೆ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದೋ, ಬಿಡುವುದೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ರೈತರ ಪುನರ್ ವಸತಿಯೋತ್ಸರವಾಗಿ ಒಂದು ಸರಿಯಾದಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳುವುದು. ಬಡ್ಡೆಟ್ ಮೇಲೆ ಡಿಸ್‌ಕಸ್ ಮಾಡುವಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರಬೇಕು ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇರಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ರೆಕಾರ್ಡ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಫೀಸರ್ಸ್ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸಚಿವರುಗಳು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ನಮ್ಮ ನೆಲ್ಲ ಪುಲಹ್ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು, ಅವರನ್ನು ಪುಲಹ್ ಮಾಡಬೇಕು.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ಸಹ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದೀರಿ, ಆಗ ಈ ತರಹ ಅಗಿರಬಹುದು,

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಾವು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ನಾರಾಯಣಸಿಂಗ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಬಡ್ಡೆಟ್ ಮೇಲೆ ಡಿಸ್‌ಕಸ್ ಇದ್ದರೆ...

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಾವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವಾಗ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಜರಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಹೇಗೆ? ನಾವು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಬರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ, ನಿಮಗೆ, ಪ್ರಸ್ತಾನವರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಕಾಪಿ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಸದನದೊಳಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ನಾರಾಯಣಸಿಂಗ್.—ಡಿಮಾಂಡ್ ಮೇಲೆ ಚೇರ್ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆಯೋ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

೧-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ:—ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಏತಕೋಸ್ಕರ ಕಂಠಿತ್ತಿದ್ದೇವೆ.....

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:—ಇದೇ ರೀತಿ ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದು ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಈಗ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಇಲ್ಲಿ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಸಹ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ದಯಮಾಡಿ ಕಂಠಿತಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ನಾರಾಯಣಸಿಂಗ್:—ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ವಿಚಾರ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಎಲ್ಲಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಇರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ:—ಸಭೆ ನಡೆಯುವಾಗ ಸದನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಮೇಲ್ಮನೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಹಿರಿಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಜರರಿಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಟೀಮ್ ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಡಿಸ್‌ಕಪ್ಸ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ, ಇಲ್ಲಿ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಅಟೆಂಡ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್:—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸಿಕ್ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಟೀಮ್ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಸದನದ ಸಮಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆನು, ಫೈನಾನ್ಸ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ, ಅಡಿಷನಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಇಲ್ಲಿ ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ:—ಈಗ ತೊಂದರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿ ಇದೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸೋಮಶೇಖರ್:—ಈಗ ೬ ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದೇವೆ. ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ ತಂಡದವರ ಜೊತೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೋಸ್ಕರ ಅವರ ಸಮಯವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಅವರ ಜೊತೆ ಸಹಕಾರ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ:—ತಾವು ಮರ್ನಿಯಾಗಿ ಕಂಠಿತಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಡ್ಡ್ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಖೆಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಓದಿ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ, ಅವರವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಈ ಒಂದು ಆಯವ್ಯಯದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ೩೦ ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರುವಾಗ ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರೂ ಅವರು ಬರೆದು ಕೊಂಡು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಂತೆ ಇರಬೇಕು. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಏನಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಎಜುಕೇಷನ್ ಹಾಗೂ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ, ಹೋಮ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಬಂದರೆ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಬಂದರೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಬಂದರೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವವರು ಯಾರು ? ನಾವು ಬರೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು, ತಾವು ಏನು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ, ಈ ತರಹ ಇದ್ದರೆ

ಸದಸ್ಯರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹಮ್ಮನ್ನು ಬರುತ್ತದೆಯೇ ? ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಇವತ್ತು ಸದಸ್ಯರ ಹಕ್ಕು ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು, ನಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಅವರು ಬರೆದಂಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಏನು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯೂ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ತಾವು ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ಈ ತರಹ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ಇರಲೇ ಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿ.—ಈಗ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ವಾದ ವಿವಾದ ನಡೆದಾಗ, ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಆಗುತ್ತದೆ ಅದೆಲ್ಲಾ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಅಂದರೆ ಇದೇ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮುಂದುವರಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದು ನಡೆಯಬಾರದು. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಲಿ, ಆಯವ್ಯಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಲಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಇದೆ ಅದೇ. ಡಿಮಾಂಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗುವಾಗ ಮೂರುನಾಲ್ಕು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು. ಹಿಂದೆ ಸನ್ಮಾನ್ ವೈಕುಂಟ ಬಾಳಗ ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದು ತಪುಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈಗ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗುವುದನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೂ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರುತ್ತದೆ. ರೆಕಾರ್ಡ್ ನೋಡಿದರೆ ಭಾಷಣ ಕೇಳಿದಂತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಮಾತನಾಡಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಸದಸ್ಯರು ಅಷ್ಟೆ, ಎಲ್ಲರೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲರೂ ಭಾಗವಹಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಸೀಟುಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಇರುತ್ತಾರೆ ಅಷ್ಟು ಸೀಟುಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದವರು ಎದ್ದು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಅದೇ ರೀತಿ ವಗವ ಸದಸ್ಯರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಹೊರಟು ಹೋದರೆ ಸರಿಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಹತ್ವವಾದ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಸದಸ್ಯರು ಸಹ ಹಾಜರಿರಬೇಕು ಎಂದು ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಯುವ ಶಾಸಕರೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಯಾವ ಶಾಸಕರ ಮೇಲೆ ರಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ, ಅದನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕ್ಲೋಕ್ಸ್ ಆರ್, ಕಾಲೆಅಜೆನ್‌ಷನ್ ಆದಮೇಲೆ ಅವರು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಇದೆ, ನಾವು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ, ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಪರಿಗಣನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಜನರಲ್ ಡಿಸ್‌ಕಷನ್ ಇದ್ದಾಗ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಇರಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮೊಯಿಲಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಜರಿರುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೈಗೆ ಹುಷಾರ್ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.—ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳು ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿವೆಯೆಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಹಶೀಲ್ದಾರರವರು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಆ ಅಣೆ ಭೇಟಿ ಕೂಡ ಬಾರದೇ ಇರತಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಯಾವಾವುದು ಇದೆ ಎಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಆದರೆ ೬ ಆಣೆ ಕೆಳಗೆ ಫಸಲು ಆಗಿರತಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಯಾವಾವುದು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಳೆದ ಒಂದೂವರೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಂದಲೂ ಫೋಷಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಕೂಡ ಸಹಕಾರಿ ಸಾಲ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಕೂಡ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಕ್ಷಣ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆರಾಣೆ ಬೆಳೆ ಆಗದೇ ಇರತಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳೆಂದು ಫೋಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದ ವಿಷಯ ಇದೆ. ೫೦,೦೦೦ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಭಾಗ್ಯಜ್ಯೋತಿ ಯೋಜನೆ ಮೇರೆಗೆ ದೀಪಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಅನುಭವದ ಮೇರೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಹರಿಜನರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಭಾಗ್ಯಜ್ಯೋತಿ ಯೋಜನೆ ಮೂಲಕ ದೀಪಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ೫೨ ತಾಂಡಗಳು, ಹರಿಜನ ಕಾಲೋನಿಗಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಕಂಬವನ್ನು ಹಾಕಿಸಲಾರದೆ ದೀಪಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಮಾಡಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ತೋರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ತಕ್ಷಣ ಕಂಬಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿ ಹರಿಜನ ಕಾಲೋನಿಗಳಿಗೆ ದೀಪ ಕೊಡುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲ ಕಾಡುತ್ತಿರುವಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಆಯವ್ಯಯ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಸುಖಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಮನ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದೆ, ಆದರೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವಂಥ ರೈತರಿಗೆ, ಬಡವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಾಲಭವನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ಲಿ (ಕಾರ್ಕಳ) — ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಭಾಷಣ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ೭೭ ಪುಟಗಳ ಭಾಷಣವನ್ನು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಅರ್ಥಸಚಿವರಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟರವರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನದು ಅಂದರೂ ಕೂಡ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ನೇರವಾಗಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಕೆಲವೇ ಪುಟಗಳು ಸಾಕು. ಸುತ್ತ ಬಳಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಕೇಸು ವೀಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ವಕೀಲರೂ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ, ಕೇಸು ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಲೆಕ್ಕ. ಹಾಗೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ವರ್ಷ ಏತಕ್ಕಂದರೆ, ಇವತ್ತು ನಾವು ೭ನೇ ಯೋಜನೆಯ ಎರಡನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಡತಕ್ಕಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಹೋದ ವರ್ಷ ೭ನೇ ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕಯೋಜನೆಯ ರೂಪರೇಶಿ ಸಿದ್ಧಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೂಡಸಿಗದೇ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಸ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಭಾರಿ ಅವಕಾಶ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ೭ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಯಾವುದಾದರೊಂದು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇವೆನ್ನುವ ವಾಗ್ದಾನ, ಸಂಕಲ್ಪ ಆಯವ್ಯಯಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಅದನ್ನು ಕಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಇವತ್ತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ೭ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗೆಳೆಯರಾದ ಶಾಸಕರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಒಂದೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿವೆ, ೭ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಕಾಲಿಡತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಿದೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇನ್‌ಕಂ ಅಂದರೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಟ್ಸ್ ಅಟ್ ದಿ ಕಾಸ್ಟ್ ಪ್ರೈಸ್ ಇದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾವು ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಕಾಲಿಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ೭೫-೮೦ರಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ೭ನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಇತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ (೧೫.೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್) ಇತ್ತು. ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ೧.೪ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇತ್ತು, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನೆಗೆಟಿವ್ ಬೇಸಿಸ್ ಇಡಿ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಇತ್ತು, ೭ನೇ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಾಗ ಅಂದರೆ ೮೦-೮೦ರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಟ್ಸ್ ಕಾಸ್ಟ್ ಪ್ರೈಸ್ ೭.೯ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇತ್ತು. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಮೈನಸ್ ೧೫.೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇತ್ತು. ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ೧.೪ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇತ್ತು. ಅದು ಈಗ ೪.೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಂದಿದೆ. ಆಗ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿತ್ತು. ಅದೇ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಒಂದೂ ಗತಿಯನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿ ೭ನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ

ಸರಾಸರಿ ೫.೪ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಗ್ರೋತ್ ಹೈಯೆಸ್ಟ್ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲೂ ಸಾಧನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಬಡತನದ ರೇಖೆಯ ಕೆಳಗೆ ಇರತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರೂ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು, ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಕೂಡ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಹೇಳಿದರೋ, ಗೊತ್ತಿದ್ದು ಹೇಳಿದರೋ ಅಥವಾ ಮರೆಮಾಚಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ೭೯-೮೦ರಲ್ಲಿ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜನ ಬಡತನದ ರೇಖೆಯಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಇದ್ದರು. ಸಾಧಾರಣ ೬ನೇ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿದಾಗ ೩೮.೭೭ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇಳಿದಿದೆ. ಇದು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಇವತ್ತು ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೋಜನೆಗಳು ಇವೆ. ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಆಫ್ ಗ್ರೋತ್ ೧೭-೧೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಇದೆ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಶಕ್ತಿ ಆಗಿದೆಯೇ? ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದಂಥ, ವಾಸ್ತವಿಕವಾದಂಥ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಮುನ್ನಡೆ ಸಾಧಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ೮೦-೮೧ರ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ೬೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬಂದಿದೆ. ೮೧-೮೨ರ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ೬೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬಂದಿದೆ. ೮೨-೮೩ರ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ೬೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬಂದಿದೆ. ೮೩-೮೪ರ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ೭೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬಂದಿದೆ. ೮೪-೮೫ರ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ೧೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬಂದಿದೆ. ೮೫-೮೬ ರಲ್ಲಿ ೧೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ, ೮೬-೮೭ರಲ್ಲಿ ೨೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ನೋಡಿದರೆ ಕಳೆದ ಬಾರಿ ೧೫೦ ಕೋಟಿ ಇರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ೧೯.೨೭ಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಿತು. ಇದು ಇನ್‌ಫ್ಲೇಷನ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಇನ್‌ಕ್ರೀಸಾ ದಂಥ ಒಂದು ಹಂತಕ್ಕೆ Our annual plans have reached bottom-most portions. ೭ನೇ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಥಮ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ಇನ್‌ಫ್ರಾಸ್ಟ್ರಕ್ಚರ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಗ್ರೋಥ್ ರೇಟ್ ೧೯.೨೭ ಕೋಟಿವು ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನಾಗಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ತಾಸಬೇಕಾಳಿವುದ್ದಿಯನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇವತ್ತು ಯೋಜಿಸಿದ ಹೆಗ್ಗಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ೧೦೦ ಕೋಟಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ ಎಂಬಾಡೇಳಿದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ನಮಗಿಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ಖರ್ಚು ವಸ ಬೇಕಾದದ್ದೋ ಅದೂ ಸೇರಿದೆಯೇ? ಅದು ಸೇರಿದ್ದರೆ there is practically a minus growth rate. ತಾವು ೧೭ ಕೋಟಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ೫೯ ಕೋಟಿಯನ್ನು ನೀವು ಬರಗಾಲಕ್ಕಾಗಿವನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಇದನ್ನು ನೀವು ಡಿಡೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸಾಧನೆ ಶೂನ್ಯ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ವೈನಸ್ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಡ್ರಾಟಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅನೇಕ್ ಚರ್ಚೆ ಒಂದರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ೮೪-೮೫ ಮತ್ತು ೮೫-೮೬ ರಲ್ಲಿ ೧೯ ಕೋಟಿ ಮಾತ್ರ ವ್ಯತ್ಯಾಸ. ಇವತ್ತು ೮೫-೮೬ ರಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದಲೇ ಸುಮಾರು ೫೩ ಕೋಟಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ಹಣ ವನ್ನು ಕಳೆದುಬಿಟ್ಟರೆ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ೭೦ ಕೋಟಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಈ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಾವು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀವಿ, ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳ ಸಾಧಿಸಿದ್ದೀವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಾವು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಯಾವ ಮಾತಿದೆ ಅದು ತಪ್ಪು. ಇದನ್ನು ನೀವು ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲಕತೆಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಏನೆಂದರೆ ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಹಣ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಈ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆ ಎಂದು. ಅದರ ಅದನ್ನು ತಾವು ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಇನ್‌ಕಂ ಅನ್ನು ಕನ್‌ಸೀಲ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ, to be very precise over the arithmetic, ೮೫-೮೬, ೮೬-೮೭ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದರೆ ನಿಮ್ಮರಲ್ಲಿ ಡ್ರಾಟ್ ಹೆಚ್ಚಳ ೨ ಕೋಟಿ ಮಾತ್ರ. Is it an increase?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈವುಕ್ತರೂ sectoral allocations ವಿಚಾರ ಬರುವ ಮೊದಲು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆ ನಾನು ಕೆಲವು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಈಗ per-capita development expenditure ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರ, ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಎಫಫಾರ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಎರಡು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ೮೩-೮೪ ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಎಫಫಾರ್ಟ್ 'Economic Survey' ಪ್ರಕಾರ ೨ನೇ ಸ್ಥಾನ ೧೬.೪ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಇತ್ತು. ೮೪-೮೫ರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮದು ೩ನೇ ಸ್ಥಾನ ೧೪.೮ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್. ನಿಮ್ಮ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಟ್ರಾಟೆಜಿ ಆಗಿದೆ, ಅದರ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ೮೩-೮೪ ರಲ್ಲಿ ೩೭೯ ಕೋಟಿ ರೂ. ೨ನೇ ಪ್ಲೇಸ್, ಆದರೆ ೮೪-೮೫ ರಲ್ಲಿ ೪೦೪ ಕೋಟಿ ೩ನೇ ಪ್ಲೇಸ್, ಅಂದರೆ ಪ್ರಗತಿ ತಮ್ಮದು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ, ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್‌ಅನ್ನು ನೀವು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ತಾತ್ಕಲ್ಪಿಕವೆಂದರೆ ತಾವು ಏನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದು ನಾನು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್‌ರ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್‌ಗಾಗಿ ಅದನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಣ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ.

ಇನ್ನು ಸೆಕ್ಟರ್‌ಲ ಅಲೋಕೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆ ಬಂದಾಗ ವಿವರವಾಗಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಜನತೆಗೆ ನೀವು ಒಂದು ಫೋಷಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ನಾವು ಕೃಷಿಕರ ಪರವಾಗಿದ್ದೇವೆ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜನತೆಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಂ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ತರುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾಪರಿಷತ್ ಕೂಡ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಾವು ಜನತೆಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಫೋಷಣೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಣದ ಪೂರೈಕೆಯೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮಿಂದಾಗಬೇಕು, ಆದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆ ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಲ್ ಏಜೆಂಸಿ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದೆ. ೮೨-೮೩ ರಲ್ಲಿ ಕೋಆಪರೇಷನ್, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಮತ್ತು ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಈ ಮೂರು ಇಲಾಖೆಗಳ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಏಕೆಂದರೆ ತಾವು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಏನೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚ ಮಾತ್ರ ತೋರುತ್ತೀರಿ, ಎಲ್ಲಿ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚ ದೊಂದಿಗೆ ಯೋಜನೇತರ ವೆಚ್ಚ ಎರಡೂ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುವುದು. This is how we are misled here. ಬೇರೆ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ೮೨-೮೩ ರಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರೆಸೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೋಆಪರೇಷನ್, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಮತ್ತು ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ 20% of the total annual outlay was allotted to this sector. ಅಂತ ಇದೆ ಅದು ೮೩-೮೪ ಬಂದಾಗ ೧೯.೨ ಪರ್‌ಸೆಂಟಾಯಿತು. ತಮ್ಮ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ೮೪-೮೫ ರಲ್ಲಿ ೧೮.೪೭ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್, ಇದ್ದದ್ದು ೮೫-೮೬ಕ್ಕೆ ೧೩.೦೬ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಆಯಿತು. There is a steep down fall in the beginning of the 7th five year plan in the first year itself. ಆದರೆ ೭ನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ರೈತನಿಗೆ, ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಯಾವ ಒಂದು ಸಕಾಶ್ಯವನ್ನು ಇವತ್ತು ರೈತರ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಸಾಕ್ಷಿ ಬೇಕೇ! ಈಗ ಮನಗಂಡ ಎಂದರೆ ೮೬-೮೭ಕ್ಕೆ ೧೨.೨೬ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್. ಇದೆ, ೮೨-೮೩ ರಲ್ಲಿ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಇದ್ದದ್ದು ತಮ್ಮ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅನ್ಯಾಯಲ ಅಲೋಕೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೧೨.೬ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಅಪಚಾರ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಮಾಡುವುದಿದೆಯೇ? ಜಿಲ್ಲಾಪರಿಷತ್ ಮಾಡಿ ಕ್ರಾಂತಿ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಬುಟಾಟಿಕೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೇ ಎದ್ದಿಲ್ಲ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನೀವು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಂಕ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ತಾವು ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ದೊಡ್ಡ ದೇಣಿಗೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಮೆಚ್ಚ ಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮದೇನೂ ಅಚ್ಚಂತರ ಎಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗಣನೆಗೆ ತಾರದೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಬಾಕಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನೀವು ವಿಫಲರಾದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕ್ಷಮಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

೧-೩೦.೫.೦೬.

ಇನ್ನು ಕೋರ್ ಸೆಕ್ಯಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ತಾವು ಯಾವ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ರೀಲೈ-ಲೈ, ರೀಲೈ-ಲೈ ಮತ್ತು ರೀಲೈ-ಲೈ ರಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇರಿಗೇಷನ್ ರೀಲೈ-ಲೈರಲ್ಲಿ ಲೈ.೯೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ, ರಿವೆಸ್ ಎಸ್ಸಿಮೇಟ್ ಪ್ರಕಾರ ರೀಲೈ-ಲೈರಲ್ಲಿ ೮೭.೮೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ, ನೀವು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ, ರೀಲೈ-ಲೈರಲ್ಲಿ ೧೧೪.೮೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಫಿಗರ್ ಮತ್ತು ಈ ಫಿಗರ್ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದು ಅದು ಮುಖ್ಯ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಗಾಗಿ ೧೧೪.೮೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತು, ನೀವು ರಿವೆಸ್ ಎಸ್ಸಿಮೇಟ್ ಪ್ರಕಾರ ೮೭.೮೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅಂದರೆ ೨೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಎಂದೆಂದೂ ಇಲ್ಲದಂತಹ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸು ವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ೨೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಮೊದಲು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ೧೧೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು, ನೀವು ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣ ೧೧೪.೮೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ. ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕಡಿಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಳಿಗೆ ಟಿ ಅಂಡ್ ಡಿ ಲಾಸಸ್‌ಗಾಗಿ ರೀಲೈ-ಲೈ ರಲ್ಲಿ ೪೬.೩೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ರೀಲೈ-ಲೈರಲ್ಲಿ ರಿವೆಸ್ ಎಸ್ಸಿಮೇಟ್ ಪ್ರಕಾರ ೫೬.೩೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ರೀಲೈ-ಲೈರಲ್ಲಿ ೬೩.೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಏಕೆಂದರೆ ಟಿ ಅಂಡ್ ಡಿ ಲಾಸಸ್ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೊದಲು ೨೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇತ್ತು, ಈಗ ೨೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಟಿ ಅಂಡ್ ಡಿ ಲಾಸಸ್ ಇದೆ ಅವರು ಮೆಂಟೆನ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟು ಹಣ ಹಾಕುತ್ತಿರೋ ಅದು ನೋಟ್ ಡಬ್ಬಲ್ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ just you are converting the cash. If you spend one rupee you will get Rs. 2 very easily. This is nothing but exchanging cash for bigger cash..... ಇದಕ್ಕೆ ನೀವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ನೀವು ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಹ ಧಾಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ರೀಲೈ-ಲೈರಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಾಗಿ ೩೧.೫೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದರೆ ರೀಲೈ-ಲೈರಲ್ಲಿ ರಿವೆಸ್ ಎಸ್ಸಿಮೇಟ್ ಪ್ರಕಾರ ೧೬.೮೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಶೇಕಡ ೫೦ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಯಾಗಿದೆ. ರೀಲೈ-ಲೈರಲ್ಲಿ ೧೭.೭೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳದು ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ.

ಇನ್ನು ಹೌಸಿಂಗ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಬಡವರಿಗಾಗಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ರೀಲೈ-ಲೈರಲ್ಲಿ ೩೩. ೩೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ರೀಲೈ-ಲೈರಲ್ಲಿ ೨೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರೀಲೈ-ಲೈರಲ್ಲಿ ೨೩.೫೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ತ್ ಸ್ಪೆಷಿಲೈಸನ್‌ಗಾಗಿ ಇದೂ ಜನಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿ ರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ ಇದರಲ್ಲಿ ರೀಲೈ-ಲೈರಲ್ಲಿ ೧೧.೯೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ರೀಲೈ-ಲೈ ರಲ್ಲಿ ೪.೫೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ. ಇಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರೀಲೈ-ಲೈರಲ್ಲಿ ೬೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ

ಇನ್ನು ಮಿನಿಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ರೀಲೈ-ಲೈರಲ್ಲಿ ೪.೧೪ ಕೋಟಿ ಇದ್ದರೆ ರೀಲೈ-ಲೈರಲ್ಲಿ ೨.೭೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ರೀಲೈ-ಲೈರಲ್ಲಿ ೨.೭೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. That department you have upgraded with

a Cabinet Minister but you have decreased the allotment ಈ ತರಹ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ಇದನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಅದು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟು ತಾತ್ಕಾರ್ಯ ಒಂದೊಂದು ಸೆಕ್ಟರ್‌ವೈಸಿನಲ್ಲೂ ಅಲೋಕೇಷನ್ ಇವರು ಏನು ಇರಿಗೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀವೆ, ಪವರ್‌ಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀವೆಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲರವರು ಇದ್ದರೆ ಚಿನ್ನಾಸಿರುತ್ತಿತ್ತು, ಮಾನ್ಯ ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳು ನೋಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿ. ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ದಯಮಾಡಿ ತಪ್ಪು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು ಮತ್ತು ಹೇಳಬಾರದು ಈ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾನು ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ತಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಶನ್ ಬರುತ್ತದೆ ಆ ಮೂಲದಿಂದಲೇ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. It is from Centre for monitoring and Indian Economy, Bombay the basic strategy relating to Indian Economy this is my source of information. Then, from Financial Express dated 9th July 85 page ಇದು ನಿಮ್ಮ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿದೆ, ಅದನ್ನೇ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಹೊಸದಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಪರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಾ ಔಟ್‌ಲೇ ಒಂದನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ 3ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಎರಡನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ 2ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 1ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಐದನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ 3ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಆರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 1ನೆಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಏಳನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 1ನೇ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಇದೆ. ನಾನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ನೀವು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡಿ. ಮಾನ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವರಾದ ಪಟೇಲರವರು ವಾದ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ. ನೀವು ತಪ್ಪನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಈಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸಾ ನೆದ್ದಿರುವ ನೀವು, ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರು ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಯಾವುದೋ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸದನವನ್ನು ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಬೇಡಿ 3ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ we were above the national average. Then per capita of All India-All States 262 Rs. Karnataka 291 -6th Plan All States 665 -Karnataka 726, 7th Plan -All States-1010, Karnataka 893 - below national average... ತಾವು ಹಿಡಿದ್ದಿದ್ದೇ ಬಡಿಗೆಯೆಂದು ತಮ್ಮ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಸುದಾರಿಸುವ ಲಕ್ಷಣ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಪರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಾ ಔಟ್‌ಲೇ ನಾನು ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ಗೆ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು ನೋಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಾನ ಕೆಳಗೆ ಬರುತ್ತದೆ This is inclusive of surplus to be the nonplan expenditure on the Cauverybasin ಇದನ್ನು ಇವತ್ತು ನೀವು ಸರಿಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಯಾವುದನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲರು ಇವತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. It will go to the bottom most portion... Total Plan outlay for 1984-85, when compared to other States was 5.5 percent contribution to the national plan, In 1985-86. It was 5 percent and and 1986-87. It was 4.9 percent have tipped into 4.9 percent in the Seventh plan. From 5.9 percent We came down to 4.9 percent. ಇದು ನಿಮ್ಮ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಮೇಲೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ 10-12 ವರ್ಷ ಹಿಂದೆ ಜಾರಿಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನೀವು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನೀವು ಯಾರನ್ನು ನಂಬಿದ್ದೀರಿ ? ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಅದನ್ನು

ಸರಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇವತ್ತು ತಾವು ಬೇರೆ ರಿಸೋರ್ಸೆಸ್‌ನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಾದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ ? ಆದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯ ಮೇಲೆ ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೂಡ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ರವಿನ್ಯೂ ಡೆಫಿಸಿಟ್ ಇರಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ರವಿನ್ಯೂ ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ is the foundation for any planned development. If there is revenue deficit then you are incapable of planning for a development. Any Finance Minister must be conscious of this fact. ೧೯೮೨-೮೩ರಲ್ಲಿ ೧೪೨.೩೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ರವಿನ್ಯೂ ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ ಇದ್ದು It was plus 47.50 Crores. ನಂತರ ನೀವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ೧೯೮೩-೮೪ರಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಂತಹ ನಿಮ್ಮ ಮೊದಲನೇ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ (—) ೧೦.೬೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ರವಿನ್ಯೂ ಆದಾಯ ಇಳಿಯಿತು. These are all on records. In 1984-85, you got pleasure in that. If any Finance Minister shows revenue deficits continuously, then I am sorry to say that he is incapable of managing the Finances of any State. ನಂತರ ೧೯೮೪-೮೫ರಲ್ಲಿ (—) ೯೭.೩೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ರವಿನ್ಯೂ ಡೆಫಿಸಿಟ್‌ಗೆ ಮತ್ತೆ ಇಳಿಯಿತು. ನಂತರ ೧೯೮೫-೮೬ರಲ್ಲಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಎಕ್ಸಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಒಂದು ಎಕ್ಸಿಮೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ತಪ್ಪಿದ ಅಂತ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಅಡ್ವೈಸರ್ಸ್ ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ? ೧೯೮೫-೮೬ರಲ್ಲಿ ರವಿನ್ಯೂ ಡೆಫಿಸಿಟ್ (—) ೩.೩೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಾವು ತಿಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ೧೯೮೪ ರಲ್ಲಿ (—) ೯೭.೩೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ರವಿನ್ಯೂ ಡೆಫಿಸಿಟ್ ಹಾಗೂ ೧೯೮೫-೮೬ನೇ ಸಾಲಿನ (—) ೩.೩೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ರವಿನ್ಯೂ ಡೆಫಿಸಿಟ್ ಎರಡನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ನೀವು ತೋರಿಸಿರುವಂತಹದ್ದು (—) ೩.೩೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ರವಿನ್ಯೂ ಡೆಫಿಸಿಟ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ (—) ೭೧.೫೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ರವಿನ್ಯೂ ಡೆಫಿಸಿಟ್ ಆಗ ಬೇಕಿತ್ತು. Look at the variation in the budget estimates. Are you really serious about this budget ? Are you making any exercises ? How do you answer for it ? How do you account for it ? Look at the variation and any person who feeded these figures should be sacked for this kind of variation. [ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಹೋಮ್ ವರ್ಕ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯ ನಿಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ರಫ್ಸ್ ಆಗಿ— ದಿವಾಳಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ದೂರ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ೧೯೮೬-೮೭ನೇ ಸಾಲಿನ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ರವಿನ್ಯೂ (—) ೩೫.೩೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಮಾಡಿರುವಂತಹ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಎಕ್ಸಿಮೇಟ್ ಎಷ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕಾಣಬೇಕು. But anyway, you have realised the seriousness. ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ತಪ್ಪು ಬಂದು ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿ ಇದೆ. ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಅಶಿಸ್ತು ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಪಾಲಿಸತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನೀವು ಪ್ರಯತ್ನ ವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. of course not to speak about the Capital deficit. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ ಅಂತ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ೧೯೮೧-೮೨ರಲ್ಲಿ (—) ೯.೯೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದ್ದದ್ದು ೧೯೮೨-೮೩ರಲ್ಲಿ (—) ೪೦.೯೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೋಯಿತು. ನಂತರ ಈಗ ಆ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ (—) ೭೯.೩೦ ಅಂತ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಆದರಲ್ಲಿ ೨೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳೆವರೆಗೆ ತಮಗೆ ಕೇಂದ್ರ ದಿಂದ ಸಿಕ್ಕಿದಂತಹ ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್‌ನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಇದು ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಆ ಒಂದು ಸಮಯ ತಮಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ರವಿನ್ಯೂ ಬಂಡವಾಳದಲ್ಲಿ

ಈಗ ತಾವು ತೋರಿಸುವಂತಹ ೭೯.೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ನಿಮಗೆ ನೀಡಿದಂತಹ ೨೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಇದನ್ನು ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್‌ನ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ೨೯೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಡೆಫಿಸಿಟ್ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ತಾವು ಶಹಭಾಸ್‌ಗಿರಿ ಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ೭೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಡೆಫಿಸಿಟ್‌ಗೆ ಇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. That fact you have acknowledged. ಈ ಒಂದು ತರಹದ ಒತ್ತಡ ಇರುವುದರಿಂದ Debt service ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ದೊಡ್ಡ ಭಾಷಣವನ್ನೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. What is the other aspect of it ? ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಅಂತ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. That will be termed as a loan ಅದನ್ನು ೩ ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಅವರಿಗೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೊನೆಗೆ Debt service ನಲ್ಲಿ (—) ಆಗುತ್ತದೆ. We will be non-plus. ಇದನ್ನು ತಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು. ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್‌ನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ? ಸಾಲವನ್ನು ಏಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ? ತಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಮತ್ತೆ ಡೆಫ್ಟ್ ಸರ್ವಿಸ್‌ನ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಪಾಪಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾದಂತಹ ಪ್ರಸಂಗವೇ ಉದ್ಭವವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವೇ ರಚಿಸಿದಂತಹ ಬಲಿಯೊಳಗೆ ತಾವು ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡು ಒದ್ದಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ಚಿಂತಾಜನಕವಾಪ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವವರೆಗೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಡಿ. Otherwise it is self-contradictory—speaking on the one side the debt servicing concept philosophy and on the other side, availing loan under O. D. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮಗೆ ಯಾರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು. ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಯೂರ್ ಫಾರ್ ದಿ ಪ್ಲಾನ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಏನಿತ್ತು ? ಈಗ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದರ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ, It was on a positive side. ೪೦-೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಕೆ. ಇ. ಬಿ. ಕೆ. ಪಿ. ಸಿ. ಹಾಗೂ ಕೆ. ಎಸ್. ಆರ್. ಟಿ. ಸಿ. ಇವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಅವರ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಆಗಿತ್ತು. ನಂತರದ ನಿಮ್ಮ ಈ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆದಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ (—) ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕೆ. ಇ. ಬಿ. ಯನ್ನೇ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ೧೯೮೪-೮೫ರಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ಎಕ್ಸಿಮೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತೆಯೇ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, (—) ೬೨.೪೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದೆ. ೪೦-೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಪ್ಲಾನ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಅವರು ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು (—) ೧೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿವೆ. ನಂತರ ಕೆ. ಪಿ. ಸಿ. ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, (—) ೪೪.೪೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇಳಿದಿದೆ. ೧೯೮೫-೮೬ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅವರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಯೋಜನಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಂದಿರುವಂತಹದ್ದು ಎಷ್ಟು ಅಂದರೆ (—) ೪೨.೯೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಅದೇ ರೀತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ಆರ್. ಟಿ. ಸಿ. ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ೧೯೮೪-೮೫ರಲ್ಲಿ (—) ೬೫.೬೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇಳಿದದ್ದು. ೧೯೮೫-೮೬ರಲ್ಲಿ ರಿವೈಸ್ಡ್ ಎಕ್ಸಿಮೇಟ್ ಪ್ರಕಾರವೇ (—) ೨೭.೬೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ನಿಮಗೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ ? ಯಾವ ಕಡೆಯಿಂದ ತಮಗೆ ನೆರವು ಬರುತ್ತದೆ ? ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸದ ಆರ್ಥಿಕ ಜಂಜಾಟದಲ್ಲಿ ತೊಳಲಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅದನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ಆರ್ಥಿಕ ಛೋರಣೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ಆರ್ಥಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ. ಸಿದ್ಧಾಂತವೇ ಇಲ್ಲದಂಥ. ಒಂದು ಚಿಕ್ಕಾಣಿಗೆ ಇಲ್ಲದಂಥ ಹದಗಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕ್ಲಾಪ್ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ನೀವು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ನೋಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಒಂದೊಂದು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಮಗೆ ಗೋಚರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ನಿಮ್ಮ ಎಕ್ಸಿಮೇಟ್ ಎಷ್ಟು ತಪ್ಪು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಒಂದು

ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಅಕೌಂಟ್‌ನ ಪುಟ ೪ ನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ೮೩-೮೪ ರಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಎಸ್ಸಿಮೇಟಗೂ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಗೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಮಿಸ್‌ಲೀಡ್ ಮಾಡುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಇಡೀ ಸದನವನ್ನು ತಪ್ಪು ದಾರಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಸತತವಾಗಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಸೈಬಿಲಿಟಿ ಯಾವುದು ಇದೆ ಎಂದು ಬಡ್ಡೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ ಈ ಸೈಬಿಲಿಟಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಂದದ್ದೇ ಹೊರತು ನಿಮ್ಮದಲ್ಲ. ೨೨೧.೨೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಓವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದಿಂದ ಯಾವುದೇ ಕೊಡುಗೆ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ನೀವು ಎಲ್ಲ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ರೆಸೀಟ್ ಸೈಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್, ಎಸ್ಸಿಮೇಟ್ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದು. ಆದರೆ ೨-೩ ಗಂಟೆ ಬೇಕಾಗುವುದರಿಂದ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಸೈಡ್‌ನಿಂದ ಕ್ಲೇಡ್ ಅಂಡರ್ ಎಸ್ಸಿಮೇಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಕೂಡ ನಾನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಓವರ್ ಅಲ್ ಪೂಷಿಷನ್ ಏನಿದೆ ಅಂದರೆ there is a closing negative cash balance of about Rs. 75 crores. This is a signal of deterioration of the old economic system on which you are working. ಇವತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನ ದೊಡ್ಡ ದೋಷ ಏನೆಂದರೆ you have sacrificed the revenue when it is needed most. ನಿಮಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ, ಆದ್ಯತೆಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಪ್ರಜ್ಞೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಲೋಪ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಕಮಾಡಿಟೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು. ಯಾವುದಕ್ಕೆ ರೆಡಕ್ಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡದೆ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡಬಾರದು ಅದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಮತ್ತು ಡೀಸೆಲ್ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ, ಹೆಚ್ಚಳ ಮಾಡಿದಂಥ ಒಂದು ಬಾಬಿನಿಂದ ತಮಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಲಾಭದ ಒಂದಂಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. You should have given up everything. ಆದರೆ ಅದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಎರಡೂ ಕಡೆ ಭಾರವಾಗಬಾರದೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ನೀವು ಮೋಟಾರ್ ವೆಹಿಕಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಟ್ರಾನ್ಸ್ ಪೋರ್ಟ್ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಮೊನ್ನೆ ಬಸ್ ದರವನ್ನು ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದಿರಿ, ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಜಾಸ್ತಿ ಎಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. You are enjoying at the cost of the poor commuters. ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವ ಬಡ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಭಾರೀ ಪೆಟ್ಟು ಬಿದ್ದಿದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ನೀವು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಟರ್ನ್ ಓವರ್ ಟಾಕ್ಸ್ ಲಿಮಿಟ್ ಅನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಬಡವರಿಗಲ್ಲ. ಎಂಟ್ರಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಇವತ್ತು ನೀವು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿದ್ದೀರಿ. It is just like a substitute. ಎಲ್ಲರೂ ಎಂಟ್ರಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನತೆಗೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಟು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಎಡಿಯೂರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಸರಿಯಾದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲಾಗಿದ್ದರೆ ೬೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೂ ಜಾಸ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಟ್ರಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆಂದು ಕಾಣಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಅಪ್ರಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರಿಸೋರ್ಸ್ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಹಣ ಬರಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ತೆರಿಗೆಯ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು. ಎಂಟ್ರಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಯೂನಿಫಾರಂ ಆಗಿ ಇಡಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಕರಪ್‌ಷನ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್‌ವಾಯ್ಸ್ ಎಲ್ಲ ಮೆಂಯಿಂಟೇನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಎಷ್ಟು

ಬೇಕು ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? Entry tax administration itself is very costlier. ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ರೇಟ್ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವುದರ ಬದಲೂ ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದಿರಿ ? ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸೋಮಶೇಖರ್.—ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತು ಮತ್ತು ಪಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಏನು ಅಲೋಕೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅದೂ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೮೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ ಆದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಅದನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಮುಖ್ಯ. ಯಾವ ಆಯಾಧವನ್ನು ದಾವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಮುಖ್ಯ, ಎಲ್ಲವನ್ನು ಎಲ್ಲದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಟ್ಯಾಕ್ಸೇಷನ್ ಕನ್ಸೆಪ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಷನ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಷನ್ ಅನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಟ್ಯಾಕ್ಸೇಷನ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಒಬ್ಬರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದರು. ಆಗ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ, ಬಹುಶಃ ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇವತ್ತು ಟಿಂಕ್ ಟ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಡ್ರೈವ್ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿ ಬೇಕು, ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರ್ ಇದ್ದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದಾಗ, ಅದನ್ನು ನಾನೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲ, ಯಾರೂ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ವ್ಯವಹಾರ. ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಲಾಂಗ್ ಟರ್ಮ್ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅಥವಾ ಫಿಕ್ಸ್ಡ್ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೆಚ್ಚಿದ್ದಾರೆಂದು. ಈ ಪಾಲಿಸಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಏನೆಂದರೆ ಸ್ಟೆಬಿಲೈಸಿಂಗ್ ದಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸ್ಟ್ರಕ್ಚರ್. ಅದನ್ನು ತಾವು ಮರೆತಿದ್ದೀರಿ. ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಲಾಂಗ್ ಟರ್ಮ್ ಪಾಲಿಸಿಗೆ ಏನು ಬೇಕು ಅದನ್ನೇ ತಾವು ಮರೆತಿದ್ದೀರಿ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಈ ವರ್ಷ ಮತ್ತೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಏತಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ? ಯಾವುದೇ ಅಡತಡೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸ್ವಚ್ಛಂದವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ನೀವುಗೆ ದೊರಕಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ವೈಖರಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ವೈಖರಿಯಾಗಿದೆ. ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಾವು ಬಹಳ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ನಟೀರ್‌ಸಾಬರ್‌ವರೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು,

೨-೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಇಷ್ಟತ್ತು ಅಂಶದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಾಧನೆ ಫಸ್ಟ್‌ಕಾಸ್ಟ್ ಆಗಿದೆ, ಸೆಕೆಂಡ್ ಕ್ಲಾಸಾಗಿದೆ ಅಂಥ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಹುಶಃ ನೀವು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಅನಿಕ್ಷರಗಳನ್ನೇ ನೋಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾಷಣ ರಚನೆಗೂ ನೀವು ಕಾಣಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಅನಿಕ್ಷರಗಳೂ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನೀವು ತಯಾರು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಚಿಂತನೆಯ ಚಿಲುಮೆ ಒಂದು ಭಾಗ ಹೋಗಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟರೂ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—೮೨-೮೩ರಲ್ಲಿ ೨೦ ಅಂಶದ ಈ ಕ್ಯಾಟಗೋರಿಯಲ್ಲಿ ೮೩-೮೪ರಲ್ಲಿ ೧೦, ೮೪-೮೫ರಲ್ಲಿ ೧೨ ಐಟಂ ಇದ್ದು ೮೫-೮೬ರಲ್ಲಿ ೧೦ ಐಟಂಗಳಿರುತ್ತವೆ. ೧೨೦ರ ೧೦ ಐಟಂಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಪುನಹ ಎರಡು ಐಟಂಗಳೇ ಇದ್ದು ಹೋಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಇವತ್ತು ಅನಿಕ್ಷರ ೨೨ರಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿದಂತೆ ಆರ್.ಎಲ್.ಇ.ಬಿ.ಪಿ. ಪೂರ್ತಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ೧೦೦ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್. ಅದನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ ಲಾಂಡ್, ಬಾಂಡ್

ಲೇಬರ್, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಡ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್, ಹೌಸ್ ಸ್ಟೆಟ್ಸ್, ಕನ್ಸ್ಟ್ರುಕ್ಷನ್ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್, ಸ್ವಮ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್, ಇಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್ ಹೌಸ್‌ಸಸ್, ಪ್ರೈವರಿ ಹೆಲ್ತ್ ಸೆಂಟರ್ಸ್, ಇಎನ್‌ಎಂ ಸಬ್ ಸೆಂಟರ್ಸ್, ಐಆರ್‌ಡಿಪಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಕಡುಬಡವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು, ಅಂಟಿ ಪಾವರ್ಟಿ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಅಂಗಗಳು ಇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದು ಬಿಲೋ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಆವರೆಜ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಅನೇಕರ 2ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಬಿಲೋ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಆವರೆಜ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಏಟುಗಳು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಆದ್ಯತೆ ಎಲ್ಲಿದೆ? ನಿಮ್ಮ ಆಸಕ್ತಿ ಎಲ್ಲಿದೆ? ಇದನ್ನು ಇವತ್ತು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಲೇ-ಲೇರಲ್ಲಿ RLEGP which was considered very good in 1985-86 has now gone down to the drain. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವಂಥ ಹಣವನ್ನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಇದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? You must be diverting for something else. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಶಾಸಕರಾದಂಥ ಡಾ|| ಬಿ. ಎಂ. ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿಯವರು ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದಂಥ ಹಣವು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಆರ್‌ಎಲ್‌ಇಜಿಪಿ ಹಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೀರಿ? ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಐಆರ್‌ಡಿಪಿ ಯಲ್ಲಿ ಲೇ-ಲೇರಲ್ಲಿ You were second in the nation. ಐ.ಆರ್.ಡಿ.ಪಿ.ಯಲ್ಲಿ Integrated rural development ಲೇ-ಲೇರಲ್ಲಿ You have gone down to below national average ನಿಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಇದೆ. ಅಂಟಿ ಪಾವರ್ಟಿ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿ ಕೋನ ಯಾವ ರೀತಿ ಹೋಗಿದೆ, ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಇದನ್ನು ಕೂಡ ತಾವು ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದರಿಂದ ಏನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಅದಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಲೇ-ಲೇರಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡುಕೆಂತಲೂ ಅತ್ಯಂತ ನಿಕ್ಷುಪ್ತತೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಇಪ್ಪತ್ತು ಅಂಶದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದೆ ಎಂಬುದು ನಿಮ್ಮ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಯಂ.ಕೆ.ಪಿ. ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಯೋಜನೆ. ಈ ಅಪ್ರೂರ್‌ಕ್ಯಪ್ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಲೇ-ಲೇರಲ್ಲಿ 4.5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು. ಲೇ-ಲೇರಲ್ಲಿ 4.0 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು. ಇನ್ನು 2-3 ವರ್ಷಗಳು ಹೋದರೂ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೆ ಹೊರತು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಲೇ-ಲೇರಲ್ಲಿ 4.5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇವತ್ತು ತಾವು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ದೃಷ್ಟಿ ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಯೋಜನೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನರ ವಿರುದ್ಧ ಸರ್ಕಾರ ಖತೊರಿ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತಿದೆ. ತೆಲುಗು ಗಂಗಾ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ತೆಲುಗು ಗಂಗಾ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಕ್ಲಿಯರ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಸುಮಾರು 80-90 ವರ್ಷಗಳಿಂದ They are resisting The technical people are resisting. ಇವತ್ತು ಇದೇ ಲಾಠಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಂಧದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಎನ್. ಟಿ. ರಾಮರಾವ್ ಅವರು ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ವಾಟರ್ ಅಂಡ್ ಪವರ್ ಕಮಿಷನರ್ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. We are going ahead ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸ್ಟಡಿ ಟೀಮ್ ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದರ ನಮ್ಮ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಒಂದು ದಿವಸ ಕೂಡ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನೆನಪಿದ್ದೆ. It is the life and death question of Karnataka ಈಗ ಬರಗಾಲ ಎಲ್ಲಿದೆ, ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾದಂಥ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಜಲಾಂತ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಉಚಿತ ಅಪಾರ್ಡ್ ಪ್ರಕಾರ ಅಷ್ಟು ಹೇಳಿಕೆ ಸಾಲದು. ಇವತ್ತು ತೆಲುಗು ಗಂಗಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. If possible, the Hon. Chief Minister should lead a March to Delhi about this Telugu-ganga project. You will

have to create a Lobby. ಏಕೆಂದರೆ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಮೌನವಾಗಿ ನಿಂತು ನೋಡತಕ್ಕಂಥ ಮೌನ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನಾಗಿ ನೋಡತಕ್ಕಂಥ ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೌನ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನಾಗಿ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. This is the case in which our case may go lay default. ದೇವೇಗೌಡರು ಬರೀ ಪಂಜರದ ಸಿಂಹದ ಹಾಗೆ ವಿಧಾನಸೌಧದ ನಾಲ್ಕು ಗೋಡೆಯೊಳಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ನೀರಿನ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರೆ ಸಾಲದು. ಇವತ್ತು ಒಂದು ವೇಳೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇಪ್ಪರವರೆಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸಿದಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ಹಿತವನನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಸಚಿವರೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮಂಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ದೋಷಾರೋಪಣೆಯನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವೂ ಕೂಡ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಮೊದಲು ಮಾತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. According to the project report ೨೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಪ್ಪರಾಧಕ್ಕೆ ಪೂಜೆಕೊಟ್ಟ ಬಗ್ಗೆ ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ೧೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಡಬೆನ್ನಲ್ಲಿ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಸಹ ಹೇಳಿ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ನೆರವಿನಿಂದ ಇವತ್ತು ಸರಿಯಾಗಿ ಇದನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ೨.೩ ವಿಧದ ಲಾಭ ಅಪ್ಪರಾಧಕ್ಕೆ ಪೂಜೆಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಒಂದನೆಯದು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಇದು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಆದರೆ ನೀರನ್ನು ನಾವು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಷ್ಟು ಪಾಲಂ ಆದರೆ ಸುಮಾರು ೨೩ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೂಡ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ It is a plan Project, ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಫ್ಟ್ ಲೋನ್‌ನ್ನು ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಆದರಿಂದ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೊಂದು ಕಡೆ ಆದರೆ ಸಾಫ್ಟ್ ಲೋನ್ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ, ಅದೇ ರೀತಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಇದೆ. ಬರಗಾಲದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಈ ಮೂರು ಲಾಭದಾಯಕವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ತಾವು ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ದಾರಿ ನೋಡಿದರೆ ತಾವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಂಥ್ರಡ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಎನ್.ಟಿ. ರಾಮರಾವ್ ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶರಣಾಗತರಾಗಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಅಪಾದನೆಯನ್ನು ನಾನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಬಡಬೆನ್ನಲ್ಲಿ ಬಂತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಯು.ಕೆ.ಪಿ.ಯಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್ ಮತ್ತು ಹೇಮಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಎಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ? ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಎಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಹರಿಯುವ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಾಗ ಅಥವಾ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ಅತೀ ಅವಶ್ಯಕವಾದಾಗ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕೊರತೆ ಇದ್ದಾಗ ತಾವು ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. This is the policy, not the national policy. Lift Irrigation Scheme - they have become political pockets. ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಪಾಟರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಷ್ಟು ಬೇರೆಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದೇ ಸರಿಯಾದ ಪರಿಹಾರ, ತಾಂತ್ರಿಕವಾದ, ಸ್ವಾಭಿಜಿತಲ್ ಪರಿಹಾರ ಎಂದು ಅನೇಕ ತಂತ್ರಜ್ಞರು, ನೀರಾವರಿ ತಜ್ಞರು ಒಪ್ಪಿಯನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಅದಷ್ಟು ರೆಸಿಸ್ಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಎಷ್ಟೇ ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡ ಇದ್ದರೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ? ಬಯಲುಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ನೀರು ಹೋಗತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹರಿಯುವ ನೀರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನೀರನ್ನು ಹಾಯಿಸತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಾವು ಮಾಡದೇ ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ವ್ಯವಸಯದಿಂದ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. I want the Hon'ble Minister for Irrigation to come out from the Cell of his Constituency or from his District. This is a national problem. ಇದ್ದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಶ್ನೆ, ರಾಜ್ಯದ ಜನರ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಲಿಫ್ಟ್

ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೆ ಪವರ್ ಎಲ್ಲಿದೆ ? ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೊರತೆಯಿರುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೆಟಿನ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕು. ಅಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜು ಪ್ರಶ್ನೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ.....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.— ಅದು ಮಾಡಿದರೆ ಹೊಳೆನರಸೀಪುರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ನಾಯ್ಕ.— ಹೊದ ಕೊರತೆ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹರಿಯಾವ ನೀರನ್ನು ಹಾಯಿಸತಕ್ಕ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿವೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ತುಮಕೂರಿಗೆ ಕಾಲುವೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಂದರೆ ಆ ಕಾಲುವೆಗೆ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಹಾಕಿ ಪಾವಗಡಕ್ಕೋ ಗೌರಿಜದನೂರಿಗೋ ಡ್ಯಾಟ್ ಅಫೈಕ್ಟ್ ವ್ಲೇಸನ್‌ಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದರೆ I can understand the logic. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವಿಫಲವಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಇರತಕ್ಕ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ತಾವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ You have got to give up this. We will have to give a call to the people of this State to resist such move. Irrigation is not vested interest. This is a National Interest. it is the interest of the State. ಜನರಿಗೆ ಬಹುಶಃ ಎಜುಕೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜನಗಳಿಗೆ ಎಜುಕೇಟ್ ಮಾಡಿ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೆ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋದರೆ we get stuckup. ಯು. ಕೆ. ಪಿ. ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಇದೇ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಹೇಮಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂತು. I resisted and I said that is against National philosophy and concept. ಫ್ಲೋ ವಾಟರ್ ನೀರನ್ನು ಮ್ಯಾಕ್ಸಿಮಸ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಷ್ಟು ಜಾಗತ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕು. You cannot make scarce money to be struck up some where. We resisted it. ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಪಿ.ಎ.ಸಿ. ಎಳೆನೇ ಪರದಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದೆ. The Committee are surprised that the assessment of yield at the dam site included in the original Project Estimate is now found to be incorrect, that this error was not noticed till May 1984. even though the matter was being discussed by the Technical Committee and the Chief Engineer since 1982. ಎಂದು ೫೦-೬೦ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞರೇ ಇರಲಿಲ್ಲ ಇಷ್ಟು ಈಲ್ ಇದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಚಾರ ಇವರೆ ಅದು ೧೯೮೪ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ. ಜಾಸ್ತಿ ಈಲ್ ಇದೆ ಎಂದು ಗೇಜನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ತಡೆ ಹಿಡಿದು ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಅದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಜನರಿಗೆ ಏನೂ ಉಪಯೋಗ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಳಲಿದ ಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

I further quote.

The Committee desire that the availability of water to meet all the demands under the project as already sanctioned, should first be carefully verified again before its scope is modified. If this is not done, there is every likelihood of insufficiency of water for the atchakat already contemplated in the approved project and the tailenders may suffer. The Committee therefore recommend that specific approval of Government should be obtained after a thorough examination of the water yield.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.— ಅದರಲ್ಲಿ ವೈ. ಕೆ. ರಾಮಯ್ಯನವರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ.— ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಬಜೆಟ್ ಮೇಲೆ ಮಾಡುವಾಗ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಇದ್ದರೆ ಸಾಲದು. ಅನೇಕರಿಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ನಾರಾಯಣ ಸಿಂಗ್.— ಮೊಯ್ಲಿಯವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಫಿಗರ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಬಜೆಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಕಡೆ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಸೇರಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ರಿಕ್ಷೆ ಜನರಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು, ಸಾರ್ಕೆ ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಜಾಲಪ್ಪನವರು ನೋಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.— ಊಟದ ಸಮಯ. ಎಲ್ಲರೂ ಊಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಿಗೌಡ ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.— ನಾನು ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಚೀಫ್ ವಿಪ್‌ಗೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ.— ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿಯವರ ಮೊನಚಾದ ಭಾಷೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಾದರೂ ಇರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಿಗೌಡ ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.— ಅವರ ಕಡೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಬರಗಾಲ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಅವರ ಕಡೆ ಇರುವ ಜನ ನೋಡಿದರೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಕೋಳಿವಾಡ್.— ರಿಕ್ಷೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆ ? ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಓರಲಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ರಾಜವರ್ಧನ್.— ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಅಪರೂಪಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಖಾಲಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.— ಬಹಳ ಅವಮಾನ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಸಾಕಷ್ಟು ಕೋರಂ ಇದೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.— ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಸ್ಥ ಇಲ್ಲ ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸ್ವಸ್ಥ ಇಲ್ಲ ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಫೈನಾನ್ಸ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಒಬ್ಬರು ಸಭೆಗೆ ಬಂದರೆ ಸಾಲದು. ಹಿಂದಿನ ಅರ್ಥಸಚಿವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಸುಮ್ಮನೆ ಬರೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾತನಾಡುವ ಹಾವಭಾವದ ಮೇಲೆ ಕೂಡ ಸಮಸ್ಯೆ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ, ಅವರು ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಕೂತು ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಪ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.— ಅವರಿಗೆ ಸೀರಿಯಸ್ಸೇ ಇಲ್ಲ.

(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ನಾರಾಯಣಸಿಂಗ್.— ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಲೇಟಾಗಿ ಬಂದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವಿದ್ದಾಗ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು ಈಗ ಎರಡೂವರೆ ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಬ್ಬರು ಪೂರ್ತಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು. (ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ದರ್ಜೆ ಸಚಿವರು). ಒಬ್ಬರು ಅರ್ಧ ಮಂತ್ರಿಗಳು. (ರಾಜ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು).

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾವು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರ ಹಾಜರಿ ಬಗ್ಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಜಾಲಪ್ಪನವರು ಒಬ್ಬರೇ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾವು ಇಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರಂ— ತಾವು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ.

ಸ್ಪೀಕರ್ ಎಂದು ನಿಂತಾಗ ಸದಸ್ಯರು ಕೂರಬೇಕು. ನಿಮಗೆ ಇದೂ ಕೂಡಾ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಪಾಟೀಲರೇ ತಾವು ಸಹ ಕೂಡಿ. ನಾನು ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯ ಸಚೀತಕರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇಳಿ ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಚೀಫ್ ವಿಪ್‌ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಆರಾಮ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಬಂದಿಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ನೀವೂ ಕೂಡಾ ಶಾಡೋ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ಸ್ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಸದನ ನಡೆಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ೧೦ ಜನ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ದರ್ಜೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾಳೆ I will take suitable steps.

(ಗೊಂದಲ)

ತಾವುಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ. I will look into it.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು— ಏಕೆ ಕೂಡಬೇಕು?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರಂ— ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ ಸ್ವಾಮಿ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಸಚೀತಕರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ನಾಳೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಕರೆಕ್ಕಾಗಿ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ ಅವರೇ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ— ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಇದೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆ ಆಗಬೇಕೋ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಹರಿಯುವ ನೀರಿನ ಹೋಗತಕ್ಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಆ ನೀರನ್ನೇ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದರ ಬದಲು ಅಲ್ಲಿ ಎತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ— ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಕೋಳಿವಾಡ್— ಹರಿಹರದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡಾ ಅಲ್ಲಿಗೆ ೭ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ರಾಣಬೆನ್ನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೂಡಾ ೨ ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಫೀಸಿಬಲಿಟಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಂತಹದ್ದನ್ನು ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರಂ— ಮೊಯ್ಲಿಯವರೇ, ತಾವು ೧ ಗಂಟೆಗೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ದಯವಿಟ್ಟು ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ— ನಾನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ ಸ್ವಾಮಿ. ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಮತೋಲನಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ವಾಟರ್ ಡಿಸ್‌ಪೂಟ್ ಇದೆ. ಯು.ಕೆ.ಪಿ. ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡಾ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾಗಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದಾ. ಅದನ್ನು ಈಗಲೇ ತಪ್ಪಿಸತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಾವು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡ

ಬೇಕು. ೧೯೮೧-೮೨ರಲ್ಲಿ ಯು.ಕೆ.ಒ.ಗೆ ೪೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಆಗಿದ್ದರೆ ೧೯೮೫-೮೬ರಲ್ಲಿ ೪೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಆಗಿದೆ. ಎಂದರೆ ೫ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರದ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದಾಗ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡದೇ ನಮಗೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು ಎಂದು ಗೋಳು ಇಟ್ಟರೆ ಅದು ಬರೀ ಅರಣ್ಯಾರೋಧನವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್ ಕೂಡಾ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದೇ ಆಗಿದೆ. ಅದು ಕೂಡಾ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕೋ ಹಾಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗಬಹುದು. Unapproved project like cauvery basinಗೆ ೧೯೮೨-೮೩ರಲ್ಲಿ ೩೫ ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಯು.ಕೆ.ಒ.ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೪ ವರ್ಷಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ೩೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಯು.ಕೆ.ಒ.ಗೆ ಕೇವಲ ೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸಮತೋಲನ ? ೨೦೦೦ ಇಸವಿಯ ಒಳಗೆ ಯು.ಕೆ.ಒ.ಗೆ ೩೦೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಸ್ಟೇಜ್ ೧-೨ನ್ನು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಈ ರೀತಿ ಅಸಮತೋಲನ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದು ಕಡೆ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವನ್ಯೋದ್ಯಾನಗಳು, ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು, ಮನಸ್ಸಿನ ಹಿಂಸಾಕಾರಗಳ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಾಗುತ್ತವೆ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಜನಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮದಿ ಸಂತ್ಯಾಪ್ತಿ ತರತಕ್ಕ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅಸಮತೋಲನ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲ. ಒಂದು ಆಯವ್ಯಯ ವನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಇದು ಬರಬಾರದು ಎಂಬುದೇ ನನ್ನ ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗೆಗಿನ ತರ್ಕ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಾನ್‌ಪ್ರಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸೆಂಟ್ರಲಿನಿಂದ ಏನೂ ಸಹಾಯ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಫ್ರೀ ಮಿಲರ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್‌ನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಡಿಯೋ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪಾಪುಲರ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕೂಡಾ ಪ್ರಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಏಕನಾಮಿಕ್ಸ್ ಟೈಮ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ಕೂಡಾ ಅಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಇವೆ. ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತಮಿಳುನಾಡಿನವರು ಪ್ರಾನ್‌ನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ಮುಂದೆ ಇಂತಹ ಕೇಸನ್ನು ಇಟ್ಟು ಅವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗಶಃ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಫ್ರೀ ಮಿಲರ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದರೆ ಸುಮಾರು ೨೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅವರಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ, ಅವರು ಕೇಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಪರ್ ಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಆ ಲಾಭ ಆಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ಕೆಲವು ಪಾಪುಲರ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್‌ಗಳು ಇವೆ. ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೂಡಾ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದ್ದು ಕೇಂದ್ರದವರು ಒಪ್ಪಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅಕ್ಕಿಯ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಸ್ಕೀಮ್ ಇದೆ. ಸೀರೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ. ಪಶುಪಕ್ಷಿಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರದವರು ಒಪ್ಪಿಲ್ಲವೆನ್ನುತ್ತೀರಿ. ನನಗೆ ತೀವ್ರ ಪ್ರಕಾರ ನೀವು ಕೆ-ಸಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದಾಗ you have not presented your case before the Planning Commission. This is a very serious lapse on the part of the State Government ಅದನ್ನು ಸೈಟ್ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ you have your own inherent weakness ರಾಜಯ್ಯನವರೇ ನೀವು ಅದನ್ನು ಪ್ರೆಸೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಇದ್ದೀರಿ. ಎಂದರೆ, ತಮ್ಮ ಅಕ್ಕಿಯ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಸ್ಕೀಮ್ ಇದೆ. ಏನೆಂದು ಪ್ರಾನ್‌ನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ? ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮದನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೀರಾ? ೨೦೦ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ನಮಗೂ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. That has got to be supported by facts. ಅದು ಮೇಲಿನ ಸಬ್ಸಿಡಿಗೆ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿ what is your budget provision which you

have announced in your budget? 1983-84ರಲ್ಲಿ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. It is before you implemented this scheme.

೨-೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

ನಿಮ್ಮ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಸ್ಕೀಂ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಲಿಫ್ಟ್‌ರಲ್ಲಿ ೧೪.೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ, ಲಿಫ್ಟ್‌ರಲ್ಲಿ ೧೫.೪೪ ಕೋಟಿ ರೂ. ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಈ ೧ ಕೋಟಿ ರೂ. ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ಅಕ್ಕಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿದವರು ಯಾರಾದರೂ ಸಗುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮೊದಲು ಸಾವು ಬಂದೂಂದು ಕಾರ್ಡಿಗೆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ೧.೮೦ ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವತ್ತು ನಿಮಗೆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಈ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ನೀವು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಮೃದ್ಧ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಪಾಪುಲಿಸ್ಟ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ನಾನಾದರೂ ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ನಿಮ್ಮದು ಪಾಪುಲಿಸ್ಟ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂವೇ ಅಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನೀವು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅಲ್ಲ. ಆದರೂ ನಾವು ಈ ಒಂದು ಪ್ರೋಗ್ರಾಂನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಕೇಂದ್ರದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನೀವು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ನಾವು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ವಂದ ಇದನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟು ನಿಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯು ಒಟ್ಟು ಟೆಟ್‌ಲೇ ಎಫ್.೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಸಬ್ಸಿಡಿ ೯.೪೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಉಳಿದದ್ದು ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಂದ ಬಂದದ್ದು. ಅಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾಗಲೇ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ನೀವೂ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ಪಾಲಿನ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮ್ಯಾಚಿಂಗ್ ಗ್ಯಾರಂಟಿನ್ನು ಕೊಡಲೇಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಪ್ಯಾರ ೫೦ರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ ತಾವೇ ನೋಡಿ. ನಾವು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಯಾವುವು ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮಯ್ಯ.—You are not getting anything extra on this. It is already subsidised by the Centre. Even if it is included in the plan, it is most insignificant. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರ ಎಂದರೆ ಮ್ಯಾಚಿಂಗ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್. ಇದು ಇದ್ದೇ ಇದೆ. Your populist programmes are only the populist programmes on paper. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ತಾವು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀವು ಬಡತನವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಲು ನಾವು ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಯಾರು ನಿಮಗೆ ಈ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ವಿತರಣೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ಸಮೃದ್ಧರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಡವರು ಕೇವಲ ೧೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾರೆ ಇನ್ನೂ ೮೫ ಜನ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಬಹಳ ಶ್ರೀಮಂತರು, ಎಂದು ನೀವು ಎನು ಇಲ್ಲಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಇದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಈ ತಪ್ಪು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಯಾರು ನೀಡಿದರೋ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಈ ಸರ್ವೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಏನಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ೧೫ ಜನ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ.ಗಳು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಬರಬಹುದು. ಈ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇರೆಗೆ ತಾವು ಇದನ್ನು ಹೇಳಿರಬಹುದು. That is why all the South Kanara people are fit to occupy bungalows in Palace Orchards. Even the Beedi workers are considered among the rich people. This is the basic data. According to their statistics, the population below poverty-line in Karnataka is 37.27%.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಆ ಕಡೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ದಯವಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಕಡೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಕೃಷ್ಣನ ರವರ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುವುದಕ್ಕೇ ಹೋಗಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ಸಿ.—ನಾನು ಅವರ ಕಡೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಳೆದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ದೇಶದ ಜನತೆ ಬಡತನದಲ್ಲೇ ಮುಳುಗಿಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ತಳಮಾಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾರು ಈ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಭಾಷಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರು ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಇವರು ಬಡವರನ್ನು ಬಡತನ ರೇಖೆಯಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿದರೆ, ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ಬಡವರು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಶ್ರೀಮಂತರು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, according to their own statistics, for the purpose of green-card distribution the people below the poverty-line are 37.27 per cent. ಹಾಗಾದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ೩೫ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಅವರೇ ಹೇಳಿದಂತಾಯಿತು. It is the highest record for the country. Karnataka is the first in the country and it is the most affluent State in the entire nation according to their own statistics. ನಾನಾದರೂ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಡಂಭಾಚಾರವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ? ನೀವು ಇವತ್ತು ಬಡವರನ್ನು ಬಡತನ ರೇಖೆಯಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಅಥವಾ ಬಡವರನ್ನು ಸರ್ವನಾಶ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರೋ ಇಲ್ಲ ಬಡವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನೂ ಅವಹೇಳಿತಕ್ಕ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಖತಾರಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರೋ? ನಿಮ್ಮ ಈ ಯೋಜನೆಯು ಅರ್ಥ ಏನು ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ ವಿಚಾರ ಎಂದರೆ, ಬರಗಾಲದ ವಿಚಾರ. ಇದು ಬಹಳ ಇಂಟರ್ ಸ್ಟಿಂಗ್ ಫೀಚರ್. ೧೯೫೨ರ ಆಗಸ್ಟ್ ೧ರ ಮೆಮೋರಾಂಡಂ ಪ್ರಕಾರ

“The total number of affected small and marginal farmers is 14.59 lakhs families. Assuming that 2 persons in each of the families would have to be provided employment, their total number comes to 29.18 lakhs. Adding to this 22.55 lakhs agricultural labourers, the total labour force would be 51.71 lakhs.” ಅಂತ ಇದೆ.

ಇದನ್ನು ಕೊನೆಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ, ಇವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನೋಡಿದರೆ, “On an average, 6 lakh numbers of agricultural workers would have to be provided with employment even on a very modest scale.” ಅಂದರೆ ೫೦.೭೦ ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ನೀವು ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಏನಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ? ನಿಮಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ನಾವು ಇನ್ನು ೬ ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಬರಗಾಲಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನೀವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಅನುಬಂಧ-೧ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ೧೯೪೫-೪೬ರಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ೧೦ ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿಗಾಗಿ ನೀವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಹಣ ೧೩೬.೯೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. This is absolute arithmetic without adding any flesh and blood to it. ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ೧೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಯಿತು. ಇದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳೆಲ್ಲ. ಇದು ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನಾನು ಲೇಬರ್ ಕಾಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅನುಬಂಧ ೧ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಖರ್ಚಾಗಿರತಕ್ಕ ಒಟ್ಟು ೫೬.೩೦ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಎಂದರೆ ೨೬.೬೯ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಜನರೇಷನ್ ಗೋಸ್ಕರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದೆ. ಇನ್ನುಳಿದದ್ದು ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಮುಂತಾದುದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೫ ಲಕ್ಷ

ಜನತೆಗೆ ಉದ್ದೋಗವನ್ನೊದಗಿಸಲು ೧೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸುಮಾರು ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂ ಬರಗಾಲ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಂತಾಯಿತು. ಅಂದರೆ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾದ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ನಾನು ನಿಮಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬಹುದು. ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನಾವು ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, "ಇಲ್ಲ" ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ನಿಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಏನಿದೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯ ದಿನಗಳಲ್ಲೇ ಸುಮಾರು ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದಾದ ಸಂದರ್ಭ ಇರುವಾಗ ಬರಗಾಲ ಅವರಿಸಿರುವಾಗ ನೀವು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸರಿಬರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೆ ಇಂಥ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಮಜಾಯಿಷಿ ನೀಡುವುದಾದರೆ ಇದರಿಂದ ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕ ಜನರಿಗೆ ವಂಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಬಹಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ. ಪೇಜ್ ನಂಬರ್ ೨೦ರಲ್ಲಿ ರೈತರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿರುವ ೬೦೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲದ ಹಣವನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಗಿದೆ. ನಾವು ಕೂಡ ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಕೇಳಿದರು. ಎಲ್ಲಿ ಇವರು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು, ನನಗೇನು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ Annexure ೧೫ರಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಗೆ ಸಾಲ ೧೭೫.೮೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಪಂಪುಸೆಟ್ ಸಾಲ ೧೪೨.೧೬ ಸಾವಿರ, ಔದ್ಯಮಿಕ ಸಾಲ ೧೫.೭೪, ಸುಲಭ ಸಾಲ ೧೦೭.೦೧, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೃಷಿ ಯೋಗ್ಯವನ್ನಾಗಿಸಲು ಸಾಲ ೧೩.೦೧, ಗ್ರಾಮೀಣ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಾಲ ೪೪,೩೮, ಕೃಷಿ ಸಾಲ ಬಾಕಿ ೫೮.೬೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ರೈಟ್ ಆಫ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದಲ್ಲ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಾಲಗಳು. ಇದನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆಂದು ಕೈಡಿಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಇಷ್ಟೊಂದು ಸಾಲವನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಜನರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮಣ್ಣನ್ನು ಎರಚತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು ತ್ರೀವಿಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ತೋರಿಸುತ್ತೀರಿ ? ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಲೋನ್, ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಲೋನ್, ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಜಮಾ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತೀರಿ. ಅದನ್ನು ಮೊದಲೇ ನಾವು ರೈಟ್ ಆಫ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತೇವೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ವಂಚನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಈವತ್ತು ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನು ಮೂರು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಡ್ಡಿ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತೀರಿ. ಈ ಮೂರು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ನಬಾರ್ಡ್‌ನವರು ಕೊಟ್ಟರೆ ಉಂಟು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಮೂರು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಡ್ಡಿ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಅವರು ಕೊಡಬೇಕು. ಅದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ಮನ್ನಾ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನನಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಮಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತಾ ಬಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಒಂದು ನೈಜವಾದ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಅಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಾದ ಪ್ರಯೋಜನ ಇದರಿಂದ ಸಿಕ್ಕಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ ಇದರಿಂದ ಇಡೀ ಕೈಗಾರಿಕಾ ರಂಗಕ್ಕೆ ಮತ್ತೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರೂರವಾದ ರೀತಿಯಾದಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಏನು ವಿನಾಯಿತಿ ಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಿರಿ ಅದು ಬಡವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕಂಥ ವಿನಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲ. ಇದು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಉಳ್ಳವರಿಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಉಲ್ಲೇಖನವಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು, ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕಾಣಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. — ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣ ರಾವ್. — ಮಾನ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣ ಹಾಜರಿಲ್ಲ, ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಬೀಳಗಿ. — ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಜರಿರಲಿಲ್ಲ, ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕರಿಗೌಡ. — ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಜರಿರಲಿಲ್ಲ, ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಬಾಗಲಕೋಟೆ. — ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಜರಿರಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಗಂರುಪಾದ ಸಾಗರಪಲ್ಲಿ. — ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಜರಿರಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ರಾಯರಡ್ಡಿ. — ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಜರಿರಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ.

ಮಾನ್ಯ ರಾಜಪರ್ಧಾನಿ ರವರೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕರೆದಾಗ ಹಾಜರಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಸ್. ರಾಣಿ. — ಇಷ್ಟೊಂದು ಜನ ಸದಸ್ಯರ ಗೈರು ಹಾಜರಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರೇ ನಾದರೂ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆವೋ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ (ಉಲ್ಲಾಖ). — ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಿ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಜನತೆಯ ವಿಳಿಗೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪತ್ರವಾಗಿರಬೇಕು. ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಂಡಿಸುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರ-ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೯೦ರಷ್ಟು ದಾವಾಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜನ ಬಡವರು, ಕೂಲಿಗಾರರು, ರೈತರು, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜನ ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಇದು ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿಲ್ಲ. ನೂರಕ್ಕೆ ೯೦ ಜನ ಭಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ೧೦ ರಲ್ಲಿ ೧೦ ಜನರಿಗೆ ಅಂದರೆ ಉಳುವರಿಗೆ, ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ, ಐಶ್ವರಾಮವಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವಾಗಿದೆ ಯಾರಿಗೆ ಅನುಕಂಪತೆಯಿಂದ ಬಹಳವಾಗಿ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಏನವಾಗಿಯೂ ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೧೦ರಷ್ಟು ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಬಡ್ಡೆಟ್ ಆಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೯೦ ಭಾಗ ಬಡವರು, ಕೂಲಿಕಾರರು, ರೈತರು ಇತ್ಯಾದಿ ಯಾವುದೇ ವಿಧವಾದ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಎಲ್ಲೂ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕಂಪವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೂ ನಡುವೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅಂತರವನ್ನು, ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಂದಕವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ನಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು, ಆ ಕಂದಕವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮುಚ್ಚಬೇಕು, ಆ ಕಂದಕ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರನ್ನು ಉದ್ಧಾರಮಾಡಲು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗ, ಸಮಸ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಂಥ ವಿಚಾರ. ಈ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರ ಅನೇಕ್ಷರನ್ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು. ಇದನ್ನು ಯಾವಾಗ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ? ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದಕಾಯಿತಿ, ಕಳ್ಳವು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು ಈ ಒಂದು ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದಲೇ ಎಂದು ತಜ್ಞರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಉಂಟು. ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರು ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಇಂತ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕಿ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಭಯ ಉಂಟು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ನಿರುದ್ಯೋಗ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯೋಜನೀತರ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಯೋಜನಾಬದ್ಧವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ರಾಜ್ಯದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕಂಥ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯೋಜನೀತರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಸೀರೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು, ಧೋತಿ, ಹಸಿರು ಕಾರ್ಡ್, ಪತ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಸಮವಸ್ತ್ರ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಕೊಡ ತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಯೋಜನೀತರ ಕಾರ್ಯಗಳಾದರೂ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲ. ಸೀರೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದು ಹರಿದು ಹೋಗಬಹುದು, ಪತ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಹರಿದು ಹೋಗಬಹುದು.

ಹರಿದು ಹೋದಂಥವುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಹೇವನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪೋಲು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಬೇಡ. ತಾವು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಸೀರೆ ಹಸಿರು ಸೀರೆ ನೀರಿಗೆ ಹಾಕಿದ ತಕ್ಷಣವೇ ಹಸಿರಲ್ಲ ಹೋಗಿ ಬಿಳಿಯದಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಐದು ಮಿಲಿಟರ್ ಇದ್ದುದು ಎರಡೂವರೆ ಮಿಲಿಟರ್ ಆಯಿತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಮವಸ್ತ್ರ ಹಂಚತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ, ಯಾವರೀತಿ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ದೊಡ್ಡದು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿರುತ್ತದೆ, ದೊಡ್ಡ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಣ್ಣದು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಕೂಡ ಅವುಗಳ ಬಣ್ಣವೂ ಕೂಡ ಹೋಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಮವಸ್ತ್ರ, ಸ್ಯಾರಿ ಧೋತಿ, ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕ ಇವುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಹೇವನ್ನು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಪೋಲುವಾಡುತ್ತಿರುತ್ತೀರಿ. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ, ಯಾವ ರೀತಿ ಹಣ ಪೋಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡುವವರೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನೀವು ಏನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುತ್ತೀರಿ ಇದು ಒಂದು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಹಣವೂ ಕೂಡ ಪೋಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕ ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳೂ ಕೂಡ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಕಳಕಳಿಯೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕೃಷಿಕರು ಇಲ್ಲದೆಯೇ ಈ ದೇಶ ಉಳಿಯುತ್ತದೆಯೇ ? ಅನೇಕ ತಜ್ಞರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಏನೆಂದರೆ ದೇಶದ ಕೃಷಿಕರ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಲು ಆಗ ಬೇಕೆಂದು. ಆತ ತನ್ನ ವಿಳಿಗೆಯನ್ನು ತಾನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆತನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕೃಷಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೂ ಕೋಟಿ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಒಂದು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಬೇರೆ ಯಾವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಈ ಕೃಷಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೂಲಿಗಾರರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಮಾತು ಇಲ್ಲ. ಆಧ್ಯಾಪಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ರಿಯಾಯಿತಿ ಮಾತು ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ಸೊಗಸಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜ, ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ, ಆಧ್ಯಾಪಕವರ್ಗದವರಿಗೆ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಏನು ಅನುಕಂಪದ ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ, ಇದು ಯಾವುದೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ವಿಷಯವೂ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಅನುಕಂಪವೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ವಿಳಿಗೆಗಾಗಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆ ಇಲ್ಲ, ರೈತ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ತಾನು ಬೆಳೆದುದಕ್ಕೆ ಬಿಲಿಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುವಂಥ ಹಕ್ಕು ಆತನಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ದೇಶವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸತಕ್ಕಂಥ, ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸತಕ್ಕಂಥ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು. ರೈತರು ಇವರುಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದ ಒಂದು ಮಾತು ಇಲ್ಲ. ಆತ ಏಕಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸೋಲನ್ನು ಅನುಭವಿಸತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಈ ನಿಮ್ಮ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನೂ ಏದುತ್ತ ಕೊರತೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಉಳ್ಳಾಲ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಏದುತ್ತ ಸರಬರಾಜು ನಿಂತುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈಗಂತೂ ಕಳ್ಳ ಕಾರರ ಭಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವಾಗ ಏದುತ್ತ ಸರಬರಾಜು ಹೀಗೆ ಹರಡುವ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟರೆ ಚಪ್ಪು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪಂಪಸಣ್ಣಿಗಳಿಗೆ ಏದುತ್ತ ಬೇಕು, ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಉಪಕರಣಗಳಿಗೆ ಏದುತ್ತ ಇವುಗಳಿಗೆ ಏದುತ್ತ ಪೂರೈಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೂಲಗಂಟೆ, ಆರಂಗಂಟೆ ಕಾಲ ಏದುತ್ತ ಸರಬರಾಜನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಡುತ್ತಾರೆ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಏದುತ್ತನ್ನೂ ನಿಲ್ಲಿಸಿಡುವುದರಿಂದ ತಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಬರಗಾಲದ ಜಿಲ್ಲೆ ಅಲ್ಲ. ಬಹಳ ಶ್ರೀಮಂತವಾದ ಜಿಲ್ಲೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಬರಗಾಲ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನದ್ದು. ಎತ್ತರ ಮತ್ತು ತಗ್ಗು ಇರತಕ್ಕಂಥ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇರುವ ಜಿಲ್ಲೆ ನಮ್ಮದು, ಇಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಬರ ಉಂಟು. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಎರಡು ಕೋಟಿಯಾದರೂ ಕೊಡಿ ಎಂಥ

ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಈಗ ಕಂಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನಾನು ಇದನ್ನೆನ್ನಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ನಾನು ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಜೀರಸಾಬ್ ಅವರ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಹಳ ಜೋರಿತ್ತು. ಒಳ್ಳೆ ರೀತಿಯಿಂದ ನೀರು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆಲಸ ಕೊಡ ಬಹಳ ವೇಗವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು. ಕೇವಲ ಜೂನ್ ೨೬ನೇ ತಾರೀಖು ಜಿಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದರು. ಕಂಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದರು, ನಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದರು. ಯಾವುದೂ ಆಗಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲವೂ ಅರ್ಥಬರದವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ ಆಯಿತು. ಆಗ ಅವರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆದು ನಾನು ತಿನ್ನ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ನೀವು ತಿನ್ನ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸಂಬಳ ಜನತೆಯದ್ದು. ನೀವು ಏಕೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ? ಬೇಕಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲಸ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಸಪ್ತಂಬರ್ ತಿಂಗಳ ಒಳಗೆ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ಈಗ ಸಪ್ತಂಬರ್ ಹೋಗಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ಆಗಿದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಪೂಜೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲೆ ಇದೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು, ಚಿಕ್ಕಚಿಕ್ಕ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಯೋಜನೆಗಳು, ಕೊಟ್ಟರೆ, ಉಕ್ಕಾಲ, ಪರಂಬೂರು ಮೊದಲಾದ ಯೋಜನೆಗಳು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತಿವೆ. ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳು ಕೂಡ ಮೊದಲಿನ ಹಾಗೆ ಜೋರಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಫೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಏನಂದರೆ, ಎರಡು ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನರೂ ಇದ್ದರೆ ನಲ್ಲಿ ನೀರು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಅಂತಹ ಒಳಗಿನ ಗ್ರಾಮಗಳಿವೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮಂಜೂರು ೩ ರಿಂದ ೪ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಅಂದರೆ ಈಗ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲ, ರೈತರಿಗೆ ಹದಿನೈದು ವರ್ಷ ಕಾಯಿರಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವರು ಬದುಕುವುದಾದರೂ ಬೇಡವೆ? ಎಂದು ಭೂತಕಾಲವನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ಬಂತು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ಅಣುಸಮರದ ಯುಗದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ನಾಳೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಇವತ್ತಿನವನ್ನು ಪರಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಕವಿ ರಾಜರತ್ನಂ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.—

ನಾಳೆನ್ನೊಂಡಿ ನರಳೋದಲ್ಲ

ಬೆಪ್ಪೋಳ್ ಮನಸಿನ್ ಕನಸು

ನಾಳೆ ಪಾಡು, ನಾಳೆ ಬಾರ

ಈವತ್ಸ್ ಇಲ್ಲಿ ಮನಸು. ಎಂದು

ಇವತ್ತಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲು ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ. ಮತ್ತೆ ನಾಳೆಯದ್ದು ಹೇಗೋ ಏನೋ ಮತ್ತೆ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸೊಲ್ಲು ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಈ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಳದಿ ಸಾರಿ ಒಂದು ನಿಗಮ ಅಂತ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ನಿಗಮವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ, ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಡಿದ್ದು ಕೂಡ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ದೊಡ್ಡ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಕ್ರ ಅಂತ ಖಾತೆ ಉಂಟು. ಕೆಳದಿ ವರ್ಷ ಇದಕ್ಕೆ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈ ಸಲ ಅದರ ಸುದ್ದಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿಯಾದರೂ ಇಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಗೆಯೇ, ಪ್ರವೇಶ ತೆರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯತ್ ಗಳು ಬರುತ್ತವೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್‌ಗಳು ಬರುತ್ತವೆ, ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಆಗುತ್ತದೆ, ಸ್ವರ್ಗದ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ದೊಡ್ಡ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯತ್ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಬರುವುದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಆಗಬಹುದು, ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ಪ್ರವೇಶ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿ ಎಂಟು ನೂರು ಕೋಟಿ ಏನು ಕೊರತೆ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ತುಂಬಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಅಲ್ಲವೆ? ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯತ್ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವರ್ಗದ ಬಾಗಿಲು, ಈ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಬಂದೂಕು ಹಿಡಿದ

ಕಾವಲು ಭಟರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದಂತೆ ಈ ಪ್ರವೇಶ ತೆರಿಗೆ, ಇದೂ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಒಂದು ಕೈಯಿಂದ ಆಕ್ರಾಯಿ ತೆರಿಗೆ ತೆಗೆದು ಮತ್ತೊಂದು ಕೈಯಿಂದ ಪ್ರವೇಶ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದಾಗ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಡೆದು ಬೆಲೆಗಳ ಏರಿಕೆ ಆಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸಾಮಾನ್ಯತೆಯ ವಾತಾವರಣ ಇದರಿಂದಾಗಿ ಹಾಳು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕು. ಹಾಗಾಗ ಬಾರದು. ಇದು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಮಾಡುವ ದೊಡ್ಡ ಅನ್ಯಾಯವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ಎಂದರೆ, ಮಿನುಗಾರರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸೊಲ್ಲು ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಎರಡೂ ನೂರು ಮೈಲಿ ಉದ್ದದ ಸಮುದ್ರದ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಬಡ ಮಿನುಗಾರರು ೨೪ ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಜೀವದ ಹಂಗು ತೊರೆದು ರಾತ್ರಿ ಹಗಲು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಮಿನೂ ಹಿಡಿದು ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮನುಷ್ಯ ತಿನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮೀನನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕವರು ಈ ಮಿನುಗಾರರು. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮೂತು ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಸಮುದ್ರದ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ತಡೆಗೋಡೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತುಂಬಾ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಯಾವ ಮಾತೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಸಹಾಯ ಪಡೆದು ಆಗಲಿ, ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ಮಿನುಗಾರರನ್ನು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಸಮುದಾಯ. ಈ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾಗಲಿ. ಬಡ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾಗಲಿ, ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ೨೦ ಅಂಶದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಕಾಣುತ್ತದೆ? ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಜೋರಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೊದಲಾಗಿದ್ದರೆ ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಬಹಳ ಜೋರಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಬಡ ಜನರಿಗೆ, ರೈತರು, ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಫಲ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಯಾವ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಹೊಂದಿತ್ತು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಮತವರ್ಜಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದಂಥ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ.

೩-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಇದುವರೆಗೆ ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬಡವರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಲ ಕೊಡುವ ಯಾವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈವೊತ್ತಿನದಿವಸ ಕೇಂದ್ರ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಜನಾರ್ದನ ಪೂಜಾರಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಾವು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದರೆ ಸುಮಾರು ಏಳು ಏಟು ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ೭-೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜನರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೂ ಕೂಡ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಿಗಳು ತೆಗೆಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವೇ ಆಗಲಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವೇ ಆಗಲಿ, ಜನರಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಆಗತಕ್ಕಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ, ಅದನ್ನು ತೆಗೆಳಬಾರದು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತರ ಪಡುವುದನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಂತರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವು ಶೀತಲೀಕರಣ ಅಥವಾ ಏರ್ ಕಂಡೀಷನಿಂಗ್ ಕಾಳಿತುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂತಹವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಾರದು. ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ, ಬಡ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಬಸ್ ದರ, ಹಾಲಿನ ದರ, ವಿದ್ಯುತ್ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಮೋಟಾರ್ ವಾಹನಗಳ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಏರಿಸುವುದರಿಂದ, ಬಡವರಿಗೆ, ದುರ್ಬಲರಿಗೆ, ಕೂಲಿಕಾರರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಲಾಟರಿ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹತ್ತು ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ಗೆ ಏರಿಸುವುದರ ಬದಲು ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೇ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಗೊಬ್ಬರದ ಮೇಲೆ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನೀವು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ.—ಲಾಟರಿಯಿಂದ ಬಡವರು, ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರು ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ. ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಟಿಕೆಟ್‌ನಿಂದ ಟಿಕೆಟ್ ಕೊಳ್ಳುವ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬಹುಮಾನ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರು ಟಿಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಂಡವರು ಪಾಪರ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಹೆಂಚು, ಮಣ್ಣು, ಸುಣ್ಣದ ಕಲ್ಲಿಗೆ ತೆಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಚಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಅಲ್ಲಿಮನೆ ಕಟ್ಟಲು ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕಂತಹ ಈ ಹೆಂಚು, ಮಣ್ಣಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಕೆಂಪು ಮಣ್ಣು, ಸುಣ್ಣದ ಚಿಟ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆಯನ್ನು ಏರಿಸಿರುವುದರಿಂದ, ಬಡವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಟಿವಿಗೆ, ರೇಡಿಯೋಗೆ ಏಕೆ ತೆಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ದೊಡ್ಡವರು ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕಂತಹ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ತೆಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಅಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀಮಂತರುಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕಂತಹ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಒಂದು ವಹಿವಾಟಿನಲ್ಲಿ ರಿಗಿ ಸಾವಿರ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಲಾಭವಾಗುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀಮಂತ ಅನೇಕರನ್ನು ಕೆಡವಲು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಹಾಕುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಡಜನರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಶ್ರೀಮಂತ ಜನರನ್ನು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಹಾಕದೇ ಬಡಜನರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಲು ಏಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ಮಾರ್ಬಲ್‌ಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವವರು ಮಾರ್ಬಲ್‌ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು. ಈ ದೊಡ್ಡವರಿಗೆ ಏನೇನು ಸಾಮಾನುಗಳು ಬೇಕೋ, ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ತೆಗೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ಬಡ ವರ್ಗದವರು ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕಂತಹ ಸಾಮಾನುಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ, ಕನ್ನಡ, ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತಹ ಈ ೫೦ ಲಕ್ಷ ಹಣದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು, ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಕಡೆಯದಾಗಿ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಡೆಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಾಗ ಒಂದು ಮಾನಸಿಕ ತೊಂದರೆಗೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಸಾರಾಯಿ ಬಾಟ್ಲಿಂಗ್ ಪುಕರಣದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರು ಇಡೀ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ, ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು, ಮತ್ತೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪರ್ವತ ಇಲಿಯನ್ನು ಪ್ರಸನ್ನಿಸಿದಂತಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಕೊಡ, ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕಂಪ ಇಲ್ಲದ ಬಟೆ ಇದು ಎಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ, ಈಗ ನಾನೇ ಸ್ವತಃ ಬರೆದಿರುವ ೬ ಚರಣದ ಒಂದು ಕವಿತೆಯನ್ನು ಓದಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರ ಹೂರಣ ಇಲ್ಲದ ಸಂಜೆಗೆ
ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಿಟ್ಟು ಜುಟ್ಟಿಗೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ
ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿದೆ? ಹಳ್ಳಿ ರೈತರ ಏಳಿಗೆ,
ಧನಿಕರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಇನ್ನೆರಡು ಮಾಳಿಗೆ
ರಾಜ್ಯ ನಿಜಕ್ಕೂ ಸಾಗುತ್ತಿಗೆ ವಿಪತ್ತಿಗೆ
ನಿರಾಶೆ, ಖೋಶೆ, ತಿರುಳ್ಳಿ ಈ ಬಡೆಟ್ಟಿಗೆ.....

†ಶ್ರೀ ಯಂ. ಭೂಪತಿ (ಸಂಜೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರೀಕಲೆ-ಲೆನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ನನಗೆ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆಯವ್ಯಯದ ನೀತಿಯು ಧಾಟಿ ಏನಿದೆ, ಅದೇ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವೂ ಕೊಡ ಹೊರ ಬಂದಿದೆ. ಎನ್ನುವುದು. ಇದನ್ನು ವೈಷ್ಣಿಕರಿಸಿ ಬೇರೆದರೆ, ಒಂದು ಕಡೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ವಿಶ್ವಾಸಪಡ ಹಣ ಕಾಸು ನೀತಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಸ್ಥಿರವಾದ ಹಣಕಾಸು ಮುಖ್ಯತೆಗೆ ನೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ತೆರಿಗೆ ನೀತಿ ಏನಿದೆ, ಅದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಂಡವಾಳಗಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ

ಮಾಡಿಕೊಡುವಂಥಾದ್ದು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಈ ರೀತಿ ಅನ್ವಯಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ.

ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇವರು ಕೇಂದ್ರದ ಹಣಕಾಸು ನೀತಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾರಣ ದಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅನುಮಾನವೂ ಇಲ್ಲ. ಇವರೂ ಸಹ ಕೇಂದ್ರದ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದರಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಯಾವ ಅನುಮಾನವೂ ಇಲ್ಲ. 'ಹೀಗಿದ್ದರೂ, ಈ ಕಾರ್ಯಾನೀತಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ' ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಇದು ಯಾವ ರೀತಿ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ಇವರು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರ ಕೂಡ ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗದವರ ಪರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಅನುಮಾನವೂ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳ ಪರವಾಗಿರುವ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರ ಎಂಬರೂ ಸಹ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಇವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸುತ್ತೇವೆ, ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿಸಣ್ಣ ರೈತರ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಒದಗಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಹರಿಜನ ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಮೂಲಕ ಹೇಳಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಇವರ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಸಹ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನ್ನು ಮತ್ತು ಈ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ಗೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದಾಗ ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಹ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ಇವರ ನಿಜವಾದಂಥ ಸಾಧನೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಆಗದಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಇವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ಗುರಿಗೂ ಮತ್ತು ಮಾಡಿರುವಂತಹ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ ಬಹಳಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನೇ ಕೊಡಬಹುದು. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಗಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಕೆಲವರು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯ ಚೀಫ್-ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ, ಅವರು ಈಗ ಪವರ್ ಕಟ್ ಇದೆ, ಸರಿಯಾಗಿ ವೇಟರಿಂಗ್ ಸಪ್ಲೈ ಇಲ್ಲ, ಕಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರಮರ್ ಇಲ್ಲ, ವೈರ್‌ಗಳ ಸರಬರಾಜು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಂಖಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಸಮೇತ ತಮ್ಮ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶದ ರೈತರು ನೀರು ದರದ ಮೇಲೆ ಉಪಕರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಇವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಖುಷಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅವರ ಭೂಮಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶದ ರೈತರು ಜಾಸ್ತಿ ಉಪಕರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವಂತಹ ರೈತರು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅವರು ಬೆಳೆದಂಥ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಧಾರಣೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಹತ್ತಿಯ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಎರಡನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಒಂದು ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪನ್ನ ಬರುತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ. ಆದರೆ ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರೈತರು ಬೆಳೆದಂಥ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡುವವರೇ ಇಲ್ಲವಾಗಿದ್ದಾರೆ.

(ಡಾ. ಬಿ. ಎಂ. ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ರೈತರು ಬೆಳೆದ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ಕಾಟನ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದವರು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡದ ಕಾರಣ ರೈತರು ತಾವು ಬೆಳೆದ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ರೈತರು ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆದಾಗ ಎಕರೆಗೆ ೨೦ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಕಡೆ ೩-೪ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್

ಮಾತ್ರ ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯುವ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ರಾಜ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಆದೇಶ ನೀಡಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದರೂ ಏನು ? ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆದ ರೈತರಿಗೆ ಮತ್ತು ಈರುಳ್ಳಿ ಬೆಳೆದ ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್ ಮಾಡಲು ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಚೈತನ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೇ ? ಇದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಉತ್ತರಬೇಕು ? ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಇವರು ಪ್ರತೀವರ್ಷವೂ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವಾಗ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಯಾವುದರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವುದರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ರಿಲೀಫ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೋ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಏನು ರೈತರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಇವರು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಇರಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಾಕ್ಟಿಕಲ್ ನಾಲಡ್ಜ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತರು ಏನು ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಸಹ ಇವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಯಾವ ರೀತಿ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಇವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಬಡತನ ರೇಷಿಂಗ್ ಎಷ್ಟು ಜನ ಕೆಳಗಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲ ದವಸಧಾನ್ಯಗಳಿಗೂ ಕನ್ನಡಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರುಗಳಿರುವಂತೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಹೆಸರುಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ನವಣೆ ಎಂಬ ಧಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಇವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಹ ನವಣೆ ಎಂದೇ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ನವಣೆ ಯನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತರು ತಿಂದು ಬದುಕುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಮೇಲ್ನುಟ್ಟದ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ ವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ಪಾಹಿ ಜನರ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುವ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಎಂತಹ ಬಡೆಟ್‌ನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದೆ ಎಂದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಎಂ. ಜಿ. ರೋಡಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟವಾಗುವಂತಹ ಏಸ್‌ಶಿಂ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ. ಅದೇ ಬಗೆಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ದಿನಕ್ಕೆ ೮-೨½ ಪೈಸೆ ಕೂಲಿ ಪಡೆಯುವ ಬಡ ಜವರಿಗೆ ಯಾವ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ಸಹ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿರುವಂತಹ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಬಡವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೂ ಅಂತರ ಬಹಳವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜಮೀನುದಾರರು ಇಲ್ಲವೇ, ಶ್ರೀಮಂತರು ಇಲ್ಲವೇ ? ಇಂತಹ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೂ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ನಡುವೆ ಏನು ಅಂತರವಿದೆ, ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿದೆ ? ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಗರ್-ಹಂಕಂ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿರುವಂತಹ ರೈತರು ಬಹಳಷ್ಟು ಬಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಜಿ. ಚೆನ್ನಪ್ಪ.—ಭೂ ಸಂಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಮೇಲೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ದಾರರು ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಯೂ. ಭೂಪತಿ.—ಆದರೆ ಅದರ ಫಲ ಏನು ? ಭೂ ಸಂಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಫಲವಾಗಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಮುಂದೆ ೧,೯೦,೦೦೦ ಅರ್ಜಿಗಳು ಇವೆ. ಇವುಗಳು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಬಡವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಸಿಗುವುದು ಯಾವಾಗ ? ಅದೇರೀತಿ ಬಗರ್-ಹಂಕಂ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿದಂಥ ಎಷ್ಟು ಜನ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಹಸಗಿ ಜಮೀನನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಇನ್ನೂ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಲೇ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಡವರ ಕಡೆಗೆ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಎತ್ತಿತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇಪ್ಪತ್ತು ಜಮೀನುದಾರರ ಪೈಕಿ ನಮ್ಮ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಹ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಜನರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತರ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಂತ ರೈತರ ನಡುವೆ ಇರುವಂತಹ ಅಂತರವನ್ನು ಇವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ ? ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಾಲಪ್ಪನವರ ಹಾಗೂ ಟಾಟಾ ಮತ್ತು ಬಿರ್ಲಾ ಅವರ ನಡುವೆ ಇರುವ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಇವರು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಮಾತೇ ? ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಲನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ರೈತರಿಗೆ ೫೦ ಪೈಸೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹಾಲಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವಾಗ ತಾವುಗಳು ಅದರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಭಾವುಟವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬೀದಿ ಬೀದಿ ಓಡಾಡಿದಿರಿ. ಈಗ ನೀವು ರೈತರ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಯಂ. ಭೂಪತಿ.—ಮಾನ್ಯ ಬೈರೇಗೌಡರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನಾನು ರೈತರ ವಿರುದ್ಧ ಬಾವುಟ ಹಿಡಿದನೆಂದು, ನೀವು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ೫೦ ಪೈಸೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದರೇ ಹೊರತಾಗಿ ರೈತನಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ನೀವು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.—ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ೫೦ ಪೈಸೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಆ ೫೦ ಪೈಸೆ ಯನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಯಂ. ಭೂಪತಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಏಕೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದೆ ಎಂದರೆ, ಬೆಲೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏರಿ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಈ ರೀತಿ ಬೆಲೆಗಳು ಏರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು? ಸಮಾಜವಾದಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಲೆಗಳು ಏಕೆ ಏರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಬೇರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಬೇಡಿ. ದೂರದ ಬೆಟ್ಟ ನುಣ್ಣಿಗೆ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ, ಆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹತ್ತಿರ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಯಂ. ಭೂಪತಿ.—ನಾನು ಏನೂ ಸುಮ್ಮನೆ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬೇಕಾದರೆ ಬೇರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪ್ರಸಕ್ತಗಳು ಮತ್ತು ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಓದಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ವಿಚಾರ. ಇಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆಯಾದ ಬೆಲೆಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಬಹಳನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.—ಒಂದು ಕಡೆ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತೀರಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಬೆಲೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಯಂ. ಭೂಪತಿ.—ನೀವು ರೈತರ ಫೇವರ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ, ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಶ್ರೀಮಂತರ ಪರವಾದ ಸರ್ಕಾರ ಎನ್ನುವ ಮಾತಿಗೆ ನಾನು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಲಿನ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಲೀಟರ್‌ಗೆ ೫೦ ಪೈಸೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಅದನ್ನು ರೈತರಿಗೇನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವ ಮೂಲಕ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಎನ್‌ಬಿಲಿಟಿಯನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗೊತ್ತಿದ್ದು ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಹಾಲನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವವರು ಕೊಳ್ಳಬೇ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಹಾಲನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ, ಇಂದಿರಾನಗರದಲ್ಲಿ, ಸವಾಶಿವ ನಗರದಲ್ಲಿ, ಬಸವನಗುಡಿಯಲ್ಲಿ, ಮೆಲ್ಲೈ ಶ್ವರನಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಶ್ರೀಮಂತರು ಹೆಚ್ಚು ಹಾಲನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹವರ ಹತ್ತಿರ ನಾವು ಲೀಟರ್‌ಗೆ ೫೦ ಪೈಸೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ತಾವುಗಳು ಇದರ ವಿರುದ್ಧ ಭಾವುಟವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ನಿಜವಾಗಿ ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಹಾಲಿನ ಬೆಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ, ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್. ಟಿ.ಸಿ. ನೌಕರರಿಗೆ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೂ ತಾವು ಹೋರಾಟವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದೇ ಬಸ್ ದರ ಏರಿದಾಗ ಬಾವುಟ ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ಓಡಾಡಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಭೂಪತಿ.—ಚರ್ಚೆ ಇದರ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವುದಾದರೆ ನಡೆಯಲಿ. ನಾನು ಸಿದ್ಧ ನಾಗಿದ್ದೇನೆ ನಿಮ್ಮ ವಾದದ ಪ್ರಕಾರ ಬಡವರು ಹಾಲು ಕುಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಬರೀ ಶ್ರೀಮಂತರು ಮಾತ್ರ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಿಪ್ಪ.—ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ದಿನಗೂಲಿ ನೌಕರ ರನ್ನು ವಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಖಾಯಂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೇ? ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವಲ್ಲವೇ? ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಭೂಪತಿಯವರು ಮರೆತಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಭೂಪತಿ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲ್ಲಿಪ್ಪನವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿದರು. ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ದಿನಗೂಲಿ ನೌಕರರನ್ನು ಖಾಯಂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಗೌರವದಲ್ಲಿ ಇವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಮತ್ತೆ ಗೌರವದಲ್ಲಿ ಇವರು ಪುನಃ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಏನು ಮಾಡಿದರು ಎಂದರೆ, ಸುಮಾರು ೯ ಸಾವಿರ ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ ೧೦ ಸಾವಿರ ದಿನಗೂಲಿ ನೌಕರರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರು. ಈ ದಿನಗೂಲಿ ನೌಕರರ ಸಂಘದವರು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದರು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಜಜ್‌ವೆಂಟ್ ಏನು ಹೇಳಿದೆ ಗೊತ್ತೇ? ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ದಿನಗೂಲಿ ನೌಕರರನ್ನು ಮತ್ತೆ ವಾಪಸ್ ಅವರವರ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಜಜ್‌ವೆಂಟ್ ಹೇಳಿದೆ. ಈ ಜಜ್‌ವೆಂಟ್‌ನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾಲನೆ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದುದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಅಪಾಲಜಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಗುಮಾಸ್ತನಿಂದ ಈ ರೀತಿ ತಪ್ಪಾಯಿತೆಂದು, ಒಬ್ಬ ಗುಮಾಸ್ತನ ಮೇಲೆ ಈ ದೂರನ್ನು ತಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು. ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಈ ದಿನಗೂಲಿ ನೌಕರರನ್ನು ಖಾಯಂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಮಲ್ಲಿಪ್ಪನವರೇ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಿಪ್ಪ.—ಸ್ವೈಪೆಂಡರಿ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್‌ಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯಲ್ಲಾ?

ಶ್ರೀ ಯು. ಭೂಪತಿ.—ಇದೇ ರೀತಿ ಆರ್‌ಗ್ಯುವೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಹ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ.

ಚೇರ್‌ಮನ್.—ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಬಜೆಟ್ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಭೂಪತಿ.—ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಸಸ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲೇ ಬೇಕಲ್ಲಾ.

ಚೇರ್‌ಮನ್.—ದಯವಿಟ್ಟು ಬಜೆಟ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಭೂಪತಿ.—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವಿಚಾರವಾಗಿ, ಪಂಪುಸೆಟ್ಟು ಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುದೀಕರಣ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರವಾಗಿ, ಹರಿಜನ ಬಸ್ಸಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ಪೂರೈಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಉದಾಸರಣಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹರಿಜನ ಬಸ್ಸಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುವುದಾಗಲೀ ಅಥವಾ 'ನಾರು ಬಾವಿ' ಯೋಜನೆಯಡಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸುವುದಾಗಲೀ, ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುವುದಾಗಲೀ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಚಾರ್ಜಿಸನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅಜೀವ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಜೆಟ್ ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಇರುವುದೆಲ್ಲಾ ಸಂಕುಟಿತವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ತರಹದ ಬಜೆಟ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

೩-೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಇಂತಹ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದೆಯೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳುಹಳೆ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಭಾಗ್ಯ ಜೋತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಹಳಹಟ್ಟು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಗೌರವರ ಹಿಂದೆ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಭಾಗ್ಯಜೋತಿ ಸ್ಕೀಮ್ ಕೆಳಗೆ ೨೫೦ ಮನೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಮೊದಲು

೧೨% ಮನೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಆಜ್ಞೆ ಬಂತು. ಆಮೇಲೆ ೨% ಅಡಿ ಸನಲ್ ಕೊಟ್ಟರು ಅಲ್ಲಿಗೆ, ೧% ಅಂತು. ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗತಕ್ಕ, ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ೧೯೮೪ರ ಹಿಂದೆಯೇ ಇತ್ತು ಅದನ್ನು ಆಗಿನ ಸರ್ಕಾರವೇ ಮಾಡಿತ್ತು. ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಗುರಿಯ ಮೇಲೆ ಈಗ ೫೦ನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೨೫೦ ಮನೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ೧೫೦ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಾರಿ ಅನುಕಂಪ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಕಾಗೋಡು ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾಡಗ್ಗ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಗೆ ನಾನು ಹೋಗಿದ್ದೆ. ೩ ತಿಂಗಳ ಕೆಳಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆದಿದೆ ಎಂದರೆ ರಣಿ ಕುಟುಂಬ ಇರತಕ್ಕ ಹರಿಜನರನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಸಮಾಜ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ನಂತರ ಅವರಿಗೆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕರೆದರು, ಮತ್ತು ಅವರು ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಲಗಳಿಗೆ ಬಂದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆ ಊರಿನ ಜನರು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಜಿಕ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಅವರು ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವಂತೆ ಹೇಳಿದರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಅವರನ್ನು ಹೈನಾಪುರಕ್ಕೆ ಕಾಗಿಸಲು ಆ ಊರಿನ ತಹಶೀಲ್ದಾರರು ಇವರಿಗೆ ಲಾರಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ನಾನು ಆ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಆ ಜನ ಲಾರಿಗಳಿಗೆ ಬಂಟಿಗಳನ್ನು ಏರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ದಲ್ಲೇ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಕಲ್ಯಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಅರ್ಥ ಇದೆಯೇ ? ಕಾರ್‌ಕ್ಯೂರ್ ಅರ್ಥ ಗೌರವಂಜಿ ಅಂತಾ ಹೇಳುವಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಬೈರೇಗೌಡರು ಮಧ್ಯೆ ಬಂದು ರೇಟ್ ಏರಿಸಿದ್ದೀವಿ, ರೇಟ್ ಏರಿಸಿದ್ದೀವಿ ಅಂತಾ ನನ್ನನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟರು. ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ನನ್ನನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟರು. ಬೈರೇಗೌಡರು ಕೆ ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ. ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಏನಂದರೆ ಟೈರ್ ರೇಟ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು ಎಂದು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾಸಿಗಳನ್ನು, ಟೈರುಗಳನ್ನು ಯಾವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಮಗಳು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತವೆ ಗೊತ್ತೇ ? ಟಾಟಾದವರು ಜಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಟೈರುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವುಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದುದರಿಂದ ಟಾಟಾದವರು ಇವುಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದರೂ ಅವುಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಅವರು ರೇಟ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿ ನಿಮ್ಮ ರೇಟ್‌ನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಏನು ? ಈ ರೀತಿ ಬೆಲೆಗಳು ಏರುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾದ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಕೀಯ ಏನು ಇದೆ. ಅದು ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಬದ್ಧವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು ಇವೆ ಅದನ್ನು ಮೀರಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ನಿಮಗೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ಸಮಾಜ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವುದಾದರೆ ನಿಮಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಸಂತೋಷ ನಮಗೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಅದರಿಂದ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿಯಾದ ದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈಗ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಯಂ. ಭೂಪತಿ.—ನಾವು ಒಬ್ಬಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೋ, ಬಿಡುತ್ತೇವೋ ಅದು ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಜಾಸ್ತಿ ರೇಟ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು, ಟೈರ್ ರೇಟ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು ಅದರಿಂದ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಜಾಸ್ತಿ ರೇಟ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಟೈರ್ ರೇಟ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದವರು ಯಾರು ? ಎಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು ? ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ? ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ? ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ನಿಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲವೆ. ಆದರೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆರ್ಥಿಕಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಬೈರೇಗೌಡರು ಹಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ತಾವೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಆ ರೀತಿಯಾದಂತಹ ಸಮಾಜ ಬರುತ್ತದೆ, ಅದು ಬರುವವರೆವಿಗೂ ನಾವು ಕಾಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಬಂದರೆ ನಾವು ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ.ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಅವರು ಮೊದಲು ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದವರ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಭೂಪತಿ.—ಓಹೋ.....ಹಾಗಾದರೆ ಅವರು ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ಜಾತಿಯವರ ಆಗಿದ್ದರೆ ಸಂತೋಷ. ನಾನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗಗಳ ಕಲ್ಯಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಕಾಳಸಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಟ್ಟೆ, ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನೆನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಮೇಲ್ಮನೆಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಬಳಾರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ನಾನು ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ ಆಂಡ್ ಫಿಗರ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಒಂದು ಪತ್ರಿಕಾ ಗೋಷ್ಠಿಯನ್ನು ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕರೆದು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಚೇರಿಯ ಮುಂದೆ ಧರಣಿ ಸಹಾ ಮಾಡಿಸಲಾಯಿತು. ಇವತ್ತು ಆ ಜನ ಹೈನಾಪುರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಮಹೇಶ್ವರಗಿ ಎಂಬ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಜಿಕ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ಊರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೂಕೂಡ ಆ ಜನ ಕಳುಹಿಸಿದ ಊರಿನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಆ ಊರಿನಿಂದಲೂ ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಲೇಖ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗಗಳ ಕುಟುಂಬಗಳು ಅಲ್ಲೇ ಹುಟ್ಟಿ ಅಲ್ಲೇ ಬೆಳೆದು, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಜನತಾ ಮನೆಗಳು ಇಲ್ಲ. ಇವರು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸಹ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಒಂದು ಕಡೆ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚೆ ತಪ್ಪುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ಈ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆ ? ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ರಾಜಯ್ಯನವರು ವರದಿ ತಂದು ಓದುತ್ತಾರೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನನ್ನು ಹೊಡೆದು ಸಾಯಿಸಿದರು, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಇದುವರೆವಿಗೂ ವೆಂಡಿಕಲ್ ವರದಿ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಇದುವರೆವಿಗೂ ಆ ವರದಿ ಪತ್ತೆ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಜನರು ಪೈಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ, ನನಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಓದಿಕೊಂಡಂ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಚೀರ್ಮನ್.—ಭೂಪತಿಯವರೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ೧, ೨, ೩ ಎಂದು ಒಟ್ಟಾಗಿ ೧೦೦ವರೆವಿಗೂ ಹೇಳಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಭೂಪತಿ.—ಸ್ವಾಮಿ ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಚರ್ಚೆ, ಬಡ್ಡೆಟ್ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ನನಗೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಮ್. ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ.—ಅವಕಾಶ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಆದರೆ ಈ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಭೂಪತಿ.—ಇನ್ನು ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಏನು ಇದೆ ಅದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ಮಂಡೆ ಯೋಜನೆ ಏನು ಇದೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದಂತಹ ಯೋಜನೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ, ಎರಡು ಸಾವಿರ ಇಸವಿಯನ್ನು ತಲುಪುವುದರೊಳಗೆ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಈ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ನಿಂದ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದೂ ಇದೆ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೂ ಈ ವರ್ಷ ಆ ಯೋಜನೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೂ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಕಡಿಮೆ ಅಪಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ? ಈ ಮಾತನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇ ನೆಂದರೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಪ್ರೈಸ್ ಎಸ್ ಕಲೇಷನ್ ಇದೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಐದು ಕೋಟಿ ೧೦ ಕೋಟಿ ಎಂದು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೂ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಇಸವಿಯೊಳಗೆ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಉಳಿದಿರುವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಗಳಿಗೆ ಶತಮಾನಗಳೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೋ ಏನೋ, ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ನನಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ಸರ್ಕಾರ ನೀರಾವರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಡಗಣಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಖಾಸಗಿ ಜಮೀನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ಇದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿರತಕ್ಕ ಖಾಸಗಿ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ನೋಡಿದರೇ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ

ನೀರಾವರಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲ ಕಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಬರಗಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಡ್ಡು ಬಡ್ಡಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇದೇನು, ಅದೇನೆಂದರೆ ಬರಗಾಲದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ಕೂಡ ಬರಗಾಲದ ಆಧ್ಯಯನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದೆ ಆ ಸಮಿತಿಯು ಮಾಡಿದಂತಹ ಶಿಫಾರಸುಗಳು ಏನು ? ಅದೊಂದರ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಆ ಸಮಿತಿಯು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿತು.

ನಿನ್ನೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರ ವತಿಯಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ ತಂಡ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೂ ಅದು ಬೇಟೆ ನೀಡಿದೆ. ನಾನೂ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೆ. ಅವರ ಬರಗಾಲದ ಆಧ್ಯಯನ ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಗಾಬರಿ ಆಯಿತು. ಆ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದಾಗ ನನ್ನನ್ನು ಕೂಡಾ ಅವರು ಬರಗಾಲದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ೩೫ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಬಿತ್ತನೆ ಕೂಡಾ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು. ಮಳೆ ಕಡಿಮೆ ಆದರೆ ಬೋರೆ ಹಣ್ಣು ಬೆಳೆಯ ಬಹುದಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಬೋರೆ ಹಣ್ಣಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಬೋರೆ ಹಣ್ಣು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಜನರು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ, ಅದೊಂದು ಬರಡು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವಂತದ್ದು, ಅದನ್ನು ಅಪಶಕುನ ಚಿನ್ನ ಎಂದು ನಮ್ಮ ರೈತರು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದೆ. ನಮ್ಮ ಬಳ್ಳಾರಿ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಅಳವಡಿಸುವುದೊಂದೇ ಮಾರ್ಗ. ಅದರ ಹೊರತು ನೀರಿನ ಬಹುಮಾನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಚರ್ಚೆ ಆಯಿತು.

ಇನ್ನು ಬರಗಾಲ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜನತೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಕಾರ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಸ್ವಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಜನತೆ ಎರಡು ದಿನ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದರು. ಒಂದು ದಿನ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರ ಕಛೇರಿಯ ಎದುರಿಗೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದರು, ಇನ್ನೊಂದು ದಿನ ರಸ್ತಾ ರೋಕೋ ಬೆಕಾ ಮಾಡಿದರು. ಎಲ್ಲಾ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ತಡೆದ ಮೇಲೆ ನಿಮಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಚಳುವಳಿಯಾದರೆ ಹೊರತಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಯವರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕೋರಿ ಬರುವವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಪ್ರಕಾರ, ಸಣ್ಣ ರೈತರು. ಅತಿ ಸಣ್ಣ ರೈತರು, ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಎಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ೩೫ ಜನ ಉದ್ಯೋಗ ಬೇಕಾದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ತಾವುಗಳು ಇವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಕೊಡ ಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ? ತಾವುಗಳು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ಹಣ ಎಷ್ಟು ? ಬರಗಾಲದ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರವು ಸ್ಕೇರಿಂಗ್ ೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದೆ. ಮತ್ತೂ ಎನ್. ಆರ್. ಇ. ಪಿ., ಆರ್. ಎಲ್. ಇ. ಜಿ. ಪಿ. ಐ. ಆರ್. ಡಿ. ಪಿ. ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗಾಗಿ ಸುಮಾರು ೧೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿನ ಶಾಸಕ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕಾರ ದಿನಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ನೀವು ಇವತ್ತಿನ ವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ ಒಟ್ಟು ೧೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಕೀಮ್‌ಗಳಿಗೆ ಸೇರಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಬಿದ್ದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಈ ಸರಕಾರ ವಿಫಲವಾಗಿರುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಬರಗಾಲ ಎಂದು ಇವರು ದಿನವೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಪರಿಶ್ರಮ ಸಾಕಷ್ಟು ಇದೆ. ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಗಂಜಿ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಒಂದು ಮಳೆ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ, ಗಂಜಿ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆಹಾರ, ಮೇವು ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಸರಕಾರದವರು ಕಳುಹಿಸಿರತಕ್ಕಂತಹ ಸುತ್ತೋಲೆಗಳು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತವೆ. ವಿಲೇವಾರಿ

ಅಕೌಂಟೆಂಟ್‌ಗೆ ಕೂಡಾ ಹೊಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಟಾಕ್ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಕಾಡಿನಿಂದ ಕುಯ್ದು ತಂದು ಸ್ಟಾಕ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂತಾದ್ದು. ಆ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಬೇರೆ ಏರಿಯಾದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಜಾನುವಾರುಗಳು ತಿಂದರೆ, ಅವುಗಳು ಸಾಯುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಬೀದರ್, ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಭಾಗದಿಂದ ಬರುವ ಜಾನುವಾರುಗಳು ಅಲ್ಲಿನ ಹುಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ, ಬೀಜಗಳು ಮತ್ತು ಹೊಟ್ಟುಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಅವು ಬದುಕಿದೆ ಜಾನುವಾರುಗಳು, ಆದರೆ ಬೇರೆಯವುಗಳು ಈ ಹುಲ್ಲಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದು ತುಸು ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಅನಾರೋಗ್ಯವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮಲೆನಾಡಿನಿಂದ ಬಂದವುಗಳು ಅಲ್ಲಿಯ ಹುಲ್ಲಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಅವುಗಳು ಕಾಡಿನ ಹುಲ್ಲನ್ನು ತಿಂದರೆ ಸಾಯುತ್ತಿವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದಲಾದರೂ ಹುಲ್ಲನ್ನು ತರಿಸಿ ಒದಗಿಸುವ ಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯ.—ರೀ ಓಳರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಜನರು ಕಷ್ಟಪಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂತು. ಆಗ ಕೆಂಪು ಜೋಳ ಕೊಟ್ಟರು, ತಿನ್ನಲು ಇಲ್ಲದ ಜನರು ಅದನ್ನೇ ತಿಂದರು, ಯಾರೂ ಸಾಯಲಿಲ್ಲ. ತಿನ್ನಲಿಕ್ಕೆ ಆಹಾರ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಸಿಕ್ಕಿದ ಜೋಳವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರು. ಜನರು ತಿಂದು ಬದುಕಿಕೊಂಡರು. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೇವಿನ ಅಭಾವ ಇದೆಯೆಂದು ಈಗ ಕಾಡಿನ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣ ದನಗಳು ಮೇವು ಇಲ್ಲದೇ ಸಾಯಬಾರದು ಎಂದು, ಅದನ್ನು ತಿಂದರೆ ಅವುಗಳು ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲ, ತಿಂದು ಬದುಕುತ್ತವೆ. ಮೇವು ಸಿಗದಿರುವಂತಹ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನಾದರೂ ತಿಂದು ಬದುಕುತ್ತವೆ. ಮುಂದೆ ಮುಂಗಾರು ಬರುತ್ತದೆ ಆಗ ಬೇಕಾದಂತಹ ಹುಲ್ಲು ಸಿಗುತ್ತದೆ.

(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಭೂಪತಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದುದು ನನಗೆ ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ನಾನೇನೂ ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮಗನಲ್ಲ. ನನಗೂ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಕೆಂಪು ಜೋಳವನ್ನು ಬಾನೂ ಕೂಡಾ ತಿಂದಿದ್ದೇನೆ. ಬರಗಾಲದ ನೈಜ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರಿತು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಗಂಜೀ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಗಂಜೀ ಕೇಂದ್ರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮೇವನ್ನು ನಾವು ಪಂಜಾಬಿನಿಂದ ತರಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಗೋಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಗೋಶಾಲೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮೊದಲು ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜಾನುವಾರುಗಳು ಇದ್ದುವು, ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಸಾಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಜಾನುವಾರುಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಬರಗಾಲ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸದೇ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಜನರು ವಾಸಿಸತಕ್ಕಂತಹ ೫ ಕಿ. ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೂಡಾ, ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಕ್ಯಾಂಪ್ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಈ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಗಾಲವೇ ಒಂದು ಶಾಪವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಏನು ಸದನದ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗದವರಿಗಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಇದು ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗದವರಿಗಾಗಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಮೇಲಂವರ್ಗದ ಜನರು ವಿಚ್ಛಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಸಾಮಾನುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಒಂದು ಶ್ರೀಮಂತರ ಪರವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿದಂತಹ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ, ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ, ಇವರು ಗೈರು ಹಾಜರಿಯಾಗಿ ದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಮಾತನಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಗದಗ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಸದನದಲ್ಲಿ ಜನ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕರೆದಿದ್ದೀರಿ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮೊಯಿಲಿಯವರು ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ತಮ್ಮ ಅನುಭವದಿಂದ ಈ ಸರಕಾರವು ಇಂದು ನಮ್ಮ ಎದುರಿಗೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತಹ ಬಜೆಟ್ ಬಹಳ ಖಂಡನೀಯವಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಎರಡು ಕಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸದಸ್ಯರುಗಳು, ಕೆಲವರು ಗೈರು ಹಾಜರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲೂ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಎರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಚೇತಕರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸರದಿ ಬಂದಾಗ ಎದ್ದು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಹಾಗೆಯೇ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದು ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ತೃಪ್ತಿಕರ ತಕ್ಕಂತಹ ಬಜೆಟ್ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಬಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಇವತ್ತಿನ ಬಜೆಟ್‌ನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಬಜೆಟ್ ಬಡವರ ಬಜೆಟ್ ಅಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗದ ಬಜೆಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಈ ಬಜೆಟ್ ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗದವರಿಗೂ ಏನೂ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲವೆಂದು. ಯಾರೋ ಕೆಲವರು ಭೋಗ ಜೀವನದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಬಜೆಟ್ ಉಪಯೋಗ. ಇದು ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಈ ಬಜೆಟ್ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ನೀರಾವರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬರಗಾಲ ಬರುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಈ ಬರಗಾಲ ಬರಲು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮೂರು ಕಾರಣಗಳು ಇದೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಅರಣ್ಯಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಹಾಕಿ ಬಂಜರು ಭೂಮಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವುದು. ಮೂರನೇ ಕಾರಣ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬರುಬರುತ್ತಾ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಹೊಗೆಯಿಂದ ಹವೆ ಕೆಟ್ಟು ಬರುವಂತಹ ಮಳೆ ಸಹ ಬರದೆ ಆಗಿದೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಅನೇಕ ಜನ ತಜ್ಞರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಓದಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಲಪ್ರಭಾ, ಫಟಪ್ರಭಾ, ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಸದುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ನಾವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸದುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿಯವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ 3 ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಜನರ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರೂ ಸಹ ಆಗ ನಾವು ಜನತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬಹುದಿತ್ತು. ಯಾವ ರೀತಿ ವಿಂದರೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆಯಾದರೂ ಸಹ ಮುಂದೆ ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಮಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಸಿಕ್ಕಿ ಆಗ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು. ಮತ್ತು ಶಾಶ್ವತವಾದಂಥ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದಿತ್ತು. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ತಾವು ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಹಾರಕು ಮುರಕು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಮಾಧಾನದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶಾಶ್ವತವಾದಂಥ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ರಾಮೇಶ್ವರ ಹೆಗಡೆಯವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಆಗ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಾವೇನಾದರೂ ಬುದ್ಧಿವಾದವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ನೀವೇನು ಮಾಡಿದಿರಿ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ.

ನಾವೇನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮೊಯ್ತಿಯವರು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಸಮೇತವಾಗಿ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮಂಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರೂ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆಗೆ ಈ ಆಯವ್ಯಯಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಕೇವಲ ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಈ ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ನೌಕರರಿಗೆ ಪಗಾರ ಕೊಡಲು ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟು ಇನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆ ಪೂರೈಸಲು ಎಲ್ಲಿಂದ ಹಣ ತರುವುದು? ಈ ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಾವು ಪೂರ್ತಿ ಗೊಳಿಸದಿದ್ದರೆ ಇಡೀ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಡಿವಿಜನ್ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮಲಪ್ರಭಾ ಮತ್ತು ಘಟಪ್ರಭಾ ನೀರಾವರಿ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕೃಷ್ಣಾ ಬಲದಂಡೆ ಯೋಜನೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಕಾಲುವೆಗಳ ಕೆಲಸ ಆಗದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ನೀರನ್ನು ಸಹ ಉಪಯೋಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಅದೇನೆಂದರೆ ಮಲಪ್ರಭಾ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಗದಗ್ ಮತ್ತು ರೋಣಗಳವರೆಗೂ ಬರುವಂತಾದ್ದು. ಆ ಯೋಜನೆ ಕೊನೆಗೆ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣುವಂತಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ತರಹದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಟೌನ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಟೌನ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಒಂದು ೧೦-೧೫ ಮಂದಿಯನ್ನು ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಉಳಿದ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಫೇಮಸ್ ಆಗಿ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು? ಇದನ್ನು ತಾವು ಪುನರ್‌ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ಅಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನು ಘಟಪ್ರಭಾ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾಲುವೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕಾರ್ಯ ಆಗಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಡೈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರಿಗೆ ಭತ್ತೆವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಹೊರತಾಗಿ ಅವರೇನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಡೈಲಾಂಡ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಸಹ ಹೇಳಿದೆ ಇರುವುದು ದುರ್ಲಭದ ವಿಷಯ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂ. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೃಷಿಕರು. ಒಳ್ಳೆಯ ವಾಗ್ಮಿಗಳು ಅವರು ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿರೂಪಿಯನ್ನು ಉಳ್ಳವರು ಅವರು ಈ ಭೂಸಾರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಕ್ಷರ ಸಹ ಇಲ್ಲ. ಬರೀ ಭೂಸಾರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಭೂಸಾರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ತಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನವರು ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ.. ಅಂದಿನ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನವನೊಬ್ಬನಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಸ್‌ಮನ್‌ರವರು ಹೇಳಿದರು, ಅದೇನೆಂದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂಸಾರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡದೆ ಹೊರತು ವ್ಯವಸಾಯ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಆಗಲೇ ಅವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಮಹಾತ್ಮನನ್ನು ನಾವು ಇವತ್ತು ಸಹ ನೆನಪಿಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾರಿಯೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ನಾವು ಜನರಿಂದ ಮೇಲೆ ಬಂದವರು, ಜನತೆಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದೂ, ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಜನತೆಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ಇವತ್ತು ತಮ್ಮ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ರೈತರೇ ನಮ್ಮ ಬೆನ್ನಲಬಾ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಏಕಿಸಿದ್ದೇವೆಂದೂ. ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಕಲ್ಯಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಇನ್ನು ಸಾಯಿಲ್ ಟೆಸ್ಲಿಂಗ್ ಲ್ಯಾಬೋರೇಟರೀಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ೧೯೭೩ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧಾರ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಮೊಬೈಲ್ ಸಾಯಿಲ್ ಟೆಸ್ಲಿಂಗ್ ಲ್ಯಾಬೋರೇಟರೀಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೂಡ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಸಹ ಬರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಸಾಲವನ್ನು ಸಹ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಏನು ಮಾಡಿದಿರಿ ಮತ್ತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸಾಯಿಲ್ ಟೆಸ್ಲಿಂಗ್ ಲ್ಯಾಬೋರೇಟರೀಸ್ ಯೂನಿಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಸಹ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಇನ್ನು

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯ ರೊಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವಂತಹ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಆ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿಯೇ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು, ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ರೈತರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವಂತಹ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ತಮ್ಮ ಗವರ್ನರ್‌ಗೆ ತರುವುದಾದರೆ ಅವೋನಿಯಂ ಡೈಸಲ್ವೆಟ್, ಯೂರಿಯಂ ಮುಂತಾದ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಫಾರಿನ್‌ನಿಂದ ಬರುವಂತಹ ವಸ್ತುಗಳು. ಆ ವಸ್ತುಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಡಾಕ್ಟರ್ ನಾಗನಗೌಡರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದರು. ತಮಗೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ನೈಟ್ರೋಜನ್ ಮತ್ತು ಯೂರಿಯಾಗಳನ್ನು ಗ್ಯಾಸ್ ಮುಖಾಂತರ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನಾರೂ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮದೇ ಆದಂಥ ಒಂದು ಗೊಬ್ಬರದ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಇದೆ. ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಮೊದಲು ಎಕ್ಸ್‌ಪಿರಿಮೆಂಟಲ್ ಬೇಸಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿ. ಬೇಕಾದರೆ ತಮ್ಮ ವಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು, ಅಥವಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಚುನಾಯಿಸಿ ಬಂದಿರುವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿ. ನಾವು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತಾವು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ತುಮಕೂರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟು ಮಂಡ್ಯ ಕಡೆ ತಾವು ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಬಿಡಿ. ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಹೇಳಿದರೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೈಟ್ರೋಜನ್ ಮತ್ತು ಯೂರಿಯಂ ಗಳನ್ನು ತಾವು ಗ್ಯಾಸ್ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ನೀರಿನ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿಯಾಗಲೀ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಈ ಬವಣೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಪ್ಪಿದಂತಾಗಬಹುದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಅನೇಕ ಜನ ತಜ್ಞರು ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಸಾಯ ಸಚಿವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರಿಗೆ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ರೈತರ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಸೂಟಿ ಬಿಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಸಾಲ ಪಡೆದು ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡದೆ ಇರುವವರಿಗೆ, ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡುವ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದು ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಇದರ ಉಪಯೋಗವಾಗಿದೆ. ನಿಜವಾದ ರೈತರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ.

೪-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಇವತ್ತು, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಾಲವನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಯೋಜನೆ ಇದ್ದರೆ, ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಜಾಲಪ್ಪನವರಿಗೆ ರೈತರ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಕಳಕಳಿ ಇದ್ದರೆ, ಅವರು ಅದನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದನ್ನು ಅವರು ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಬೆಂಬಲ ಬೇಕು. ನಾನು ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬಿಲ್ ಒಂದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಾನು ನಮೂದು ಮಾಡಿದ್ದೆ. ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಬಡ್ತಿ ದರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಡ್ತಿಯನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಉಳಿದ ಬಡ್ತಿಯನ್ನು ನಾವು ಸರಕಾರದವರೇ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನೀವು ಇದನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಪೀಸರಿಗೆ ಏನು ರೊಕ್ಕ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಆ ಹಣದಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲಾ ರೈತರಿಗೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ರೈತರು ನಿಮ್ಮ ಮುಖ ನೋಡಿಕೊಂಡು ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೀವು ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮೂದು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ರೈತನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ರೈತನ ಮನೆಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ, ಸಾಲವನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ, ಅಂತಹ ರೈತನಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಬಾರ್ಡ್‌ನಿಂದ ಏನು ಹಣ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಬಡ್ತಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದೂ, ಉಳಿದಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಇದನ್ನು ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ನೀವು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಬಡವರು ಎಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ಬಡವರು ಇಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಾಲ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡದೇ ಇರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇವೆ. ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂಥ ರೈತರಿಗೂ ಒಂದೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಕೊಡದವನಿಗೂ ಒಂದೇ

ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೊಟ್ಟ ಸಾಲಗಳಿಗೆ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನೇ ಕೊಡಬೇಡಿ ಇರುವವರು ಬಹಳ ಜನ ಇರುವುದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಡವರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣ ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಹೋಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಒಳಗೊಳಗೇ ರೊಕ್ಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಕೇಳತಕ್ಕಂಥ ಖಡೀಮರು ಸಹಕಾರಿ ರಂಗದೊಳಗೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನೀವು. ಇವತ್ತು ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಗಲೀ, ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಲೀ, ಜನರ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ, ಯಾವ ರೀತಿ ನೀವು ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಇವತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಜಾಲಪ್ಪನವರು ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಇಷ್ಟು ಅನಿಚಾರಿಬಲ್ ಆದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಏನೇನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ, ಅವೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ೭ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನೂ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಹಾಯ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಬಾರ್ಡ್ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅವರು ನಮಗೆ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆ, ನಾವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇವತ್ತೇ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ನೀವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಿಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ನೀವು ರಿಲಾಕ್ಸ್ ಮಾಡಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಜಾಲಪ್ಪನವರು, ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಕನ್‌ವಿನ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜ. ಅವರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ. ಅವರೂ ಸಹಕಾರಿಗಳು, ರೈತರು ಆದರೆ ಅವರು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವಕೀಲಿ ಹಿಡಿದಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ಸಹಕಾರಿಯನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹೊರ ಬಂದರೆ, ನನಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟು ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಜೋರಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲರು. ಆದರೆ, ಇವತ್ತು ಆ ಒಂದು ಸ್ಥಾನಮಾನ ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇರಲಿ. ನಾವು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಏನೊಂದು ಕಲಂ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ, ಆ ಕಲಂ ಹಾಕಿ, ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ, ನಬಾರ್ಡ್‌ನವರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ, ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್‌ನವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ, ಅವರು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನೀವು ಸೀರೆಗೀರೆ ಕೊಡುವದನ್ನು ಬಿಡಿ. ಈ ರೀತಿ ನೀವು ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣದಲ್ಲೇ ರೈತರ ಕಲ್ಯಾಣ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೂ ಸಂತೋಷ. ನೀವು ಅನೇಕ ಚೆಲೋ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವ್ಯಾಪಾರಸರನ್ನು ಮಟ್ಟ ಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ನಮಗಿಂತಲೂ ನೀವು ಮುಂದೆಬಂದಿದ್ದೀರಿ, ನಿಮಗೆ ಆ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ರೈತರ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡುವಂಥ ಬುದ್ಧಿ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ಒಳಗೊಳಗೇ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಗಾ ಇರಬೇಕು. ಚೆಲೋ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಕುಂತರ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಣ್ಣು ಮೂಗು, ಕಿವಿ, ಎಲ್ಲವೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಹಿಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಜನ ಏನಿದ್ದಾರೆ, ರೈತನನ್ನು ದೋಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂಥ ಜನ ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ನಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ಕೆಲಸಕ್ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ, ಮಾರಕಮಯವಾಗಿ, ಕಂಟ್ರಿಪ್ರಾಯ ರಾಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈಗಲೂ ಕಾಲ ವಿಳಂಬವಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಯಶಃ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಬಿಲ್ ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಹೆಗೆ ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಇರಬಹುದು. ಆದರಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ ಆಸಮಿತಿಯೊಳಗೆ ತಂದರೂ ಇವರೇ. ಅನೇಕ ಜನ ಇವತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅನೇಕ ಜನ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ಆಕ್ಟ್ ಏನಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರ ಹೆಸರು ಬೇಡ. ಆದರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲೊಂದು ಇಲ್ಲೊಂದು ತಿದ್ದಿ, ಬೇರೆ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಟ್ಟೇ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತನ್ನಿ. ಇವತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದವರೂ ಸಹ ನನಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ಅಭಿನಂದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಜಾಲಪ್ಪನವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅನೇಕ ಕಲಂಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು. ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಟ್ಟ ಕಲಂಗಳು ಬಂದರೂ ಪಾಟೀಲರ ವರದಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಚೆಲೋ ಇದ್ದುದನ್ನು ಕೈಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೇರೆ ಮೀರತಕ್ಕಂಥ ಸಹಕಾರಿ ಜೀವನ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾದ್ದು, ತಾವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಹಕಾರಿ ಕಾನೂನು ಏನಿದೆ, ಅದನ್ನು ಸಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ

ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬರಗಾಲದ ವಿಷಯವಾಗಿಯೂ ಸಹ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೇಳಿ, ಉಳಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮರೆಮಾಚಿದ್ದಾರೆ. ಬರಗಾಲದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಇವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿ ದಿನ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೋದ ಅಧಿವೇಶನದಿಂದ, ಈ ಅಧಿವೇಶನದವರೆಗೆ, ಒಂದೊಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಅದೇ ಒಂದು ಬಜೆಟ್ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೊಂದೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ತಿಯವರು ಹೇಳಿದಂತೆ, ತಪ್ಪು ಆಧಾರಿತ ಅಂಕಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ನಮ್ಮನ್ನು ಮಿಸ್‌ಲೀಡ್ ಮಾಡುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನ ಯಾರಿಗೂ ಸಲ್ಲದು. ಇವತ್ತು ಬಡವರಿಗೆ ಏನೇನೋ ಹೇಳಿ, ರೈತರಿಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟು, ಬಡವರ ಬೆನ್ನಲಂಬು, ರೈತರ ಜೀವಾಳ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದು ಸಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆ. ನೀವು ಹೇಳಬಹುದು, ಜನ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮನ್ನೇ ಆರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಕೂತಿದ್ದೇವೆಂದೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ನೀವು ಇದೇ ರೀತಿ ಬಹಳ ವರ್ಷ ಕೂರಬೇಕೆಂದರೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೊಟ್ಟು ಮಾತಿನಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕೆಟ್ಟ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು ನನಗೆ ಇಷ್ಟ ಇಲ್ಲ. ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. “ಆಡದೇ ಮಾಡುವವನು ರೂಢಿಯೊಳಗೆ ಉತ್ತಮನು. ಆಡಿ ಮಾಡುವವನು ಮಧ್ಯಮ, ಆಡಿಯೂ ಮಾಡದವನು ಅಧಮನು” ಎಂದೂ ಹೇಳಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಬಾರದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಿವೇದನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಬರಗಾಲದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂದು. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ಕ್ಯಾಟರ್ ಫೀಡ್ ಯೋಜನೆಗಳು ಇವೆ. ಹುಲಿಕೋಟೆಯವರ, ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಕ್ಯಾಟರ್ ಫೀಡ್, ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಮುಂತಾದ ಕ್ಯಾಟರ್ ಫೀಡ್‌ಗಳು ಇವೆ. ಹುಲ್ಲಿನ ಉಂಡೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂಥ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗೋಧಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಗೋಧಿಯ ತೊಡನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ, ಕ್ಯಾಟರ್ ಫೀಡ್ ಮುಖಾಂತರ, ಪೌಡರಿನ ಮುಖಾಂತರ ಹಂಚಿದರೆ, ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಜನರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೇ, ಅಥವಾ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಳಗೆ ಹೊರಗೆ ಏನೋ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದೇ. ೫-೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಹುಲ್ಲು ತರುತ್ತೀರಿ. ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ತಯಾರು ಮಾಡುವಂಥ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಇದ್ದು, ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವಂತಿದ್ದರೂ, ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿ ಬರೆದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು, ರವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಬರಗಾಲ ನಿವಾರಣೆಗಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಇನ್ನು ನೀರಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ನಿಮಗೆ ಮೇಲೆರವರೂ, ಕೆಳಗಿನವರೂ ಶಹಭಾಸ್‌ಗಿರಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ನೀವು ಭಾವಿಸಿರಬಹುದು. ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಾವಿ, ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳು ಇದ್ದರೆ ಶಹಭಾಸ್‌ಗಿರಿ ಕೊಡಲಿ. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬಾವಿಗಿದೆ, ನೀವು ತೆಗೆದಂಥ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಇವೆ ಎಲ್ಲವೂ ಬತ್ತಿ ಹೋಗಿವೆ ಎನ್ನುವ ಅರಿವು ನಿಮಗಿದೆಯೇ ? ನೀರು ಕೊಡಬೇಕಾದಂಥ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಇವತ್ತು ನೀರು ಇಲ್ಲದೆ ಒಣಗಿವೆ. ನನ್ನ ಊರು ಹುಲಿಕೋಟೆ ಗ್ರಾಮದ್ದೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹುಲಿಕೋಟೆ ಗ್ರಾಮದೊಳಗೆ, ಒಂದಾನೊಂದು ದಿನ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಾವು ಗದಗ್ ನಗರಕ್ಕೂ ಸಹಿತ ನೀರು ಕೊಡಬಲ್ಲೆವು ಎಂದು.

ಆದರೆ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹುಲಿಕೋಟೆ ಗ್ರಾಮದ ಜನ ಕಂಡಿರುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣನ ಮಗ ನನಗೆ ಒಂದು ಹೇಳಿದ ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಪಿತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾವಿ ಇದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಆ ನೀರು ಸೌಕು ನೀರು, ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಂಡಿಯೊಂವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಂದು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಉರಿನಲ್ಲಿ ಇವರು ಕಷ್ಟ ನೀರನ್ನು ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡಿ ಯಾವ ನೀರನ್ನು ತರಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ದೂರದಿಂದ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ತರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನಾಚಿಕೆಗೇಡುತನವಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟವಾಗುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಭಿನ್ನ ಹೆಜ್ಜೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ನಾಚಿಗೇಡಂತನ ಅಂತ ಹೇಳಬೇಡಿ, ಇನ್ನೇನಾದರೂ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ನಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಬಂದು ನೋಡಿದ್ದಾರೆ ಗದಗಿನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ಅಜ್ಜನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಇದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ಎಚ್ಚರವಹಿಸಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಾನು ಭಿನ್ನ ಹೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇನ್ನು ಬರಗಾಲದ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವವರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಕೊಡುವ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದೆಲ್ಲ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಕೂಲಿ ಕೊಡುವ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಅನೇಕ ದೂರುಗಳು ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಜನರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಕೆಲಸ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇವರು ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಯವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಂದ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪತ್ರವೂ ಬಂದಿದೆ. ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ನನಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ, ನಮಗೆ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲ ಎಂದು. ಹಾಗಾದರೆ ಇವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ? ಇವರ ಹೇಳಿಕೆ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದೊಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಂಟ್ರಿಡಿಯೇ? ಇಲ್ಲವೇ ಇದು ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಮಂಟ್ರಿಡಿಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಇದು ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟರ ಮಂಖಾಂತರ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೇಬಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ, ಇಲ್ಲವೇ ಇದು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾರಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನಾದರೂ ಹೇಳಬೇಕು. ಕೆಲವು ಜನರು ಒಳ್ಳೆಯವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಸಂತೋಷ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಜನರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಾದರೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಆ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆ ಜನರ ಆಗುಹೋಗುಗಳು ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಜನರಿಗೆ ಏನುಗ ಏನು ಬಂದಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಆ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಜನರು ಆ ಜನರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮೂಡದೇ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಂತಹ ಜನರನ್ನು ಏನನ್ನ ಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಏನು ಉಡುಗೊರೆ ಕೊಡಬೇಕು ಹೇಳಿ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯ ವಿತರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳ ಬೇಕಾದರೆ ಶ್ರೀ ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ನಾನು ಯಾರನ್ನೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ, ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು. ನಾನು ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಅವರು ನಮ್ಮನ್ನೂ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ನಾವು "ಎಲ್ಲಿಂದ ಕೊಡುವುದು? ನಾವು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದಾದರಿಂದ ಅವರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಇದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಕ್ಕರೆ ತಂದರೆ ಇವನ್ನು ಅರ್ಧ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ, ಇನ್ನು ಅರ್ಧವನ್ನು ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ಮಾರಿಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಟೆಟ್ಟಿವರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾ ಕಡೆ ಜನರು ದೂರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ, ಬಹಳ ಮಂದಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದರೂ ಕೆಲಸ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಪಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಸಹ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಬರೆದೆ, ಅವರು ಏನು ಬರೆದರು ಎಂದರೆ ಇದನ್ನು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆದೇರ ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಬರೆದರು. ನಿಮ್ಮ ಆದೇಶವನ್ನು ಯಾರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸುಲಭ ಆಹಾರದ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ನ್ಯಾಯ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮಂಖಾಂತರವೇ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಅವರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಒಟ್ಟು ೧೨೨೭ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ೬ ಸಾವಿರ ಜಿಲ್ಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡಾ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟಿಂಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೇನೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ತಮ್ಮ ಗವನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ, ಈ ಹೋಲ್‌ಸೇಲ್ ಸಂಸ್ಥೆ

ಫುಡ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ಸ್ ಔಟ್ ಇವೆ, ಇನ್ನು ಉಳಿದ್ದು ೧೦೬ ಸ್ಟಾಂಪೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳು ಟಿಎಪಿಸಿಎಂಸಿ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಇದನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾತೃವರ ಜಾಲಪ್ಪನವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಧಾರವಾಡದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಗದಗ್ ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ರವ್ಯಾ ಮಾಡಿದಾಗ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರಾದ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಮತ್ತೆ ಕೋಳಿವಾಡ್ ಇವರೂ ಇದ್ದರು. ಅವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಬ್ಬಕ್ಷಣ್ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಇದನ್ನು ಕೊಡದೆ ಖಾಸಗಿಯ ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆಯ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಈ ಸುಲಭ ಅಹಾರದ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇದೇನಾದರೂ ನಿಜ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಡಿ. ಸಿ. ಯವರಿಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ, ಮೊಟ್ಟಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾದದ್ದು ಈ ಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿ ಗದಗ-ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ. ಆಗ ಎಲ್ಲೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ಅಲ್ಲಿ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೧೦೦ ರಷ್ಟು ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ನೇ ಕೊಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನೀವು ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಿ ಮೊಯ್ದಿ ಅವರು ಅವರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಒಬ್ಬ ತಾಹಸೀಲ್ದಾರರು ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗೆ ಒಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಸಹ ಅವನ ಮಾತು ಕೇಳದೇ ಹೋದರೆ ಆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಲಾಯಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಥವಾ ಅವನ ಮೇಲೆ ಅಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಕೊರತೆ ಇರಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಅವನ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದೆ (ನೀ, ಅವಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವೂ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ, ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಇಂತಹ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ? ನಾನು ನಿಮಗೆ ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಸಹಂಗಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಂತಂತಹ ಖದೀಮರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಅನುಭವವೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಛಾಜೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗದಗಿನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ತಹಸೀಲ್ದಾರ್ ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರ ಹೆಸರು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವನು ಈ ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವಾಗ ಅವನ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ? ಈ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಕೊಡದೇ ತನಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಮತ್ತು ಅವನು ಹಣ ಅನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದರೂ ಕೂಡ ಅವನ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಧೈರ್ಯ ತಾವು ಮಾಡಿಲ್ಲ? ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಶಿಕಾರಿಪುರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವೇ ಇಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಜ್ಞಾಪಕ ಇರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದಕ್ಕೆನಾದರೂ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಾ, ಅಥವಾ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಭಟಂ ಇದೆಯೇ? ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಇಂತಿಂಥ ಹಗರಣ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಹೇಳಬೇಕು, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸಹ ಹೇಳಿದರು. ಆಮೇಲೆ ನೀವು ಅದನ್ನು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ ನೇರವಾಗಿ ಲೋಕಾಯುಕ್ತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಬಗ್ಗೆ ನೀವೇ ನೇರವಾಗಿ ಲೋಕಾಯುಕ್ತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಎಂದರೆ ಆವಾಗ ನಾವು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದಾದರೆ ನೀವು ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಏನು? ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಮೂರೂ ಜನ ಡಿ. ಸಿ. ಇದ್ದಾರೆ. ಆ ೩ ಜನ ಡಿ. ಸಿ. ಗಳೂ ಕೂಡ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಡಿ. ಸಿ. ಯವರ ಮಾತು ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ನೇರವಾದ ಕೈವಾಡ ಇದೆ. ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ತಹಸೀಲ್ದಾರರನ್ನೇ ನೇರವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅವನನ್ನು ನೀವು ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ತಾವು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ, ನೋಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಧಾರವಾಡ ಡಿ. ಸಿ. ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಸಕರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಸಭೆ ಕರೆದು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರಿವ್ಯೂ ಮಾಡಿದಾಗ ಈ ವಿಷಯವೆಲ್ಲಾ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೈವಾಡ ಇದೆ ಎಂದು, ಹೇಳಿದರೆ ಇದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಐ ಅಮ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟಿಂಗ್ ದಿ ರಿಪೋರ್ಟ್. ಅವರ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಮೇಲೆ ನಾನು ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿರವರು ಸುಲಭ ದರದಲ್ಲಿ ಅಹಾರದ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಇಟ್ ಈಸ್ ನಾಟ್ ಎ ಪ್ಲಾನ್ ಪೋಗ್ರಾಂ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. It is a planned programme. ಆ ಬಡವರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರತ್ತೇನೆ ಹೋದವರ್ಷ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ೨೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಮಾಡಿದೆ, ಈ ವರ್ಷ ೩೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಇಟ್ ಈಸ್ ಎ ಪ್ಲಾನ್ ಪೋಗ್ರಾಂ ಆದರೂ ಸಹ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಣ ಜಾಸ್ತಿ ಏತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದರು ಇದನ್ನು ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬಿಡೋಣ. ಅವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇದ್ದಾಗ ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋದಕೂಡಲೇ ಫೋನ್ ಹಚ್ಚಿ, ಏನು ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಆಯವ್ಯಯ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ "ಕನ್ನಡದ ಉನ್ನತ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಹಂಪಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ" ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಎಷ್ಟು ಸುತೋತ್ತಮವಾಯಿತು ಎಂದರೆ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಿಜಯನಗರಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಪುನಃ ತಲೆಯೆತ್ತಿತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಹಂಪಿಯ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಕನ್ನಡ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಕಾವಲು ಸಮಿತಿಗೆ ಒಬ್ಬರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್‌ನಿಂದ ಅಡ್ವರ್ಟೈಸಿಂಗ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಾಗಿ ಒಂದು ಸ್ವಯಂ ಇಂಜಿನ್ ಇ ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದವರು ರಿಗ್ ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನಿಂದ ರೆಟ್ರಾಸ್ಟ್ರಕ್ಚರ್ ಎಫೆಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟು ೬-೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರು ಕಾವಲು ಮಾಡುವವರು ಹೀಗೆ ಬೇಲಿ ಎದ್ದು ಹೊಲ ಮೇಯ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯ, ನವರ ನಾವು ಕಾಯುತ್ತೇವೆ, ಹಿಡಿಯುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇಂತಹವರು ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ಹಿಡಿಯುತ್ತೀರಿ. ಅವರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಜನರ ಬೆಂಬಲ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಲಿಯಮೆಂಟ್ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ, ಹಾಗಾದರೆ ಯಾರು ಇರಬೇಕು. ಇವರ ಹಿಂದೆಮುಂದೆ ಅಡ್ಡಾಡುವವರು ಇರಬೇಕು. ಅದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಾಜಕೀಯ ಜನರ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಕಳುವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾವಲು ಸಮಿತಿಯವರು ನಮಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದರು. ಏನಿದೆರೆ, ನೀವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕು, ಇದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಡಿ.ಎಲ್.ಎ.ಗಳಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರಿಗೆ ಪುಗಾರ ಕೊಟ್ಟು, ಅಡ್ವರ್ಟೈಸಿಂಗ್ ಮೆಂಟಿಗೆ ರಿಗ್ ರೂಪಾಯಿಗಂತೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನೀವು ಏನು ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಪೇಪರ್‌ಗಳಿಗೆ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಕೊಡದೇ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಒಂದು ಸ್ವಯಂ ಇಂಜಿನ್ ರಿಗ್ ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಕೊಟ್ಟು ೫-೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಖಜಾನೆಯಿಂದ ಹಾಳು ಮಾಡಿದಿರಲ್ಲ, ಇಂತಹವರು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ದೋಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಇವರೊಬ್ಬರನ್ನು ಟ್ರಾನ್ ಡೆನಲಾ ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಛೇರಿಸ್ತಾನೆ ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಜೆ ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಜಗಳ ಆಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರಬೇಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಲಿಯಮೆಂಟ್ ಯಾರಾರೂ ಇರತ್ತಾರೋ ಅವರನ್ನು ನೇಮಿಸುತ್ತೇವೆ, ನಿಮ್ಮವರನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ನೇಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅರ್ಹರಾದಂಥವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆಯವರನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕಾರಣವೇನು. ಯಾರ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಕಲ್ಪವಿಲ್ಲ ಅಂತಹವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿರಿ. ಮಾನ್ಯ ಜಾಲಪ್ಪನವರು ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರದೇ ಆದ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ, ಬಿ. ಡಿ. ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೂ ಎರಡು ಬಾರಿ ಭತ್ಯೆ ಕ್ಲೈಮು ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಖಚ್ಚಿ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ಖಚ್ಚಿಯನ್ನು ಹೊರಗೆ ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ನೀವು ಏನು ಮಾಡಿರಿ. ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಕೇಸನ್ನು ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡ ಜನರನ್ನು ಟಾನ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಚೇರ್ಮನ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಅಂದರೆ ನಾಚಿಕೆಗೇಡು ವಿಷಯ. ನಾಚಿಕೆಗೇಡು ಎಂದು ಹೇಳಬಾರದು. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಏನು ಹೇಳಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾಚಿಕೆಗೇಡು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅವಹೇಳನವಾಗುವುದು ಯಾವುದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಹೇಳುವವರು ಇವರು, ಒಂದು ಪಕ್ಷದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂಥ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಇವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಬೇಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಆಗಿದ್ದವರು ಇವರ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನಿಂತು ಸೋತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರನ್ನು ಡೈಲಾಂಡ್ ಕಮಿಟಿ ಚೇರ್ಮನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಡೈಲಾಂಡ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಇಲ್ಲ. ಗದಗ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಯಾರ್ಯಾರು ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರ ವಿರುದ್ಧ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅವರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲದ ವೈಖರಿಯೊಳಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೋದರೆ ಅವರ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅವರೇ ಮೂಲಗುಂಪಾಗುತ್ತಾರೆ, ನಮಗೆ ಅದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ. ನೀವು ನೀತಿಯ ನೆಲೆಗೆಟ್ಟ ನಮಗೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇಂತಹ ಕೆಡೆ ನಿಗಾವಹಿಸಿ. ನೀವು ಸತ್ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ನೀವು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಬಯಲಿಗೆ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಜನತಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಏನು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ. ಆದರೆ ನೀವು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ, ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಬಹಳಷ್ಟು ಅಂತರವಿದೆ. ಇದು ತಪ್ಪುಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇನ್ನು “ರೈತರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿರುವ ೬.೦೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲದ ಹಣವನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಾವುದು ೬ ಕೋಟಿ ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಇತ್ತು. ರೈತರಿಂದ ಬರಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಬರೀ ೬ ಕೋಟಿಯೇ ಒಂದೊಂದು ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಆರಾರು ಕೋಟಿ ಇದೆ. ರೈತರ ಸಲುವಾಗಿ ಭಾರಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೆವಿ ಎಷ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೀಟರ್‌ಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಡಿಮೆಮಾಡಿ ಮೇಲನ್ನು ಮಾಡಿದಂಥ ಅದಿನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ, ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ನೀವು ತುಲನೆಮಾಡಬೇಡಿ. ಅಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಅಧಿಕಾರ ದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ರೈತಾಪಿ ಜನರಿಗೆ ಅನೇಕ ಆಹಿತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮತ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರಲ್ಲ ಏನು ಮಾಡಿ ದಿರಿ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಡೂರಾಯರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರೇ ಚೇರ್ಮನ್ ಆಗಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರ ಸಮಿತಿ ಇತ್ತು, ಅದು ಬಿಡಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರೇ ಚೇರ್ಮನಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಂಥ ವರದಿ ಕಮಿಟಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರ ಇದರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರೈತರ ಸಲುವಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮುಂಜಾಂತರ ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಯಾರ್ಯಾರಿಂದ ಬರಬೇಕು ಅಂದರೆ, ಯಾರ್ಯಾರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಖರೀದಾರಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಡದೆ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೋ, ಯಾರ ಕಡೆಯಿಂದ ವಸೂಲಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೀರೋ ಅಂತಹವರ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ರೈತರ ಹಣವನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಗೂಬೆ ಕೂರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿರುವಂತಹ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಬಿಡಿ ಎಂದು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಂಥ ಸಮಿತಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಲ್ಲ, ಅದು ಯಾವ ಸಮಿತಿ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಯಾವಗಲ್‌ರವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರು ಚಳವಳಿ ಮಾಡಿ ರೈತರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಏನೇನೂ ಕೇಳಿದರೂ, ಅದನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಲು ಬಂದು ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.—ನಾನೂ ಕೂಡ ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಇಂಟರಿಂ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟೆವು. ಒಂದು ದಿವಸ ಕೃಷ್ಣದಲ್ಲಿ ಡಿಸ್‌ಕ್ರಮಾಡಿ ಬಂದವು, ಪೂರ್ವಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡಿದರು. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಯವರ ಸಮಿತಿಯೊಳಗೆ ನಾನೂ ಇದ್ದೆ, ಅವತ್ತು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹೋಗಿ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದವು, ಸಾಯಂಕಾಲ ಸಮಿತಿ ಕ್ಲೋಸ್ ಆಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಅವರೊಬ್ಬರೇ ಇದ್ದರೆ ಎಂದೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆ ಈಗಮಾನ್ಯ ಜಾಲಪ್ಪನವರೂ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರೂ ಇದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ಹಾಗಾದರೆ ಇಬ್ಬರೂ ಕೂಡಿ ಮಾಡಿ. ಆಗ ರಿಬೇಟ್ ಕೂಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ವಂಶಿಗಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರೇ ಇರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ರೈತರ ಮೇಲೆ ಗೂಬೆ ಕೂರಿಸೋಣ ಎಂದು ರೈತರನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿರಿ. ದುರ್ದೈವರಿಂದ ನೀವು ವಂಶಿಗಳಾಗಿ ಬಂದು ತೆಗೆದುಬಿಟ್ಟಿರಿ. ನೀವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಡಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ್.—ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಶ್ರೀ ಎನ್. ಬಿ. ಪಾಟೀಲರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಜುಪುರ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಕೊಡಲು ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದರು. ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಇವತ್ತಿಗೂ ಏನೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಲ್ಲ.

ಳಿ-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಡಾ|| ಪೆರೋರ್ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಿದ್ದ ಸಮಿತಿಯು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ನೈಟ್ರೋಜನ್ ಫಫಿಲ್ಯುಸರ್ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಅದು ಕಸದ ಬುಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಆ ವರದಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಜಾಲಪ್ಪನವರನ್ನು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಹಕಾರಿ ಚಳವಳಿ ಬಗ್ಗೆ ಬಿಲ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದವಲ್ಲ, ಆ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಇಲ್ಲವೇ ಅಕ್ಸೆಪ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ್ಯಾವ ಕಲಂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.—ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಸಮಿತಿಯ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷವಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಧೂಳು ಹೊಡೆಸಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಹುಡುಕಿಸಿ ಧೂಳು ಹೊಡೆಸಿ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರು ಹೇಳಿದ ಸಲಹೆಗಳಲ್ಲಿ ೩ ಭಾಗ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹೋದ ಸಾರಿ ನಾನು ಬಡ್ಡೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವ್ಯಾವುದನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರ ವರದಿ ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದವರು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲ. ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮೂಲೆಗೆ ಹಾಕಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದೇ ಇರಲಿ ಆಗಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಹೇಳಿದ್ದೆ, ಬಹಳ ದಿವಸ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ನನ್ನನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಡಿ ಎಂದು. ನಾನು ಸಹಕಾರಿ ಜೀವನವನ್ನು ತುಂಬುವವನು. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಜೀವ ತುಂಬುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾದುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಮುಖ್ಯವಾದಂತಹ ವರದಿ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು. ಸಹಕಾರಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಇಂಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದ ಕೈವಾಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕು. ಜಾಲಪ್ಪನವರು ಸಹಕಾರಿ

ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಇರಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ಸಹಕಾರಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರಲಿ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತೇನೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಹೇಳಿದಂತೆ the least governed State is the best governed State. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯೊಳಗೆ ತಾವು ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದು ಸಹಕಾರೀ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಸಹಕಾರೀ ಚಳುವಳಿ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಈ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈವಾಡ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕು. ಈ ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನು ಇದೆ, ಅದು ಹೋಗಬೇಕು. ಸಹಕಾರೀ ಚಳುವಳಿ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕೆನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈವಾಡ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದಂತಹ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.—ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ದೇ ಸರ್ಕಾರ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಎಷ್ಟು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಇಡೀ ನಮ್ಮ ದೇಶದ 21 ರಾಜ್ಯಗಳ ಪೈಕಿ ಬರೀ ಆರು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮದೂ ಒಂದು. I do not want to say more. Unfortunately ಅವರು ನಮ್ಮದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾಪಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು IFICO-ನಾವಿನೇಟೆಡ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಚೇರ್ಮನ್, ರಿಪ್ಲೇದಲ್ ನಾವಿನೇಟೆಡ್‌ಯೂ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಚೇರ್ಮನ್, ನೇಟೆಡ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾವಿನೇಟೆಡ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಚೇರ್ಮನ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸರಿ ಮಾಡಿದರೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸರಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಅವರಿಗೆ ಅಡ್ವೈಸ್ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಜಾಲಪ್ಪನವರು ನನ್ನನ್ನು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿ ಎಂದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಕಳಿಸಿದರೆ, ಆಗ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತಹ ಮಾತನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಡೋಣ. ಅಲ್ಲಿಯಂತನ ನನ್ನ ಅಧಿಕಾರ ಕಕ್ಷೆ ಜಾಲಪ್ಪನವರ ಮೇಲೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಇಷ್ಟು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಹಕಾರಿಯಾದವನು ಸಹಕಾರಿ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸಹಕಾರಿಯ ಕರ್ತವ್ಯವೆನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸಬಹುದು, ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸಬಹುದು. ನನಗೆ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಂತಹ ಅವಕಾಶ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಒಂದರೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗಿರುವಂತಹ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ನವೀಕರಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯವಾದ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೇ? ನನಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ನಮ್ಮ ದಯಾಳು ಸರ್ಕಾರವು ನಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಪೋಸ್ಟ್ ಅಫೀಸ್ ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಒಂದು ಶಾಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದೆ, ರಸ್ತೆಗಳಾಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ದಯಾಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ, ಘನವಂತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತೊಂದು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಯಾರಾದರೂ ಬಡವರ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತೀರಾ? ಇದು ಯಾವ ದೊಡ್ಡ ಮಾತು. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಕಟ್ಟಡವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಇಷ್ಟೇಕೆ ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕು? ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ವೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗಿಂತ ಅವರು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸ್ವೀಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀನೆ. ಈಗ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮವರು ಅರಿಸಿಬಂದ ರೋಣ, ಯಾವಾಗಲೂ, ಸರಗುಂದ ಮತ್ತು ನವಲಗುಂದ, ಮುಂಡರಗಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಗದಗ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ತೆಗೆದು ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಪಾಟೀಲ್‌ರವರೇ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಏಕಾ ಏಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧ ನಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇರಿಗೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದರೆ, ಯಾವ ಕೆಲಸ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಕೊಟ್ಟರೆ ಎರಡೂ ಕೊಡಬಹುದು. ನಾನು ಎಲ್ಲ ಜನರ ಸಲುವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಕಕ್ಷೆಯೊಳಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಕಾಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನನ್ನ ಇಲಾಖೆ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆ ಶನಿವಾರ ಬರಬಹುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಸುಮಾರು ೧೮ ತಾಸುಗಳ ಕಾಲ ನಾನೇ ಕೂತು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಒಂದೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಶಾಸಕರು ಕಳಿಸಿರತಕ್ಕಂತಹ ಮನವಿಗಳನ್ನು ನಾನೇ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ದಾಮಾಶಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಮತ್ತು ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೂ ಹಣ ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಹೋಬಳಿ ಸೇರುವಂಥಾದ್ದಿರಬಹುದು. ಹೀಗಿನಾದರೂ ಅಚಾತುರ್ಯ ಆಗಿದ್ದು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿ ಪಡಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲೇ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಕರ್ನಾಟಕ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಂಡಲಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷವಾದರೂ ಅನೇಕ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಗೋ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತ್ರವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ಜನಕ್ಕೆ ನೀರು ಸಿಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತೀರಿ. ಆ ವಚನ, ಆಶ್ವಾಸನೆ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು? ಎಲ್.ಐ.ಓ. ಲೋನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಆ ಲೋನ್ ಹಣ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು? ಈಗ ಇರುವ ಪೈಪ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರುವ ಲಕ್ಷಣಗಳೇ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಭಾಷಣ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿದಿದೆ. ದುರ್ದೈವ ಗದುಗಿನ ಜನರು ನನ್ನನ್ನು ಅರಿಸಿ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೇ ನೀರೇ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಭ್ರಮೆ ನನಗೆ ಹತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಬಂದೂ ಮಾಡಿ, ರಸ್ತೆ ಮೇಲೆ ಪೈಪ್‌ಗಳು ಬಿದ್ದಿವೆ, ಆ ಪೈಪ್‌ಗಳನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಗದಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅವರ ಪಕ್ಷದವರು ನೀರನ್ನು ಇವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿ ಶಹಬಾಸ್‌ಗಿರಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಿತ್ತು, ವಾನ್ಸ್ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ ಜನರಿಗೆ ವಚನಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದ ಮಾತುಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಗದಾಗಿನ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಯಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮವರ ಇರತಾರು, ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರೂ ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ಮಠಾಕ್ಕೆ ಎರಡೆರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಎಷ್ಟಾದರೂ ಸಲುವಾಗಿ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವು ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಕಮಿಟಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರುವಂತಹವು ಇದ್ದವು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಜಾಲಪ್ಪನಗರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು. ರೈತಾಪಿ ಜನರಿಗೆ ಆಗತಕ್ಕಂತಹ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದ ಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಳಗಿಂದೊಳಗೇ ಕದಿಯತಕ್ಕಂತಹ ಕಳವುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇದ್ದಂತಹ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಬಯಲಿಗೆ ಎಳೆದಿದ್ದಾರೆ ಇವತ್ತು ಆ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಅನ್ನು ಸರ್ವೇಟ್ ಮಾಡಿ ಆದರೆ ಅಂಥ ಜನ ಆ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಏನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕು: ಇನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮಿಷನರ್‌ಗಳಿರಾವನನ್ನರದ್ದು ಮಾಡಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅದರ ಅವರು ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವರು ಒಳಗೆ ಕಣ್ಣಿಗೆಕಾಣದಂತೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿಯಾರು ಎಷ್ಟಿರಬೇಕೆಂದು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕದ್ದು ಒಂದು ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಡಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು ವಂತಾದ್ದು ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ಜನತಾದವರು ಇಬ್ಬರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂಥಾ ಕಮಿಷನರ್ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಅವರು ಲಂಚಕೊರರಲ್ಲ ವೇನು? ಅವರು ಪರಿಶುದ್ಧ ಕೈನವರೇನು. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಳಗಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡದೇ ಇರುವವರು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಇನ್ನು ಶ್ರೀಡಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಐವತ್ತು ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವುದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಜೀವರಾಜ್ ಅಳಿ ಅವರೂ ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಬಹಳ ಹುರುಪಿನಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ. ಮಂಜೆ, ಸಂಜೆ ಟಿ.ವಿ. ಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಒಂದೆಲ್ಲ ಒಂದು ಸಾರಿ ನೋಡಬಹುದು. ಹುಡುಗರೂ, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಇವರ ನಡುವೆ ಜೀವರಾಜ್‌ಅಳಿ ಅವರನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಟಿ.ವಿ. ಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಪ್ರಚಾರ ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಯೋಗ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಜಾಪುರುಷತ್ವದಲ್ಲಿ ಬದುಕಿ ಬಾಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ರೀತಿಯ ಪ್ರಚಾರ ನಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸಾಗರ್.—ವೇಪರನಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರೂ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪೋಟೋ ದಿನೇ ದಿನೇ ಬೇಗ ಬೇಗ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ರಾಜೀವ್‌ಗಾಂಧಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಜೀವರಾಜ್ ಆಳ್ವ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ನನ್ನದೇನು ಅಭ್ಯಂತರ ಇಲ್ಲ. ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿಯವರ ಪೋಟೋ ಬರುವುದರಿಂದ ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಜೀವರಾಜ್ ಆಳ್ವ ಅವರನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಅವರು ಮಾಡುವಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ರಂಗಮಂದಿರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರ ಮಾತನ್ನು ನಂಬಿ ರಂಗಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಕ್ರೀಡಾಂಗಣ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಈಗಲೂ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಹೆಗಡೆಯವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಹಣವನ್ನು ಬೇರೆ ಏತಕ್ಕೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡದೆ ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಂಚಿ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಹೆಸರು ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅದಕ್ಕೆ ಇದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಜನರಿಗೆ ನೆನಪು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ನಾವು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದೇವೆ, ಅದೇ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಇಲ್ಲ, ಅವರು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಏನು ಇದೆ, ಅದು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವಂತಾದ್ದು ಇದೆ. ಅವರು ಇದನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ಈ ರಾಜಧಾನಿ ಹರಿಹರಕ್ಕೋ, ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರಿಗೋ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರ ಹೆಸರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿ ಕೀರ್ತಿ ಪಡೆಯಿರಿ. ಇನ್ನು ಜಾಲಪ್ಪನವರು ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಸಹಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಉಪಯುಕ್ತ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಕೋ ಆಪರೇಟೀವ್ ಯೂನಿಯನ್ ಮಾಡಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಜಾಗ ಕೊಟ್ಟರು ಈಗ ಜಾಗ ಬೇಕೆಂದರೆ ೫-೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬರ್ಲಿ ಮತ್ತೂ ಟಾಟಾ ಅವರ ಸಹಾಯ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಇನ್ನು ಇವತ್ತು ರಿಸರ್ಚ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ ವಿ.ಎಲ್. ವೆಹ್ರೆ ಕಾಲೇಜು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬೆಸ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಇದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸರ್ವೆ ಪ್ರಾಪ್ತರ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ನಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲೂ ಯಾವ ಮಾಲು ಮಾರಬೇಕು, ಯಾವ ಮಾಲು ಕೇಳಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಪೌಂಡೇಷನ್ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ರೈತಾಪಿ ಜನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಅಪೀಸರ್ ಕ್ಲಬ್‌ಗೆ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ರೈತರು ಒಂದು ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಧರ್ಮಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡಿ. ರೈತಾಪಿ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡದಾದ ರೈತ ಭವನ ವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗುಡಾರ, ಜಮೀನ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅದರ ಮೇಲೆ ಪುಕ್ಕಸಟ್ಟಿ ಮಲಗಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಾನು ಆಗೋ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಕಡೆ ಜಾಗ ಕೊಟ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೆ. ದುರ್ದೈವ ಆಗಿಲ್ಲ ನಮ್ಮನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಒಳಗೆ ಬರುವಂತೆ ಆಯಿತು. ಇನ್ನು ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಸಲುವಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ವಿಮಾನಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವಂಥ ಸಲಕರಣೆ. ಸಾಮಗ್ರಿ ಇವೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ರೂಪು ರೇಷಮಲ್ಲಿ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಎಲ್ಲಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಕಮಿಟಿ ಬಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಾಡ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಒಂದು ನೋಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕಮಿಷನ್ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡಿದೆ ಮತ್ತು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಮಾಡುವಂಥ ಸಹಾನುಭೂತಿ ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತೀವ್ರ ಪಡೆದೊಂಡು ಇದೇ ಮಾರ್ಚ್, ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ನೀವು ಕೀರ್ತಿ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹುಡ್ಕೊ ನೆರವಿನ ಜನತಾ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಯೋಜನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ೫೦,೦೦೦ ಗೃಹಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇದು ಮೊದಲ ದೊಡ್ಡದೇನು. ೨೬೯ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿದರೆ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ೨೦೦ ಬರಬಹುದು, ಸರ್ಕಾರ ೫೦೦ ಸಾವಿರ ಕಟ್ಟಿಸು

ತೋವೆ ಅಂದರೆ ಜನರಂ ಏನಂ ಮಾಡಬೇಕಂ. ಮನೆಯಿಲ್ಲದೇ ಇರುವವರಂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ ಅಂತಹವರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏನಂ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಾ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಎಂ.ಎಲ್.ಎಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ, ಮೋಟಾರ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ. ಇವರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ವಿಚಾರಿಸಿ. ಹರಿಹರದಲ್ಲಿ ಮನೆಯಿಲ್ಲದವರು ಎಷ್ಟು ಜನರಂ ಇದ್ದಾರೆ, ಹಿಂದೂಳಿದವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಮನೆಯಿಲ್ಲದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಮುಂದುವರಿದವರು ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಯಾರು ಹಿಂದುಳಿದವರಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ೨೨ ಲಕ್ಷ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹುಡ್ಕೊ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿಬಹುದು. ಅವರು ಹಣಕ್ಕೆ ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಇದೆ ಅಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಲವಕ್ಕೆ ೧೫ ಪರ್ ಸೆಂಟ್ ಮ್ಯಾಜಿಂಗ್ ಕೊಡುವಂತಾದ್ದು ಇರಬಹುದು. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡಲಿ, ಇವತ್ತು ನಿಮ್ಮ ವೈಖರಿ ಯಾವರೀತಿ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ಗದಗಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಾಗಿ ದ್ದರೂ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಆ ಮನೆಗಳ ಪೂಜಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಿದ್ದುಮೇಲೆ ಕೊಡು ತ್ತೀರೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮೊಯಿಲಿಯವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಎಕಾನಮಿ ಪ್ರಾಪರ್ ಆಗಿ ಯಾವರೀತಿ ಉಪಯೋಗವಾಗಬೇಕು.

ಹಣ ಕೊಡುವುದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಹೀಗಾದರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಹುಡ್ಕೊ ಸ್ವೀಮಿನ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಇದೆ, ಇವತ್ತು ಈ ಯೋಜನೆ ಮೂಲಕ ಅನೇಕ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಮನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ, ಬೇರೆಯವರಿಗಾದರೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ತಪ್ಪು ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಬೋಲಿಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿರುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಬಡಜನರಿಗೆ ಭಾಗ್ಯಜ್ಯೋತಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮನೆಗಳಿಗೆ ದೀಪ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇವತ್ತು ಎಷ್ಟೋ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಜ್ಯೋತಿ ಒಣಗಿ ಹೋಗಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬಹುದು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಾದ ದೇಶಮುಖಾರವರಂ ಮಹಾ ಉತ್ತಮರು, ಸಜ್ಜನರು, ಯಾರೋ ಬಯಸಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಖಾತೆಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ದೀಪ ಸಿಗದೇ ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ? ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀನಿವಾಸರವರಷ್ಟು ಪರಿಣತಿ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಎಣ್ಣೆ ಮಿಲಿಗೆ, ದವಾಖಾನೆಗಳಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಣ್ಣೆ ಮಿಲಿಗೆಗಳಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಮಿಲಿಗಳವರು ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಎರಡೆಂಟು ತಾಸಂಗಳು ಬಂದ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿದ್ದವರನ್ನೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಮಾನ್‌ನನ್ನೇ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಮಾನ್‌ನನ್ನೇ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರ ಕೈವಾಡ ಇದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾರು ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ದೇಶಮುಖಾರವರು ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಇವತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಭಯಾನಕವಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಇ.ಇ.ಬಿ.ಯಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳಕಾರರು, ದರೋಡೆಕಾರರು ಹೆಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಯಾವ ಹಂತದತ್ತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕಳವು ಅವ್ಯಾಹತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ೧೦೦ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ೧೦೦ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿಯಂತನಕ ಹೇದ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಒಂದೇ ಬಂದು ಮಾಸ್ತೆಲುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ತಪ್ಪೋ, ಸರ್ಕಾರದ ತಪ್ಪೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವರೂ ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಇಲಾಖೆ ಕೊಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತದೆ. ಈ ಮನೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದ ಮೇಲೆ, ಮತ್ತೆ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದ ಮೇಲೆ ಕೂಡ ಯೋಜನೆಯ ರೂಪುರೇಷೆಗಳು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯಲು ಹಣಕಾಸಿನ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಗತಿಪರವಾದಂಥ

ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಹಣಕಾಸಿನ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧೀನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಕೊಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಇದು ವಿಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ರೇಸ್‌ಕೋರ್ಸ್ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಕೊಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು. ಆದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಕಂಡಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ, ಕ್ಲಬ್ಬುಗಳು ಕೂಡ ಇನ್ನಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕ್ಲಬ್ಬುಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಮರೆತು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಇಂಥವುಗಳಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ನಲವತ್ತು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಯವರು ಅಡ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಶದ ಹಿತಕ್ಕೆ ಜನತೆಯ ಹಿತಕ್ಕೆ ಬಡವರ ಹಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ದಿನದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಶಬ್ದ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲಿ. ನಾಚಿಕೆಚು ಅಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ವಿವೇಕತನ ಇಲ್ಲದ ವರ್ತನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೊಯ್ದೆಯವರದೂ ತಪ್ಪು ಇದೆ. ಅಯ್ಯಯಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಣವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ವಿಕರಣೆ ಮಾಡುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅವರಿದ್ದಾಗಲೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಜಾಲಪ್ಪನವರು ರೈತರ ಸಾಲವನ್ನು ಸೂಚಿ ಬಿಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ, ಅದು ಹಣಕಾಸಿನ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಅದು ಕೂಡ ಹಣಕಾಸಿನ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ವಿಶ್ವಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್‌ರವರು ಇದೇ ಸಲ ತೆಗೆದುಹಾಕತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಬಡ ಜನರ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದೂ, ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಮತ್ತು ಸೀಮೆಎಣ್ಣೆ ಬೆಲೆ ಇಳಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಎಷ್ಟು ಇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆರೂವರೆ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದ್ದರೆ, ಅರ್ಧ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ೬.೩೫ ಪೈಸೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅರ್ಧ ಅಂದರೆ ೫ ನಯಾಪೈಸೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಾರ ಸಲುವಾಗಿ, ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವವರ ಸಲುವಾಗಿ ಅಲ್ಲ, ಮಾಲೀಕರಿಗೂ ಅಲ್ಲ, ವಂಶ್ಯ ಇರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಇದು ಸೇರುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜೀವ್‌ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮನಸ್ಸೆಚ್ಚೆ ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಗು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಜನರ ಆಪಾದನೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೋಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಓಡಾಡತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ, ವಿನಾಕಾರಣ ತೊಂದರೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ಸಿಂಧ್ಯಾರವರು ಬಡವರ ಮನಃಶಾಂತಿಯ ಬಂದರೂ, ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಅಂತಃಕರಣ ಇದೆ, ಆದರೂ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳೋ ಮಾರಾಯ ಎನ್ನುವಂತೆ ಆಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಜಾಲಪ್ಪನವರು ಬಿಜಾಪುರದ ಮಿಲ್ ಬಂದ್ ಆದಾಗ, ಅದು ಮತ್ತೆ ಜಾಲೂ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರು. ಯಾವುದೇ ಪಾರ್ಟಿಯ ವಿಚಾರ ಇರಲಿ, ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಿಲ್ ನಡೆಯಬೇಕೆನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಡಿ.ಸಿ.ಯವರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಜಿಂಗೆ ಡೈರೆಕ್ಟರಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಣಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳಾಗಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಕದ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ: ಶ್ರೀ ದೇಶ್‌ಮುಖಾರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಯಾವುದೇ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲದೇ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಲೀ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಯಾವುದೇ ಅಘಾತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಬಂದಾದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯದ್ದಿರಲಿ ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯದ್ದಿರಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ದೇಶ್‌ಮುಖ್.—ಕಂಠಂ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸಂತೋಷ. ಜಾಲಪ್ಪನವರು ಒಬ್ಬರೇ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಏನು ಬಚ್ಚೆ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಫೈನಾನ್ಸ್‌ಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತು ಪ್ರಗತಿಪರವಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಮಾಡೋಣ, ಜಾಲಪ್ಪನವರಿಗೆ ಕೀರ್ತಿ ತರೋಣ ಎಂದು ಸಹಕಾರಿಗಳು ಮುಂದಾದರೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಧನ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಇಲ್ಲ

ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಎಂದರೆ ಏನು ಎಂದು ಕೇಳುವ ಭೂಪತಿಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್‌ಟ್ ಆಗಿರುವಂಥವರನ್ನು ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಹಾಕಿ ಕೀರ್ತಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಜಾಲಪ್ಪನವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಬಜೆಟ್ ಸ್ವೀಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು, ಎರಡು ಇಲ್ಲ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಗಡೆಯವರ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಯಾಪ್ತಿಕವಾಗಿ ನನಗೆ ಅಂತಃಕರಣ ಇದೆ, ಮನಂತೆ ಇದೆ, ನಿಜ ಆದರೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವನಾಗಿ ಈ ಬಜೆಟಿನ ಒಳಹೊಕ್ಕು ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ಮೈಯಲ್ಲಿ ಹುಷಾರಿಲ್ಲದೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆಯ್ದಿರುವುದರಿಂದ ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೋ ಎನ್‌ಟ್ರಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಬರೆಸಿದ್ದಾರೆನೋ ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಈ ತರಹ ಬಜೆಟ್ ಕೊಡುವವರಲ್ಲ. ಅವರು ಅನಾರೋಗ್ಯದಿಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ನೋಯಿಸುವ ಪದಗಳಾದಲು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದಿನದರ ಯೋಜನೆ ಎಳೆಪೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರವರ ಇದ್ದಾರೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ತ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮೊಯ್ಲಿಯವರೂ ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಕೀವರ್ಲ್ ಪರ್‌ಫೆಂಟ್ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರ ಹೇಗೆ ಇಲಾಖೆ ನಡೆಸುವುದು ? ಹೀಗಾಗಿ ದವಾಖಾನೆಯದ್ದರೆ ಡಾಕ್ಟರಿಲ್ಲ, ಡಾಕ್ಟರಿಲ್ಲ ದವಾಖಾನೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೋ ಇಬ್ಬರೋ ಬಿಳಿಯಾಗಿ ತೊಟ್ಟ ನರ್ಸ್‌ಗಳು ಓಡಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಡಾಕ್ಟರಿಗಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪಾವ ನೀವೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯವರೂ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೇನೋ ದಂಡಿಯಾಗಿ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸ್ವೀಮ್‌ಗಳೇನೋ ಇವೆ, ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಅವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಯಾವುದೂ ಪ್ರಭೋಷಲ್ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬಂದಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ಸ್ವೀಮ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಟ್ರೈನ್ ಅಪ್ ಮಾಡಿ. ಅಡ್ಜಸ್ಟಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ. ದವಾಖಾನೆಗಳು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಸಂಪನ್ಮನೆ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ಕೊಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಇನ್ನೇನೂ ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಏನೂ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜ್‌ಗಳಿಂದ ಎರಡು ಮೂರು ಲಕ್ಷ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಮಂಡಲಿಯವರೂ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಅಷ್ಟೇ. ಇದನ್ನು ಮುಂದೆ ವರಿಯಲು ಬಿಡಬೇಡಿ.

ಇನ್ನೂ ಲೇಬರ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್, ಇದ್ದದ್ದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಸಮಾಧಾನವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಖಾತೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದಾರೋ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಷ್ಟೇ, ಉಳಿದ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದೇನೂ ಬಿಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅಷ್ಟೇ ನೋವಾದರೂ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಈ ಬಜೆಟನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಇಂಥ ಬಜೆಟನ್ನು ಹೆಗಡೆಯವರು ಇನ್ನೂ ಮುಂದಾದರೂ ಮಂಡಿಸದಿರಲಿ ಎಂದು ಭಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸಭೆಯು ಈಗ ಎದ್ದು ನಾಳೆ ೧೧-೦೦ ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರುವುದು.

(ಸದನವು ಸಂಜೆ ೫ ಗಂಟೆ ೫ ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡು ದಿನಾಂಕ ೨೫ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೯೬೬ ಮಂಗಳವಾರ ೧೧-೦೦ ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿತು.)